

Vegyes közlemények.

A büntett színhelyének és az elkövetés időpontjának fontosságáról.

I. Minduntalan tapasztaljuk, hogy — bár kétségtelen jelek bizonyítják, mikép valamely súlyos büntett elkövetetett — magát *a tett színhelyét* a legodaadóbb és legkörültekintőbb tevékenység daczára nem vagyunk képesek kinyomozni, s így a tettes — miután a tényálladékot nem sikerült teljesen megállapítani — gyakran büntetlenül siklik ki az igazságszolgáltatás kezéből. Sőt olykor előfordul azon eset is, hogy egy bizonyos egyént alaposan terhel a gyanú, miszerint egy nyomtalanul elveszett személyt láb alól eltett, de nem sikerül a helyet kikutatni, a hol a hullát elrejtette, sem azon helyet föllelni, a hol a gyilkosságot elkövette. Ha sikerül is, egy eltűnt egyén utolsó holtartózkodásának nyomait azon pillanatig kinyomozni, a mikor — emberi számítás szerint — még életben volt; egyszerre megszakad a fonál: minden kutatás az emberlakta helyek földalatti helyiségeiben, a pinczék, kutak, csatornák, emésztő gödrök és kéményekben stb., a kertek, szántóföldek és erdők átvizsgálása frissen felhantolt föld után, mely alá a hulla esetleg eltakartatott, barlangok, kőbányák, korhadt fatörzsek stb. átkutatása eredményre nem vezetnek s a csendőr és vele az eltűnt személy hozzátartozói tanácstalanul állanak a rejtély előtt, miglen néha a véletlen nem hoz némi világosságot a dologba. Ily esetekben a csendőr is kénytelen magában bevallani, hogy fáradozása — mint minden emberi ténykedés — korlátozva van. De azért korántsem szabad megnyugodnia; minden, még a legjelentéktelenebbnek látszó támpontot is fel kell jegyeznie és mérlegelnie; egyáltalán nem szabad az ügyet szem elől

téveszteni mindaddig, míg nem sikerül azt kideríteni, avagy az elévülés a büntethetőséget már kizárja. Ezért nem elegendő, ha az ily esetek az örsökön a «kiderítetlenül maradt közbiztonsági zavarokról vezetett jegyzékbe» egyszerűen bejegyzetnek, hanem esetről-esetre az összegyűjtött adatok is nyilvántartandók, hogy idők multán a későbbi örsparancsnok az addig elért eredménnyel tisztában legyen s esetleg újabban felmerülő jelenségek segélyével könnyebben vihesse dülőre az ügyet. Ezt czélozza már az általános szolgálati határozványok XVIII. fejezet A) pont b) bekezdésében foglalt ama intézkedés, mely a szakasz-parancsnokok köteleességévé teszi, hogy a fontosabb kiderítetlen zavarokra nézve adatokat gyűjtsenek és azokat az általuk vezetett jegyzékben nyilvántartsák.

Igen gyakori azonban ama eset, hogy a hulla más helyen találtatik, mint a hol a gyilkosságot elkövették. Ez kivált oly esetben észlelhető, midőn a tettet azon szándék vezérelte, hogy tettét palástolja avagy a gyanút másra hárítsa, mint ez pl. a gyermek-gyilkosságok gyakori eseteinél észlelhető, a mikor a lelketlen anya az újszülött csecsemőt az árnyékszékbe vagy a vízbe dobja, vagy a szemétdödrbe elássa vagy odvas fákba eldugja, avagy az éj leple alatt idegen telekre csempészi.

De a hely, a hol a hullát találták — ha nem is ott történt a büntett — sok esetben a tettes nyomába vezet. Így pl. a közelmúltban, a felvidéken egy nőtlen, előrehaladott korú, nem épen szegény földműves a falu közelében egy káposztás földön találtatott, arczal a földön feküdvé, kezeivel látszólag a puha földbe markolva; mellette a vérrel bemocsolt ásó és néhány levágott káposztafej hevert úgy, hogy első pillanatra fel lehetett tenni, miszerint az illető földműves káposzta lopáson rajta éretett és agyonveretett. De az egészen meglátszott a mesterkéltségre elrendezés s tényleg a bevezetett nyomozás kiderítette, hogy a földművest saját testvér-

bátyja házában, a kinél lakott, ez és ennek felesége gyilkolták meg, a hullát kiczipelték azután a káposztaföldre és helyezték el a fentebb leirt mesterként helyzetbe. A tett valódi színhelye leginkább a padló azon részeinek vegyi és górcsövi megvizsgálása segélyével állapított meg, melyeken gondosan felmosott vérfoltok nyomai fedeztetek fel.

Egy más esetben a büntett színhelye ellenben nem játszott fontos szerepet a nyomozás során: egy házalónő ugyanis a szabad mezőn egy életképes gyermeket szült, a csecsemő szájába az alsó szoknyájából kiszakított, szines posztó-darabot dugva, azt megfojtotta, a kis hullát pedig még két óra hosszat kosarában magával czipelte és azután észrevétlenül egy odvas fűzfába rejtette, hol a hulla csak napok múlva találtatott meg. A hulla boncolásánál a szájüregben talált posztó-darab, mely az időközben gyanusnak feltűnt és előleges őrizet alá vett asszony alsó-szoknyájához teljesen illett, azt a gyermek-gyilkosság bevallására bírta.

A legtöbb esetben azonban a büntett színhelyének kinyomozása a tárgyi tényálladék megállapításához elkerülhetlenül szükséges, a mennyiben innen vezetnek a nyomok a leggyorsabban és legbiztosabban a tettes személyének megállapítására. Ez áll főképp azon esetekben, midőn pl. a hulla a tett elpalástolása céljából erdők belsejébe, bokrok alá stb. elhurczoltatott. Ha az ily esetekben a csendőrnek sikerül, a tett színhelyét kinyomozni, ott a legtöbb esetben találni fog olyast, a mi neki a további nyomozáshoz megbecsülhetlen adatokat nyújthat: dulakodás nyomait, vértócsát, bűnjeleket, véres fűszálakat stb. stb.

Máskülönben is fontos a tett színhelyének megállapítása, a mennyiben a bíróság illetékessége ezzel szorososan összefügg.

II. Bűnügyekben *azon időpont* megállapítása, a mikor valamely büntett elkövetett, továbbá annak kinyomozása, vajjon a gyanúsított egyén a kérdéses

időben hol tartózkodott, illetve a kérdéses időben mit művelt: a legfontosabb bizonyító eszköz.

Egyáltalában bűntények leírásánál, valamint a tanúk bemondásainak feljegyzésénél az időpontok meghatározásánál a lehető legnagyobb pontossággal kell eljárni; legcélszerűbb természetesen itt a naptári időmeghatározást (év, hó, nap, óra) és a rendes napszakok elnevezését használni (reggel, délelőtt, dél, délután, este, éjjel) és csak ha ez nem lenne lehetséges, lehet a falusi népnél szokásban levő időmeghatározást is alkalmazni, mint pl. kisasszony-napját követő vasárnapon, a József-napi vásár utáni vagy előtti kedden stb., a mikor is azután kellő utánjárással a naptári időszak lehetőleg pontos megállapítására kell igyekezni.

A napszakot (óra szerinti időt) illetőleg, a vidéki nép ritkán tud pontos meghatározást adni, rendszeren a napfölkelte, az ebéd ideje, a nap nyugta (a szürkület beállta) ama határok, melyeken belül a kérdéses időpontot szokták megközelítőleg megjelölni, sőt még a déli idő pontos meghatározása is ritkán lesz elérhető oly emberek részéről, kik akkor esznek, a mikor éppen kedvük van. Ebből kifolyólag a kevésbé művelt, csak úgy a világba élő egyének részéről bemondott időmeghatározások gyakran ellentétesek, minélfogva sok esetben le kell mondanunk arról, hogy a feljelentésben szereplő időpontot megbízhatónak, illetve pontosan megállapítottanak jelezhessük. Minden körülmények között azonban kérdezősködések által oda kell törekednünk, hogy az órát, sőt lehetőleg még a percet is, a mikor valamely esemény előfordult, a lehetőséghez képest pontosan megállapíthassuk, mert sok esetben ez képezi a bizonyítási eljárás magvát.

Ha tehát valaki valamely meghatározott időpontot egész határozottsággal negyed órák, sőt percek szerint bemond, akkor okvetlenül ki kell kutatnunk, hogy minek az alapján képes az illető ily pontos időmeghatározást szolgáltatni, s ha az illető egy

bizonyos torony-órára vagy zseb-órára hivatkozik, akkor tanácsos lesz megállapítani, vajjon az a bizonyos óramű a kérdéses időpontban rendesen járt-e vagy sem?

Ha esetleg két időmeghatározás között annak alapján, hogy azok két különböző óraművön észleltettek, különbséget mutatkozik s ha a két óramű járása közt tetemes eltérés nem is állapítható meg, mindazonáltal nincsen kizárva annak lehetősége, hogy az egyik egyén által tagadásba vett, a másik egyén által pedig elkövetettnek állított cselekmény a különbséti időn belül tényleg mégis elkövetett.

Feltűnően pontos időmeghatározásokat, kivált gyanúsított egyének részéről, mindig kétséggel kell fogadnunk, mivel e mögött rendesen ama szándék rejtőzködik, hogy a nyomozó csendőr *tévútra* vezetessék és pedig arra nézve, hogy az illető gyanúsított egyén a kérdéses időben tényleg hol tartózkodott. Gyakran a gyanúsított észre veszi, hogy a nyomozó csendőr e tekintetben máris téves úton van s akkor az általa szolgáltatott feltűnően pontos időmeghatározás arra szolgál, hogy a csendőrt e tévhitében lehetőleg megerősítse. Meglehetősen bizonyossággal feltehető, hogy a tagadásban levő gyanúsított ép ezen időpontra vonatkozó bemondásában, a midőn őt a leleplezés veszélye fenyegeti, okkal-móddal átsiklani szeretne: ennél fogva éppen ezen feltevés kell, hogy minden nyomozó csendőrt arra serkentse, miszerint a gyanúsított holtartózkodásának ideje és helye tekintetében esetleg fennálló bizonytalanságot szorgos utánjárással tisztázni igyekezzék és pedig annál is inkább, mivel ettől meglepő, határozott sikert is várhat.

Azon esetben, ha gyanú forog fenn az iránt, hogy a gyanúsított egyén a valódi naptári időt, illetve a valódi napszakot el akarja titkolni, avagy készakarva erre nézve hamis adatokat mond be, akkor tévedések kikerülése végett igyekeznünk kell, minden tekintetben megállapítani és pedig első sorban ama

körülményt, hogy egy már ismert helyen a kérdésben forgó esemény mikor történt meg tényleg, avagy mikor történhetett, azután ha még kétség forogna fenn, akkor a megállapítást ellenkező irányban kell megkísérteni, t. i. vajjon ugyanazon egy időpontban két különböző (egymástól távol fekvő) helyen azonos vagy legalább hasonló esemény fordult-e elő, avagy ezen esemény két különböző, de egymástól nem sokban eltérő időpontban egy és ugyanazon helyen vagy két egymáshoz közel fekvő helyen történt-e?

III. Ily esetekben mindig azon kérdéssel is kell foglalkoznunk, hogy milyen cél vagy érdek vezette az illetőt, midőn *az időpont és hely* tekintetében készakarva hamis adatokkal hozakodik elő; vajjon ezzel egy ártatlan embert hamisan gyanúsítani, avagy egy jogosan gyanúsított egyént a megérdemelt büntetés alól kimenteni szándékozik-e?

Előfordulhat azon eset is, hogy valamely büntendő cselekmény törvényszerűen büntetlen marad, avagy legalább csekélyebb beszámítás alá esik, ha a tettesnek sikerül a tett időpontjául más időpontot megállapítani, mint a melyben azt tényleg elkövette. Így pl. a magyar büntető törvénykönyv 236. §-a szerint azon férfiú, a ki életkorának tizennegyedik évét be nem töltött tisztességes leánynyal nemileg közösül: a megfertőztetés büntetést követi el; ha már most az illető tettesnek sikerül a bírósággal elhíttetni és be is bizonyítani, hogy — midőn ő a leányt elcsábította — az épp tizennegyedik életévét már betöltötte, akkor tette már nem esik az idézett §. alá, s a mennyiben cselekménye egyébként súlyosabb beszámítás alá nem esik — büntetlen marad. Vagy pl. a magyar büntető-törvénykönyv 336. §. 5. pontja értelmében a «csata, tűzvész, vízáradás vagy más közveszély színhelyén vagy közlelésben» elkövetett lopás — tekintet nélkül a lopott dolog értékére — büntetést képez; ha már most a tettesnek sikerül kimutatni, hogy a lopást — bár

csak rövid idővel — de mégis a tűz kiütése előtt követte el, illetve azt bebizonyítani, hogy a tűz már csak a lopás befejezése után ütött ki, akkor cselekménye — feltéve, hogy egyéb súlyosbító körülmény fenn nem forog — már enyhébb beszámítás alá esik.¹⁾

IV. Azon igyekezet, hogy a nyomozó csendőr az idő és hely tekintetében egyszerre tévútra vezettesék, leginkább akkor észlelhető, ha az ügynevezett «alibi»-nek bebizonyítása jön szóba. Annak bebizonyítása ugyanis, hogy a gyanúsított egyén azon időpontban, midőn a kérdéses büntett elkövetett, nem a tett színhelyén, hanem *másutt* (latinul = alibi) tartózkodott, a legkétségtelenebb eszköz és éppen ennél fogva minden gonosztevő megkísérli alibijét bebizonyítani, a mi gyakran sikerül is neki.

Hogy e tekintetben néha mily furfangosan szoktak eljárni, mutatja az alábbi példa.

Egyik faluban bucsú alkalmával a koresmában verekedés támadt, melyet a községi birónak sikerült az által eloszlatni, hogy a két legrakonczátlanabb, különben is már holt-részeg legényt lefogatta és a községi fogdába lezáratta, hol csakhamar elcsendesedtek és elaludtak. Éjjél körül ugyanazon két legény, mámorát félig kialudva, felébredt, a községi fogda ablakán kiszökött, a faluban ismét garázdálkodni kezdett és egyik épp egyedül haza menő pajtásukat orvul megtámadták, s félholtra verték. Ezen tettüktől megijedve a községi fogdába ismét az ablakon át visszamásztak, hol reggel a községi bíró által aludva találtattak. A bíróság előtt épp a községi bíróval akarták a vádolt legények alibijüket bebizonyítani, mert hiszen ő zárta be őket este a községi fogdába és onnan csak reggel eresztette ki őket s daczára, hogy a faluból többen bizonyították, mikép a két legényt éjjél után garázdálkodni látták és a súlyosan sérült pajtásuk is reájuk vallott, csakis az által sikerült őket a valódi tényállás bevallására birni, hogy az egyik legény a

fogdába visszamenet kalapját elvesztette és az nem messze azon helytől, hol az általuk véresre vert pajtásukat vérbe fagyva visszahagyták, megtaláltott, míg a községi bíró és mindazok, kik este a két legényt a községi fogdába kísérték és kísérni látták, egybehangzóan és eskü alatt bizonyították, hogy akkor mind a két legény fején meg volt a kalap.

Előfordul az is, és azt leginkább a hivatásos betörők szokták alkalmazni, hogy t. i. hazulról elmenet a házban esetleg meglevő óraművet észrevétlenül akkép igazítják, hogy a házbeliék ily módon félrevezetve, saját észleletük alapján, teljesen jóhiszeműleg esküvel is bizonyíthatják, hogy a gyanúsított egyén a kérdéses időben saját lakásán volt, tehát a kérdéses tettet nem követhette el. Nagyon természetes azonban, hogy a furfangos tettes a tett elkövetése után haza sietve — kivált éjjeli időben — gondoskodik már arról, hogy az óramű később ismét a helyes időt mutassa.

Sőt előfordult már az is, hogy a koresmai óraművek ismert pontatlan járását felhasználva, a tettes, ha ez előtte ismeretes volt, közvetlenül valamely rövid időtartamot igénybe vett bűncselekmény, pl. gyújtogatás elkövetése előtt vagy után ily koresmába sietett és az akkor épp ott jelen volt tanukra hivatkozva, kik vallomásukat a koresmai óra járására állapították, igyekezett alibijét bebizonyítani, míg a hivatalos jelentésben a tűz kiütésének időpontja a jól járó torony-óra szerint állapított meg.

Az alibi bebizonyíthatására némelyek tartózkodási helyüket, épp a válságos időpont táján, gyorsan és többszörösen változtatni szokták, hogy így az időpontra nézve tévedéseket és pontatlanságokat idézzenek elő.

Van olyan gonosztevő is, ki alibijének bebizonyíthatására nem riad vissza még attól sem, hogy már jó előre szerez magának tanukat, kik azután tudva hamisan esküsznek.

V. *Az idő és tér együttes megállapításának szüksége* azon esetben is előáll, ha arról van szó, hogy valamely útvonal hosszát kell lemérni, melyen a tettesnek bizonyos, meghatározott idő alatt haladnia kellett, vagy a melyen valamely cselekmény lefolyt. Így pl. a Dunántúl egy téli napon egy szegény házaló, ki kocsin szokott faluról-falura járni, kocsiján bevert fejjel halva és pénzétől kifosztva találtatott. A csendőrségnek csakhamar sikerült a tettest letartóztatni és a nyomozás során kiderült, hogy a tettes egy útszéli kocsimában pillantotta meg először áldozatát, midőn az pénzét olvasta. Mikor aztán a házaló a kocsimából kocsiján eltávozott, a tettes a sötétség leple alatt utána ment és egy alkalmas helyen hátulról fejbe ütötte és azután kirabolta. A ló a kocsin levő hullával egy darabig az útvonalon tovább haladt és közvetlen a járásbiróság székhelyét képező városka előtt a kocsival megállott, hol reggel az emberek reá bukkantak. Ezen esetről a bíróságot azon körülmény foglalkoztatta azután, vajjon a távolság a kocsima és azon hely között, hol a gyilkosság elkövetetett, oly hosszú-e, hogy joggal feltehető volt, mikép a tettesben az előre megfontolt szándék a házaló meggyilkolására és kirabolására megérlelődhetett. Ezen távolság lemérésére akkoriban a csendőrség használtatott fel.

Ilyen és hasonló esetekben a távolságot a lehető legalaposabban kell megállapítani, lehetőleg szakértőknél vagy hivatalos személyeknél eszközölt utánjárás segélyével; továbbá meg kell azt is állapítani, hogy a tettes a kérdéses távolságot akár gyalog, akár valamely szállító eszközön mennyi idő alatt járhatta be és pedig, ha a tettes valamely szállító eszközt használt, számításba kell venni annak erejét és gyorsaságát; szükség esetén a kérdéses távolságot le kell járni.

Ezen eset akkor is előadhatja magát, ha a tettes valami távolabb fekvő alibivel hozakodik elő, a mikor is a tettes a tett színhelyétől lehetőleg gyor-

san valamely távolabb fekvő helyre igyekezett jutni oly czélból, hogy később bebizonyíthassa, mikép teljesen ki van zárva annak lehetősége, hogy ő a tett elkövetésekor a tett színhelyén volt.

E tekintetben kivált a cigányokkal szemben kell igen elővigyázatosnak lennünk, mert azok köztudomásulag szükség esetén akár gyalog, akár kocsin hihetetlen távolságokat képesek aránylag rövid idő alatt megtenni.

A csendőrség eljárása a vadászatról, a fegyveradóról és a vadászati adóról és a mezőgazdaságról szóló törvények alapján.

A fentemlített törvényekben megállapított kihágások ismertetése.

A hasznos vadak és madarak czélszerű kimélése és fentartása az ország egyik fontos közigazgatási tényezőjét képezvén, azoknak oltalmazásáról a «Vadászat»-ról szóló 1883. évi XX-ik és az ezzel összefüggő a «Fegyveradóról és a vadászati adóról» szóló 1883. évi XXIII-ik, végül a «Mezőgazdaság»-ról szóló 1894. évi XII-ik törvényezikkek gondoskodnak.

Hogy a csendőr ezen törvényeknek végrehajtását — a törvény által reá ruházott jogánál fogva — kötelelességszerűen és helyesen ellenőrizhesse, mindenekelőtt tudnia kell, hogy ezen törvények határozványai szerint minő cselekmények képeznek kihágást.

Az alábbiakban ismertetjük tehát ezen kihágásokat és adjuk azok magyarázatát.

I. Vadászati kihágások.

1. A tiltott időben való vadászat.
2. Tiltott időben hasznos vadaknak lelövése, eladása vagy megvétele.

3. A vadászterület tulajdonosának vagy — ha a vadászat bérbe van adva — a haszonbérelőjének engedélye nélkül való vadászat, vagyis az *orvvadászat*.

Ha az orvvadászat éjjel, vagy bekerített helyen, vagy tiltott eszközökkel történt, vagy ha az orvvadász álcázva, vagy másképen ismeretlenné téve találtatott, vagy nevét eltagadja, avagy álnévvel azt, ki tetten éri, félrevezetni igyekszik, azt veszélyesen fenyegeti, ellene fegyvert fog, vagy erőszakot használ.

Azonfelül, a mennyiben az elszámolt esetek a büntető törvényekben is tiltott cselekményt képeznek, a bűnvádi eljárás külön megindítandó.

4. Ha a haszonbérbe adott vadászati téren a tulajdonosok valamelyike a haszonbérletet, vagy azt, ki ennek engedélyével vadász, megtámadja, vagy megakadályozza.

5. A ki a vadak fiait (kivéven: medvét, farkast, rókát, hiuzt, vadmacskát, nyestet, vaddisznót, borzot, tengeri nyulat, höresögöt, ürgét, görényt, menyétet, nyusztot és vidrát) elfogja, a madarak fészkeit (kivéven: keselyük, solymok, kányák, vércsék és héjják, nagy suholy, hollók, szarkák, varjak és verebeket) elrombolja, vagy tojásait elszedi.

6. A ki ebét szándékosan valamely reá nézve tilos vadászati térre viszi, úgyszintén az is, a ki a nyájörző ebekre vonatkozó intézkedés ellen vét.

24 (Vadász törvény 26., 27., 28., 29., 30., 31. és 32. §§-ai.)

Az 1., 2. és 5. pontokban megírt esetekben az eljárás *hivatalból*, míg a többi pontokban megírt esetekben csakis *a vadász-tulajdonos*, vagy — ha a vadászat bérbe van adva — a *haszonbérelő kívánságára*, tehát csak *magánvádra* indíttatik meg.

II. A fegyveradó és vadászati adóról szóló törvény elleni kihágások.

1. A ki vadászjeggyel bir ugyan, de azt, az ezen törvény végrehajtásával megbízott közbiztonsági közegeknek (csendőr, rendőr, mező-őr, stb.) és pénzügyőröknek felszólítására elő nem mutatja.

2. A ki a törvény ellenőrzésével megbízott közegek felszólítására a vadászattal fel nem hagy, azoknak sem nevét, sem lakását meg nem mondja, zálogot nem ad, vagy a felszólítót a legközelebbi község előljáróságához követni nem akarja, vagy a felszólítónak hamis nevet vagy lakást mond be.

3. A ki a saját nevére szóló jegyet használat végett másnak adja át.

4. Ki a nélkül, hogy vadász-jeggyel birna, vagy másnak nevére szóló, vagy érvényességére már lejárt vadász-jegy használata mellett vadászik.

5. A ki meghamisított vadász-jegy használata mellett vadászik.

6. A ki adóköteles fegyverét az adó alól elvonja, eltitkolja, vagy oly löfegyvert, mely adómentességet élvez, vadászatra használ.

(Fegyver- és vadászati adóról szóló törvény 42. §.)

Az eljárás hivatalból indítandó meg.

III. A «mezőgazdaság»-ról szóló törvény elleni kihágások.

1. A hasznos madarak pusztítása, azok fészkeinek elszedése, vagy azoknak — *hatósági engedély nélkül* — forgalomba hozatala.

Az eljárás hivatalból indítandó meg.

(Mezőgazdaságról szóló törvény 95. §. o) pontja.)

Megjegyeztetik, hogy a fent hivatkozott törvény tiltó határozványai közül csakis azon cselekmény vétetett fel, a mely a vadász törvényre vonatkozással van.

Az I. fejezet 1. pontjához.

A törvény bizonyos időben és abban bizonyos állatokra, tiltja a vadászatot.

Ezen tilalmak a használatban lévő «Vadászati naptár»-ból láthatók.

E helyütt megjegyeztetik, hogy a «Vadász-törvény» 9. §. h) pontja értelmében, az éneklő-madár a fegyverrel való vadászat s azok elejtése minden

időben tilos; — a mezőgazdaságról szóló 1894. évi XII. t.-cz. 57. §-a értelmében pedig a hasznos madarak pusztítása szintén tiltatik, valamint tilos azok fészkeinek és tojásainak elszedése és a hasznos madaraknak és tojásainak hatósági engedély nélküli forgalomba hozatala.

Ezen tilalom azonban a lakóházakon lévő madárfészkekre nem terjed ki.

Ezen rendelkezések célja, hogy az éneklő-madarak okszerűtlen és indokolatlan pusztításának, mint a mezőgazdaság érdekeire is felette károsnak, eleje vétessék.

Azonban az éneklő-madaraknak tartását, énekében való gyönyörködés, vagy kereskedés céljából való elfogását, vételét és eladását, — feltéve, hogy az illetőnek iparhatósági engedélye van, — a törvény megengedi.

(Belügyminister 1889 január 8-án 6333. sz. a. kelt rendelete.)

Az éneklő-madaraknak, különösen a költés idejében való tömeges összefogdosása egyértelmű lévén azok czélszerűtlen pusztításával, mint vadászati kihágás, büntetendő cselekményt képez.

(Belügyminister 1889 május 17-én 2325. sz. a. kelt rendelete.)

A 2-ik ponthoz.

Tilalmi időszakban, az első 14 napon belül, vadat árulni és venni szabad.

(Vadásztörvény 10. §.)

Ezenkívül azonban csak akkor, ha erre nézve az illető árusítónak hatósági engedélye van.

Az országban honos vadaknak tilalmi időben való behozása az esetben is kihágást képez, ha a behozatal és elárusítás idejében azon vadra nézve külföldön tilalmi idő nem állott fenn; az országban nem honos vadaknak az itteni tilalmi idő alatti behozatala és árulása kihágásnak nem minősíthető.

(Belügyminister 1886. évi $\frac{1658}{kih.}$ sz. a. kelt rendelete.)

A vadászati törvény által ivar szerint, külön-külön

lön határidejű tilalom alá helyezett vadak számitásánál a nemző- (ivar) részeknek láthatóknak kell lenni.

(Pénzügyminister 1883. évi rendelete.)

Előzőleg már megsebesített és idült sérülésben levő vadat a vadászatra jogosítottnak a tilalmi időben is le szabad löni, mert az sebeiben amúgy is többnyire elpusztul, vagy ha életben marad is, lassankint annyira elgyengül, hogy a tovább tenyésztésre képtelenné válik s lelovásával nemcsak hogy nem veszít a vadállomány, de még nyer az által, hogy az ivadékok elkorcsosodásának ily módon való bekövetkezése meggátoltatik.

Miután azonban megtörténik az is, hogy egyesek szándékosan lönek oly vadat, a melyről tudják, hogy arra a törvény szerint akkor vadászni nem volna szabad s tetten éretvén, a megérdemlett büntetés kikerülése végett rendes mentségük az, hogy a vad idült sebben szenvedett, ugyanazért a m. kir. belügyminister 1893. évi 63,292. számú körrendeletben elrendelte, hogy midőn valaki vadászat közben egy már korábban megsebesített oly vadat hoz terítékre, melyre a kérdéses időben a vadászat tilos, köteles a lelőtt vadat esonkíttatlanul és így az őzbakot, vagy agancsárt agancsaival együtt a községi előjáróságnak (rendőrkapitányság) beszolgáltatni, melynek kötelessége aztán kideríteni, hogy a lelovás a vad idült sebzése folytán okszerű volt-e, tehát vadászati kihágás esete nem forog fenn.

A 3-ik ponthoz.

Az orvvadászat már a legrégebb időtől fogva üzetik és különösen oly vidéken van leginkább elterjedve, melynek lakossága a vadászatra különös hajlammal bír, úgy, hogy szintén le nem küzdhető ösztönkergeti az illetőket a vadászat üzésére.

Hozzájárul ezen hajlamhoz a népben gyökeret vert azon tévhit is, hogy a vadállomány Isten adománya és mint ilyen semminemű törvény által nem korlátozható köztulajdont képez.

Ebből magyarázható meg azon elkeseredett harc, mely némely vidéken az orvvadászok, a vadászatra jogosítottak, valamint a törvény végrehajtásával megbízott közegek közt folyik, melynek nem ritkán emberélet is esik áldozatul. Joggal állítható tehát, hogy az orvvadászok nemcsak azért válnak veszélyessé, mert a reájuk nézve idegen tulajdon ellen folytatnak harcot és hogy sokszor oktalan pusztítás által károsítják az ország vadállományát, hanem, mint felfegyverkezett és többnyire vérengzésre hajlammal bíró törvénysértők, a személybiztonságot is nagy mérvben veszélyeztetik, a miért is teljesen indokolt azon követelmény, hogy a csendőrség ily egyének ellen fokozott erélylyel és buzgalommal járjon el és ez által iparkodjék ezen veszedelmes egyének üzelmeit meggátolni.

A 3. pont szerint tehát, hogy valaki vadászhaszon, mindenekelőtt bizonyos területen vadászati joggal kell bírnia.

A vadászat az illető által a saját területén gyakorolható, ha birtoka egy tagban 200 katasztrális holdat tesz ki, vagy ha 200 holdnál kisebb is, de kertileg műveltetik, kerítéssel vagy árokkal el van zárva, belső telket, szőlőt, vagy szigeteket képez.

Azon földtulajdonosok, kiknek a fenti pontban meghatározott önálló vadászatra jogosító birtokuk nincsen, birtokukat a vadászat gyakorolhatása végett bérbeadni kötelesek, mely aztán a községi képviselő-testület által legalább 6 évre a legtöbbet ígérőnek, nyilvános árverésen, bérbeadatik.

A vadászterületek tulajdonosai és bérlői, illetve mindazok, kik a vadászat gyakorolhatása végett vadászati adót — ha löfegyver nélkül vadásznak is — és még fegyveradó is — ha löfegyverrel történik a vadászat — kötelesek fizetni és erről a magyar kir. adóhivatalok igazolványt adnak ki az illetőknek.

A vadászterület tulajdonosai, vagy bérlői által meghívott *vadászvendégeknek*, a vadászat gyakorol-

hatása végett, vadászati, illetve fegyveradó szintén kell fizetniök és azt igazolniök is.

Az orvvadászok a löfegyveren kívül számos más, a törvényben tiltott eszközöket is használnak, mint: csapdákat, farkasvermeket, töröket, hurkokat, lépvevesszőt és mérget.

Ezen eszközök külön leírásától itt el kell tekinteni, miután azok, valamint használati módjuk minden csendőr előtt már a gyakorlatból többé-kevésbé ismeretesek, különben pedig ezekre nézve az örskörletben levő erdészeti személyektől és vadászoktól nyerhet a csendőr legteljesebb tájékozást.

A csendőrnek oly vidéken, hol az orvvadászat nagy mérvben el van terjedve, annak meggátolása érdekében fokozott éberséget és tevékenységet kell kifejteni és különösen a következőkre ügyelni:

a) Hogy minden vadász el van-e látva vadászjeggyel?

b) Ismert orvvadászok, vagy orvvadász gyanújában álló egyének a csendőrök által feltűnés nélkül megfigyelendők, esetleg bizalmi egyének által megfigyeltetendők arra nézve: nem-e távozik el alkonyatkor, vagy holdvilágos éjjeleken hazulról és ilyen alkalomkor nem-e visz magával löfegyvert, vagy hazajövetkor nem-e hozott magával vadat, nem-e adott vadat pénzért vagy ajándékba valakinek?

c) Oly helyeken, hol vadjárások vannak, vagyis a vad gyakrabban megfordulni s kiváltani szokott, vagy vízforrásoknál, hol a vad ivás végett megfordul, ügyeljen a csendőr arra, hogy ott nincs-e hurrok, vagy más tilos vadfogó eszköz, s ha olyant lát, ha csak sürgős és fontos szolgálattal elfoglalva nincs, tartson a közelben lesállást, hogy az orvvadászt tetten érhesse.

d) Ha szolgálata teljesítése közben a csendőr azt észlelné, hogy valaki magát gyanusan viseli, pl. az által, hogy a szántásban lehajolva vizsgálódik, vagy a vadesapásokban keresgél, győződjék meg,

nem-e nézett utánna az illető, hogy hurokban, vagy csapdában fogott-e vadat.

Ehelyt megjegyeztetik, hogy a hurokkal vagy más tiltott eszközökkel vadászó egyénekkel szemben különös óvatosság szükséges, mert ily egyének még tetten-érés esetén is rendszerint azon kifogással szoktak élni, hogy a vadat fogó hurokra és egyéb tiltott eszközökre csak véletlenül bukkantak rá és hogy a talált vadat nem maguknak megtartani, hanem vagy kiszabadítani, vagy pedig a hatóságnak beszolgáltatni szándékoztak.

e) Ha holdvilágos éjjel, vagy oly helyen, hol vad van, lövést hall, győződjenek meg arról, kitől eredt a lövés.

A 4., 5-ik ponthoz.

Külön magyarázatot nem igényel.

A 6-ik ponthoz.

Az ide vonatkozó magyarázatot lásd «Egyéb tudnivalók» fejezete alatt.

A II. fejezet 1—5. pontjai külön magyarázatot nem igényelnek.

A 6-ik ponthoz.

A «fegyveradórol és a vadászati adóról» szóló 1883. évi XXIII. t.-czikk 5. §-ában felsorolják azon esetek, melyekben azon törvény a «fegyveradó fizetése» alól felmentést ad.

Az ott felsorolt eseteken kívül azonban a földművelésügyi m. kir. minister 1896 július hó 4-ikén, 23,806. számú, valamint az ugyanazon évi 63,845. sz. a. kelt rendeleteiben a *vadászatra nem alkalmas* Werndl-féle lőfegyvereknek viselését úgy a községi, mint a magánosok által tartott *mezőőröknek* is megengedte, tehát az ezek használatában lévő (golyós) fegyverek szintén adómentességet élveznek.

Ugyancsak az utóbb hivatkozott rendelet értelmében, ha a mezőőrök — hatósági engedéllyel — vadőri teendőket is végeznek, az 1883. évi XXIII. t.-cz. 6. §-a alapján, vadászfegyverrel is elláthatók.

A mezőőrök szolgálatuk közben ebet magukkal nem vihetnek.

(Földművelésügyi m. kir. minister 1896. évi 37214. sz. rendelete.)

A m. kir. államvasutak vonalai mentén alkalmazott örök, élet- és vagyonbiztonsági szempontokból saját fegyverrel birhatnak és annak tartására hatósági engedélyt kérniök nem kell.

(Belügyminister 1894. évi $\frac{1720}{kih.}$ számú határozata.)

2. A csendőrség eljárása vadászokkal szemben.

A csendőrség kötelessége a «Csendőrségi szolgálati utasítás» értelmében mindennemű törvénysértést megakadályozni, elkövetésük esetén pedig a tetteseket kinyomozni és feljelenteni; fennáll tehát ezen kötelezettsége a vadász-törvény rendelkezéseibe ütköző cselekményeket illetőleg is.

A csendőrség a vadászati törvény határozványainak betartását portyázásai alkalmával őrzi ellen.

Ha tehát a járőr, működési területén, város és falvak határában vadászszal — vadászat gyakorlása közben — találkozik, a következőkről tartozik meggyőződni:

1-ször: Az illető azon a területen, hol vadászva találtatott, jogosult-e vadászni, vagyis tulajdonosa, vagy bérlője-e a vadászterületnek, vagy ha nem volna, bir-e az erre illetékes egyénektől adott engedéllyel a vadászatra?

2-ször: Igenlő esetben: el van-e látva *érvényes* vadászjeggyel?

3-ször: A törvényben megengedett vadász-eszközökkel, tehát lőfegyverrel és kutyával, vagy lóháton agarakkal, kopóval vadászik-e?

4-szer: Nem-e lőtt oly vadat, melyre nézve tilalmas a vadászat?

ad. 1.

Hogy jogos területen vadász-e az illető, azt a csendőr előjegyzési könyvéből tudhatja meg, hol a vadász-tulajdonosok és bérlők nyilvántartatnak.

Ha pedig az illető csak vadász-vendég, úgy mindenestre szükséges, hogy — az orvvadászat sikeres meggátolhatása végett — erre nézve való jogát a vadász-tulajdonos, vagy bérlő részéről kiállított írásbeli engedélylyel — névjegygyel — vagy a vadászon résztvevő igényjogosultakkal, vagy ezek személyzetével igazolja.

Ahhoz azonban a csendőrnek nincs joga, — ha valakit tilos vadász-területen talál, — hogy őt a vadásztól eltiltsa, vagy elővezesse, mert, hogy ily esetben törvényszerűen fellephessen, a vadász tulajdonos, bérlő, vagy ezek meghatalmazottjának írásbeli felhatalmazásával kell hogy birjon, s a meny nyiben nem birna, a csendőr csak arra szorítkozhatik, hogy az esetet a vadászatra jogosítottakkal, vagy ezek meghatalmazottjaival közölje. Ha pedig ezek neki a törvényszerű eljárásra felhatalmazást adnának, úgy az orvvadász által elejtett vad, nemkülönben a vadászfegyver is elkobzandó és az eljárásra illetékes hatóságnak, tehát a szolgabírói hivatalnak (rendőrkapitányság) beszolgáltatandó, mely hatóság aztán azok elkobzása, esetleg a tulajdonosnak leendő kiadása tekintetében az ítéletben intézkedik.

(Belügyminister 1894. ápril 24-én $\frac{30683.}{kb.}$ sz. a. kelt rendelete.)

Ismert orvvadászszal szemben a csendőrnek még azon joga is van, hogy azokat a vadászterület tulajdonosa, bérlője, vagy meghatalmazottjának írásbeli nyilatkozata (felhatalmazása) nélkül is, a községi előljáróság elé vezetheti, hol azokkal a kihágás tényéről a községi előljáróság által tényvázlatot vétet fel, a vadászatnál használt eszközök és az elejtett vad azonban feltétlenül elkobzandók és — elismervény mellett — a községi előljáróságának átadandók.

(Belügyminister 1895. I/27. $\frac{1575.}{kb.}$ sz. a. kelt rendelete.)

ad. 2.

Vadászjegyét mindenki magával vinni és azt kívánatra a csendőrnek felmutatni tartozik, ki pedig

azt bármily okból elő nem mutatja, tartozik a vadászzal azonnal felhagyni.

A csendőr a vadászjegy felmutatásától eltekinthet akkor, ha a vadászt személyesen ismeri és annak neve az előjegyzésben előfordul.

(Belügyminister 1883. évi 38871. sz. körrendelete.)

Ha valaki vadászati jegy nélkül, vagy más névére szóló, vagy érvényességére már lejárt, vagy meghamisított jeggyel — ha jogos területen is — vadászik, a további vadászat gyakorlásától eltiltandó; fegyvere azonban el nem kobozható, ha csak ez közbiztonsági szempontból szükségesnek nem mutatkozik, vagy ha a fegyvertartáshoz helyhatósági engedély kívántatik és ilyent az illető előmutatni nem képes, vagy végül, ha egyéb büntendő cselekmény tényálladéka forogna fenn.

(Belügyminister 1894. ápril 24-én $\frac{30683.}{kb.}$ sz. a. kelt rendelete.)

Ismeretlen, vagy magukat igazolni nem tudó egyének a csendőr által a legközelebbi község előljáróságához kísérendők, hogy ott kilétök kideríttessék.

(Vadásztörvény 42. §. továbbá a fegyveradó és vadászati adóról szóló törvény 40. §.)

ad. 3.

A vadászatnál használt tilos eszközöket illetőleg, utalok az ezekre vonatkozólag előzőleg irtakra.

ad. 4.

Arról, hogy a vadász tilos vadat lőtt-e, a csendőr csak úgy győződhetik meg, ha látja, a mint a vadász a tilos vadat lelövi, vagy ha a tilos vadat elejtett állapotban nála látja, vagyis tettenérés esetén. Nincsen azonban megengedve, hogy a csendőr a vadász táskáját megmotozza.

A 3. és 4. pont alatt tárgyalt esetekben tettes személyét és az elejtett vadat illetőleg ép úgy járándó el, mint az a 2. pont alatt ismertette van.

A csendőr fellépése a vadász-közönséggel szemben.

A csendőrnek, mint általában véve mindenkivel, tehát a vadász-közönséggel szemben is illedelmesen és előzékenyen kell viselkednie, annyival is inkább, mert a vadászok többnyire a társadalom előkelőbb osztályához tartozván, udvarias bánásmódot és érintkezést igényelnek.

Ennek folytán különösen kerülnie kell a csendőrnek azt, hogy a vadászt törvényadta jogának gyakorlása közben *zaklassa*.

A vadászjegyet a csendőr város, vagy községben nem kérheti, hanem csak azok határában és *pedig vadászat gyakorlása közben*. — A vadász vadászjegyének előmutatására illedelmesen szólítandó fel, például: «Szabad kérem a vadászjegyet», vagy: «Kérem szíveskedjék vadászjegyet előmutatni.»

Lesben lévő vadászok akként közelítendők meg, hogy a várt vad a csendőr jövetele által el ne zavartassék.

Hajtóvadászatok alkalmával legezélszerűbb, ha a csendőr bevárja azt az időt, midőn valamennyi vadász együtt van, pl. étkezés, pihenés céljából és ekkor egyiktől-másikhoz járva, meggyőződik, vajjon ki-ki el van-e látva vadászjeggyel.

A csendőr magatartása felesketett erdészeti hivatalnokok, erdő-, (vad-) örök és erdőkerülőkkel szemben.

A csendőrnek kötelessége a «Szolgálati utasítás» értelmében, a közbiztonság fentartása és helyreállítása céljából, a polgári örközögekkel való szolgálati érintkezéseknél a jó egyetértést fentartani, ezen kötelezettsége tehát az erdész- és vadász-személlyel szemben is fennáll és — pedig annyival inkább, mert ezek a csendőrnek közbiztonsági ügyekben, igen sokszor hasznos szolgálatokat tehetnek és tesznek is.

Az említett személlyel való együttes működés különösen akkor következik be, ha az orvvadászok üzelmének meggátlása végett a csendőrség hivatalból jár el, a midőn is, az erdő- és vadász-személyzet a csendőrséget hathatósan támogathatja.

Egyéb tudnivalók.

1. A közös hadseregnek, mindkét honvédségnek és a csendőrségnek *tényleges szolgálatban álló egyénei*, a katonai büntető és fegyelmi szabályok alatt állván, az általuk elkövetett vadászati kihágások elbírálására a közigazgatósági hatóságok nem jogosultak.

(B. ü. m. 1890. III/8. 671/kih. sz. a. kelt rendelete.)

Tényleges katonai szolgálatban álló egyének tehát, ha a csendőr által vadászati kihágáson éretnek, a szakaszparancsnokság útján illetékes csapattestüknek feljelentendők és erről az illetékes szolgabírói hivatalnak jelentés teendő.

2. A vadásztörvény 16. §. értelmében a vadászatra jogosultakon kívül senkinek sem szabad a vadászati területre bármilyen fajú ebeket bocsájtani; kivételnek a nyájörök, kik azonban kötelesek ebeik nyakára oly nehezéket függeszteni, mely első lábaik térdein alul 3 centiméternyi távolságra lóg alá. Ezen §-ban jelzett kihágások esetén — a törvény 39. §. a. szerint — csak a vadász-tulajdonosok, vagy haszonbérbeadó, vagy haszonbérbe vevő panaszára, illetve írásbeli nyilatkozata alapján van helye a hivatalos eljárásnak.

3. Nyájtulajdonosok, kik nyájörző kutyáikat szabályszerű kolonczezal ellátva adták át juhászai-
nak, nem büntethetők azért, ha az illető kutyák mégis szabálytalan kolonczezal találtattak idegen vadászterületen, hanem csak maguk a juhászok egyedül.

(Belügyminister 1892 ápril 30-án 1164/kih. sz. a. kelt rendelete.)

4. A vadásztörvény szerint a vadászati területen talált kóbor-ebek a vadászatra jogosított által el-

pusztíthatók, minélfogva a vadászterületen szabadon járó kutya a kerülő által büntetlenül lelőhető.

(Curiai döntvény 1892 : 3551. sz. és 1894 : 1091. sz.)

5. Harapós kutya nappal nemcsak lánczon, hanem bekerített helyen is tartandó, hogy az udvarba jövőkhöz ne férhessen. Ellen esetben a tulajdonos az 1879. évi XL. t.-cz. 122. §-ába ütköző kihágást követ el.

(Belügyminister 1892. évi 3884/V—9. sz. rendelete.)

6. Kutyajáért annak gazdája felelős; nemcsak vagyoni, de büntetőjogi is.

(Curiai döntvény 1890 : 6310.)

7. Vadászat közben ebnek tilos vadászati tere való vitele csak akkor képez kihágást, ha az szándékosan történt.

(Belügyminister 1888. évi május 10-én 2003. sz. a. kelt rendelete.)

8. Tilalmi időben, hajtó-ebekkel még kártékony állatokra sem szabad vadászni.

9. A ki a vadat kézzel akár ép, akár sérült állapotban megfog, nem követ el vadászati kihágást, hanem idegen tulajdon elsajátításának vétségét.

(B. ü. m. 1894 : 3556. sz. rendelete.)

10. Ugyanez áll, ha az illető kutyával fogat el nyulat.

(B. ü. m. 1888 : 5869. sz. rendelete.)

11. Az erdőőrök fegyver-viselése és fegyver-használata tárgyában a m. kir. földművelésügyi minister — a belügyministerrel egyetértőleg — 1895. évi 72,086. sz. alatt következő rendeletet bocsátotta ki:

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-ában megnevezett birtokosok erdeinél alkalmazott s hatóságilag felesketett minden erdőőr szolgálat adójától egy rövid vadászkezt képező szuronyt s hátultöltő karabélyt kap, melyet szolgálatban állandóan magával vinni köteles.

Az idézett törvényszakasz alá nem tartozó magán erdőbirtokosok felesketett erdőőreiket szintén a fennebb előirt fegyverzettel láthatják el; az ilyen erdőőrök azonban a fegyverhasználatra nézve a fent idézett rendeletben biztosított jogokkal csakis az esetben ruházhatók fel, ha eskütételi bizonyítványuk szerint, az erdőtörvény 37. §. c) pontjában foglalt kelleknek megfeleltek, és ha a birtokos erdőőrét az őrizetére bízott erdőterület megjelölésével a közigazgatási bizottságnak bejelenti.

A szolgálatot teljesítő erdőőr fegyverének használatára jogosítva van:

1. a ki őt nyíltan, vagy orvul, élete vagy testi épsége ellen irányult szándékkal megtámadja.

2. Ha a tetten ért, vagy alapos gyanúval terhelt egyén, felfegyverkezve lévén, az előzetes felszólítás daczára meg nem adja s illetve a nála lévő fegyvert, vagy más, életveszélyt okozható eszközt, a felszólítás után el nem dobja, vagy esetleg védett helyzetéből előjönni vonakodik.

3. A ki figyelmeztető utasításainak, őt szolgálata teljesítésében meggátlandó, tettelesen ellenszegül.

4. A ki, mint többször büntetett kárttevő, előzetes felhívásra, az erdőből eltávozni nem akar és az erdőből való kivezetés ellen tettelesen ellenszegül.

A fegyverhasználat joga azonban feltétlenül megszűnik mindazon esetekben, midőn a kárttevő a netalán megkísérlett ellenállás, vagy támadás után, magát megadja, vagy megfutamodik.

Általában azokban az esetekben is, midőn a fegyverhez nyulás feltételeinek egyike, vagy másika fenforog, az erdőőr fegyverét csak akkor használja, ha minden egyéb eszköz eredménytelen maradt s még akkor is a legnagyobb kimélettel s csak oly mérvig, a mely a támadás visszaverésére, vagy az ellenállás legyőzésére elkerülhetetlenül szükséges.

Az ember élete tehát szükségtelenül veszélynek az erdőőr által ki ne tévessék.

Ehhez képest s amint azt a viszonyok megengedik, előbb a kevésbé veszélyes fegyver, (szurony) használandó, mire nézve határozó befolyással bír még az is, vajjon az ellenszegülő szintén fegyverrel és pedig milyennel, vagy milyenemű testi sértést okozható eszközzel van ellátva.

Az erdőőr a fegyver használatát, ha az eredménytelenül maradt is, az illetékes közigazgatási bizottsághoz bejelenteni tartozik. Halál esetén a szolgabírói hivatalnak és a tényálladék megállapítása végett, jelentés teendő.

A fegyverhasználat jogosultságát, vagy annak jogtalanságát az illetékes közigazgatási bizottság állapítja meg.

A csendőrnek ily fegyverhasználati esetekben csak arról kell meggyőződnie: vajjon az erdőőr a kötelességszerű jelentéseket megtette-e; — a maga részéről pedig — a szükséghez képest — az előnyomozatot megejti s ennek eredményét a szolgabírói hivatalnak bejelenti.

A nyomozásnál felmerülő és megoldandó kérdések, tekintettel a nyomozás irányára s a bűncselekmények minősülésére.

(Az ember élete elleni büntettek és vétségek.)

Az ez évi január hó 1-ével életbe lépett új bűnvádi perrendtartás (1896. XXXIII. t.-cz.) a nyomozó eljárást egészen más jelentőséggel ruházza fel, mint a milyennel az eddigi hazai gyakorlatban birt. Beigazolt tény, hogy a bűnesetek nagy részénél a birói vizsgálat felesleges és mellőzhető volt, s ez volt indító rugója azon az új bűnvádi perrendtartás összeállításánál érvényre jutott törekvésnek, hogy a nyomozás ama nagy fontosságának megfelelőleg legyen szabályozva, melylyel az előkészítő eljárás a törvény értelmében bír.

A törvény a nyomozással nemcsak a közbiztonsági közegeknek erélyes tevékenységét biztosítja, hanem épen ezáltal — a legtöbb esetben — a vizsgálatot a nyomozással kívánja pótolni, úgy hogy a törvény értelmében a főtárgyalások alapját ezentul — a legtöbb esetben — a nyomozás fogja szolgáltatni.

A törvény 94. §-a adja kezébe a csendőrségnek is ama jogokat, melyek őt az *önálló nyomozásra* feljogosítják. E szakasz értelmében a csendőrség köteles «a nem magán indítványra üldözendő bűncselekményeket *külön felhivas nélkül is hivatalból* nyomozni és a tudomására jutott adatok megjelölésével, valamint a bizonyító tárgyak áttétele mellett az illetékes kir. ügyészszégnél feljelenteni.

A nyomozást a feljelentés megtétele után is tartozik folytatni és különösen a bűncselekmény nyommainak épségben tartása, a tettes vagy részes elrejtőzésének és megszökésének megakadályozása és a tényállás felderítése végett a szükséges intézkedése-

ket megtenni és ezekről is a kir. ügyészszéget sürgősen értesíteni.»

A bűncselekmények kinyomozásánál a siker legbiztosabb eszköze a gyorsaság és alaposság. A csendőrség csak akkor áll feladatának magaslatán, ha kezében a törvény által biztosított jogokkal, a nyomozás folyamán a bűncselekmények minden részletére gyorsan és oly tárgyilagossággal kiterjeszkedik, s feljelentéseiben a bűncselekmények részleteire nézve annyira tiszta és világos képet nyújt, hogy ebből az ügyész a vád megtételére nézve — további nyomozások iránti intézkedések szüksége nélkül — indítványt tehet.

Hogy azonban a csendőr e nehéz feladatának meg is felelhessen, szükséges, hogy tisztában legyen mindazzal, a mire a nyomozás folyamán kiterjeszkednie kell, vagyis tisztában kell lennie mindazon *kérdésekkel*, melyekre a nyomozás eredményét tárgyaló jelentésben — a bűncselekmények különféleségéhez képest — megfelelnie kell.

E cél elérését elősegítendő, egy cikksorozatot nyitunk zsebkönyvünkben azon legfontosabb kérdéseket tárgyalva, melyek a bűncselekmények nyomozásánál s minősülésénél lényeges szerepet játszanak, s melyekre a nyomozásnál kiterjeszkedni is kell.

Alább adjuk azon kérdéseket, melyek az *«ember élete elleni büntettek és vétségek»* nyomozásával állanak összefüggésben. (1878. V. t.-cz. Btkv. a büntettek és vétségekről 278—292. §§.)

Az ember élete elleni büntettek és vétségek.

Btkv. 278. §. «A ki embert előre megfontolt szándékból megöl: a gyilkosság büntettét követi el és halállal büntetendő.»

1. Ezen bűncselekmény büntettet képez, a tettes letartóztatandó. A hulla személyazonossága megállapítandó.

2. Mikor, hol történt a gyilkosság? Akarta-e a

tettes a gyilkosságot elkövetni? Vajjon cselekményét előre megfontolta-e?

3. Mi módon követtetett el a gyilkosság? Minő fegyver- vagy eszközzel?

4. Bizonyos-e az, hogy a bekövetkezett halált tényleg a cselekmény okozta? Mikor állott be a halál?

5. Nem-e követte el a tettes a gyilkosságot egy oly cselekmény elmulasztásával, melyre kötelezve volt?

6. Nem-e forog fenn felbujtás esete? (Btkv. 69. §. 1. p. Felbujtó.)

7. Részt vett-e valaki a cselekmény elkövetésében? A cselekmény elkövetését szándékosan előmozdította, vagy könnyítette-e valaki? (Btkv. 69. §. 2. p. Bűnsegéd.)

8. Miért követtetett el a gyilkosság?

9. Nem-e kényszerítették a tettetést az önvédelem avagy egy bizonyos kényszerhelyzet a cselekmény elkövetésére? (Btkv. 79. 80. §§.)

10. Hány éves volt a tettes? Mult-e már 12 éves? Ha igen, 16. életévét túlhaladta-e már? Birt-e a cselekménye bűnösségének felismerésére szükséges belátással? (Btkv. 84. §. Beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.)

11. Nem-e forog fenn a gyilkosságnak csak kísérlete? (Btkv. 65. §. A kísérlet.)

12. A cselekmény színhelyén a bírósági hullaszemle megtörténteig a hulla, bűnjelek, nyomok, általában minden a talált helyen hagyandó.

Btkv. 279. §. *«A ki embert szándékosan megöl, ha szándékát nem előre fontolta meg: a szándékos emberölés büntetést követi el, és tiz évtől tizenöt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.»*

1. A cselekmény büntett, a tettes letartóztatandó. A hulla személyazonossága megállapítandó.

2. Mikor, hol történt az emberölés?

3. Nem-e fontolta meg előre a tettes a cselekményt? (L. Gyilkosság.)

4. Meg akarta-e a tettes az illetőt ölni? Hogyan ölte meg? Fegyver, eszköz, stb.

5. Minő okok indították a tettetést cselekménye elkövetésére?

6. A halál tényleg az okozott sérülés következtében állott-e be?

7. A tettes nem-e erős felindulásban, haragjának első fellobbanásában követte el a cselekményt? (Btkv. 281. §.)

8. Nem okozott-e a megölt személy a tettesnek vagy hozzátartozóinak jogtalanul súlyos sérelmeket, vagy nem-e bántalmazta őket súlyosan? (Btkv. 281. §.) Ha igen, a bántalmazás vagy sérelem tényleg súlyos volt-e és miben állott?

9. Nem-e állott fenn a megölt személy és a tettes között rokonsági viszony, s ha igen, milyen fokú? (Btkv. 281. §.)

10. Ha a tettes a megölt személy határozott és komoly kívánsága által biratott arra, hogy őt megölje (Btkv. 282. §.), mi módon fejezte ki a megölt e kívánságát? Önként történt-e a kívánság, vagy a tettes avagy egy harmadik által kierőszakolva? Tényleg az volt-e a megölt egyén szándéka, hogy kifejezett kívánsága által halálát előidézzé? A tettesnek a megölt magaviseletéből tényleg komolynak kellett-e itélni kívánságát? Birt-e a megölt személy kívánsága következményeinek megismeréséhez szükséges belátással? Talán a megölt csak beleegyezését adta megöléséhez?

11. Nem-e forog fenn az emberölésnek csak kísérlete?

12. Nem-e forog fenn felbujtás esete? (Btkv. 69. §. 1. p. Felbujtó.)

13. Részt vett-e valaki a cselekmény elkövetésében? A cselekmény elkövetését szándékosan előmozdította, vagy könnyítette-e valaki? (Btkv. 69. §. 2. p. Bűnsegéd.)

14. Nem-e kényszerítették a tettetést az önvéde-

lem avagy egy bizonyos kényszerhelyzet a cselekmény elkövetésére. (Btkv. 79. §.)

15. Hány éves volt a tettes? Mult-e már 12 éves? Ha igen, 16. életévét túlhaladta-e már? Birt-e a cselekménye felismerésére szükséges belátással? (Btkv. 84. §. Beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.)

16. A cselekmény színhelyén a bírósági hullaszemle megtörténtéig a hulla, bűnjelek, nyomok, általában minden a talált helyen hagyandó.

Btkv. 284. §. *«Azon anya, a ki a házasságon kívül született gyermekét a szülés alatt, vagy közvetlenül a szülés után, szándékosan megöli: öt évig terjedhető börtönnel büntetendő.»*

1. A cselekmény büntett, a tettes alapos gyanu esetében letartóztatandó.

2. Hol és mikor történt az eset?

3. Élt-e még a gyermek a szülés után?

4. Tényleg az anyának egy bizonyos cselekedete folytán halt-e meg a gyermek?

5. Tényleg szándékosan ölte-e meg az anya gyermekét?

6. Nem-e az anyának önkivületében, vagy beteges állapota miatt beállott elmezavarában keresendő a gyermek halálának oka?

7. Nem-e lett a gyermekölés valamelyes szülés utáni szokásos és kötelező cselekmény elmulasztásával elkövetve? (Pl. a köldökzsinór bekötésének elmulasztása.)

8. Nem-e bujtotta fel valaki az anyát cselekménye elkövetésére? (Pl. a férfi, ki a nőt teherbe ejtette.) (Btkv. 69. §. 1. p. Felbujtó.)

9. Részt vett-e valaki a cselekmény elkövetésében? A cselekmény elkövetését szándékosan előmozdította, vagy könnyítette-e valaki? (Javas, tudós asszonyok tanácsa.) (Btkv. 69. §. 2. p. Bűnszegéd.)

Btkv. 285. §. *«A teherben levő nő, a ki méhmagzatát szándékosan elhajtja, megöli vagy azt más által*

eszközölteti, ha házasságon kívül esett teherbe: két évig terjedhető börtönnel, ellenkező esetben pedig három évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Ugyanazon büntetés éri azt, a ki a büntettet a teherben levő nő beleegyezésével követi el; ha pedig azt nyereményvágyból tette: öt évig terjedhető börtönnel büntetendő.»

1. Mindkét cselekmény büntett; ha a tettesek megszökésétől tartani lehet, alapos gyanu esetén letartóztatandók, és azonnal házkutatás foganatosítandó, gyógyszerek, eszközök, levelezések stb. után s ezek megfelelő módon becsomagolandók s lepecsételendők.

2. Hol, mikor történt a cselekmény?

3. Tényleg elment-e a gyermek, vagy a cselekménynek csak kísérlete forog fenn?

4. Az elhajtott gyermek él-e vagy meghalt-e? (Mert az előbbi esetben csak kísérletről lehet szó.)

5. Az elhajtott gyermek hullájának orvosi megvizsgálása folyamán nem-e nyert beigazolást, hogy a gyermek már az anya méhében halott volt?

6. Az anya tényleg szándékosan hajtotta-e el magzatát? Nem-e önkivületében avagy beteges állapota miatt beállott elmezavarában történt a cselekmény?

7. Vannak-e, s minő enyhítő körülmények?

8. Minő eszközöket, szereket alkalmazott az anya, s bizonyos-e, hogy e szerek vagy eszközök alkalmasak a gyermek elhajtásához?

9. Mi módon alkalmaztattak e szerek vagy eszközök?

10. Kitől kapta az anya a szereket vagy eszközöket s tényleg gyermeke elhajtása céljából kapta-e?

11. Ha a magzatelhajtás más által eszközöltetett (lásd az idézett §. 2. kikezdését), beleegyezett-e az anya, hogy magzata elhajtassék? Ha igen, hogyan egyezett bele, nem-e csak kierőszakolták beleegyezését? Nem-e «nyereményvágyból» kö-

vette el a tettes cselekményét? Ha igen, minő anyagi előnye származott ebből? (Pénz, értéktárgy, ékszer stb.)

12. Szándékosan követte-e el a tettes a cselekményt?

13. Felbujtás nem-e forog fenn? (Btkv. 69. §. 1. p. Felbujtó.)

14. Részt vett-e valaki a cselekmény elkövetésében? A cselekmény elkövetését szándékosan előmozdította vagy könnyítette-e valaki? (Btkv. 69. §. 2. p. Bűnsegéd.)

15. Hány éves volt a tettes? 12. életévét betöltötte-e? Ha igen, 16. életévét túlhaladta-e már? Birt-e a cselekmény bűnösségének felismerésére szükséges belátással? (Btkv. 84. §. Beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.)

Btkv. 286. §. *«A ki a teherben levő nő méhmagzatát annak beleegyezése nélkül, szándékosan elhajtja, vagy megöli: öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.*

Ha pedig ez által a teherben levő nő halálát okozta: tíz évtől tizenöt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.»

1. A cselekmény büntett, a tettes alapos gyanu esetén letartóztatandó, és azonnal házkutatás foganatosítandó, gyógyszerek, eszközök, levelezések stb. után s ezek megfelelően becsomagolandók s lepecsételendők.

2. Hol, mikor történt a cselekmény?

3. Tényleg az anya beleegyezése nélkül hajtott-e végre a cselekmény? Vannak-e s mily bizonyítékok arra nézve, hogy az anya a magzatelhajtásról nem birt tudomással, vagy azt nem akarta?

4. Minő okok indították a tettet cselekménye elkövetésére?

5. Felbujtás nem forog-e fenn? (Btkv. 69. §. 1. p. Felbujtó.)

6. Részt vett-e valaki a cselekmény elkövetésében? A cselekmény elkövetését szándékosan előmozdította vagy könnyítette-e valaki? (Szülésznő,

javas, tudós asszonyok.) (Btkv. 69. §. 2. p. Bűnsegéd.)

7. Ha a cselekmény az anya halálát okozta: tényleg a befejezett magzatelhajtás ténye okozta-e a halált s vajjon nem-e a beadott szerek? (Orvosszakértők.) (Mert ez utóbbi esetben gyilkosság vagy gondatlanságból okozott emberölés foroghat fenn.)

8. Minő szereket, eszközöket használt a tettes? s kitől kapta azokat? s vajjon az, kitől a szereket kapta, tudomással birt-e az elkövetendő cselekményről: tehát a szereket a magzatelhajtás céljából adta-e, s vajjon ingyen, vagy minő haszon fejében?

9. Hány éves volt a tettes? Mult-e már 12 éves? Ha igen, 16. életévét túlhaladta-e már? Birt-e a cselekmény bűnösségének felismerésére szükséges belátással? (Btkv. 84. §. Beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.)

Btkv. 287. §. *«Azon szülő, a ki koránál, vagy állapotánál fogva önsegélyre képtelen gyermekét félreeső vagy rendszerint járatlan helyre teszi ki, vagy olyan körülmények közt hagyja el, hogy annak megmentése a véletlentől függ: a gyermekkitétel büntetést követi el, és három évig terjedhető fegyházzal büntetetik.*

A ki pedig önsegélyre, koránál vagy állapotánál fogva, képtelen személyt, kit ápolni köteles, vagy a ki felügyelete alatt áll, kitesz, vagy segély nélküli állapotban elhagy: három évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Ha a kitétel, vagy elhagyás következtében a kitett vagy elhagyott személy súlyos testi sértést szenvedett: a cselekmény öt évig terjedhető fegyházzal; ha pedig ez által annak halála okoztatott: öt évtől tíz évig terjedhető fegyházzal büntetendő.»

1. A cselekmény büntett, s ha a kitett vagy elhagyott személy súlyos testi sértést szenvedett, vagy meghalt, — a tettes letartóztatandó.

2. Hol, mikor történt a kitétel?

3. A kitett egyén tényleg önsegélyre képtelen volt-e? Miben nyilvánult az önsegélyre képtelen állapot? (Betegség, aggkori gyengeség, a csecsemő tehetetlensége stb.)

4. A hely, a hová a személy kitétetett, tényleg emberek által kevésbé látogatott, félreeső, járatlan hely volt-e, a hol a kitett egyén csakis egy véletlenül arra menő ember segítsége által volt menthető?

5. Ha önsegélyre képtelen személy hagyatott el, tényleg segély nélküli állapotban hagyatott-e el? (Pl. segély nélküli állapotban hagyhatja el a szülésznő a közvetetlen szülés előtt levő asszonyt.)

6. Tudott-e az ápolásra kötelezett egyén arról, hogy az általa elhagyott személy «segély nélküli» állapotban marad, s tényleg bűnös szándékkal hagyta-e el azt?

7. Részt vett-e valaki a cselekmény elkövetésében? A cselekmény elkövetését szándékosan előmozdította vagy könnyítette-e valaki? (Btkv. 69. §. 2. p. Bűnsegéd.)

8. Hány éves volt a tettes? 12. életévét betöltötte-e? Ha igen, 16. életévét túlhaladta-e már? Birt-e a cselekmény bűnösségének felismerésére szükséges belátással? (Btkv. 84. §. Beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.)

Btkv. 290. §. «A ki gondatlansága által embernek halálát okozta: az emberölés vétségét követi el és három évig terjedhető fogházzal büntetendő.»

Btkv. 291. §. «Ha azonban a halál, az azt okozónak hivatásban vagy foglalkozásban való járatlanságából, hanyagságából, vagy azok szabályainak megszegéséből származott, három évig terjedhető fogházzal és száz forinttól kétszer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.»

A jelen szakasz eseteiben, a bíróság, a bűnösnek talált személyt azon hivatás, vagy foglalkozás gyakorlásától, belátása szerint végképen, vagy határozott

időtartamra eltilthatja, és a gyakorlat ismételi megengedését újabb vizsgától, vagy a kellő képzettség megszerzését igazoló más bizonyítéktól teheti függővé.»

1. A cselekmény vétség, ha a tettes szökésben gyanus, letartóztatandó.

2. Hol, mikor történt a cselekmény?

3. A halál tényleg a beigazolt gondatlanság, vigyázatlanság avagy bizonyos hivatásból kifolyó és mely kötelességek gondatlan elmulasztása következtében állott-e be?

4. Mi volt a «gondatlanság» ténye? egy meg gondolatlanul elkövetett cselekmény vagy hanyagság?

5. Tudatában volt-e a tettes annak, hogy gondatlansága, hanyagsága vagy mulasztása valakinek halálát okozhatja?

6. Minő rendelkezés, vagy szabály kötelezte a tettet az elmulasztott óvatosságra, vigyázatra?

7. Nem volt-e a cselekmény a tettes bizonyos kényszerhelyzetének következménye? (Pl. ha egy gépek felügyeletével megbízott egyén oly aránytalanul sok munkával van megterhelve, hogy kötelességét csakis felületesen teljesítheti.)

8. Részt vett-e valaki a cselekmény elkövetésében? A cselekmény elkövetését szándékosan előmozdította vagy könnyítette-e valaki? (Btkv. 69. §. 2. p. Bűnsegéd.)

9. Hány éves volt a tettes? 12. életévét betöltötte-e? Ha igen, 16. életévét túlhaladta-e már? Birt-e a cselekmény bűnösségének felismerésére szükséges belátással? (Btkv. 84. §. Beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.)

Tevékenységi kimutatás

a csendőrkerületekben az 1898. évben teljesített
közbiztonsági szolgálatokról.

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben						
Felségsértés:							
előfordult } eset	4	2	7	.	9	5	27
kiderített } eset	4	2	7	.	9	5	27
letartóztatott } egyén	1	.	4	.	5	4	14
feljelentett } egyén	3	2	4	.	4	3	16
A király, a királyi ház tagjainak bántalmazása, a király megsértése:							
előfordult } eset	8	1	2	11	5	2	29
kiderített } eset	8	1	2	11	5	2	29
letartóztatott } egyén	2	1	2	1	2	1	9
feljelentett } egyén	6	.	.	11	3	1	21
A hűtlenség:							
előfordult } eset
kiderített } eset
letartóztatott } egyén
feljelentett } egyén
A lázadás:							
előfordult } eset	2	.	1	.	.	.	3
kiderített } eset	2	.	1	.	.	.	3
letartóztatott } egyén
feljelentett } egyén	22	.	31	.	.	.	53
A hatóságok, országgyűlési tagok, vagy hatósági közegek elleni erőszak:							
előfordult } eset	50	45	47	82	48	47	319
kiderített } eset	50	45	47	82	47	47	318
letartóztatott } egyén	18	27	22	61	12	75	215
feljelentett } egyén	82	60	89	137	90	112	570

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben						
Azalkotmány, a törvény, a hatóságok vagy hatósági közegek elleni izgatás:							
előfordult } eset	5	6	52	20	8	14	105
kiderített } eset	5	6	52	20	8	14	105
letartóztatott } egyén	.	2	16	34	1	8	61
feljelentett } egyén	6	17	229	13	43	11	319
A magánosok elleni erőszak:							
előfordult } eset	14	3	26	28	17	23	111
kiderített } eset	14	3	26	28	17	23	111
letartóztatott } egyén	.	.	10	21	2	2	35
feljelentett } egyén	40	5	85	82	54	109	375
A polgárok választási joga ellen elkövetett büntettek és vétségek:							
előfordult } eset	.	.	1	.	.	1	2
kiderített } eset	.	.	1	.	.	1	2
letartóztatott } egyén	4	5
feljelentett } egyén	.	.	1	.	.	4	5
A vallás és annak szabad gyakorlata elleni büntettek és vétségek:							
előfordult } eset	2	2	2	6	.	3	15
kiderített } eset	2	2	2	6	.	3	15
letartóztatott } egyén	.	.	1	.	.	1	2
feljelentett } egyén	2	3	4	17	.	2	28
A személyes szabadságnak, a házjognak, továbbá a levél- és táviratitoknak közhivatalnok általi megsértése:							
előfordult } eset	.	3	5	3	1	2	14
kiderített } eset	.	3	5	3	1	2	14
letartóztatott } egyén	.	5	.	.	4	.	9
feljelentett } egyén	.	6	8	3	4	5	26

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
A pénzhamisítás:							
előfordult	30	34	21	4	4	15	108
kiderített	30	33	20	3	4	10	100
letartóztatott	15	84	25	.	.	15	139
feljelentett	38	52	11	11	4	12	128
A hamis tanuzás és hamis eskü:							
előfordult	9	7	4	3	.	1	24
kiderített	9	7	4	3	.	1	24
letartóztatott	.	3	4	.	.	.	7
feljelentett	14	5	2	3	.	3	27
A hamis vád:							
előfordult	13	3	6	6	1	8	37
kiderített	13	3	6	6	1	8	37
letartóztatott	1	.	.	1	.	1	3
feljelentett	12	5	6	5	1	7	36
A szemérem elleni büntettek és vétségek:							
előfordult	31	57	53	44	27	56	268
kiderített	31	55	50	42	27	55	260
letartóztatott	8	13	26	12	17	30	106
feljelentett	31	60	43	37	12	38	221
Kötös házasság:							
előfordult	.	1	1
kiderített	.	1	1
letartóztatott
feljelentett	.	1	1
A családi állásra vonatkozó büntettek és vétségek:							
előfordult	1	3	4
kiderített	1	3	4
letartóztatott	.	1	1
feljelentett	1	2	3

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
	számu csendőrkerületben						
A rágalmazás és becsületsértés							
előfordult	26	37	101	25	49	20	258
kiderített	26	37	101	25	49	20	258
letartóztatott	.	.	2	1	1	4	8
feljelentett	35	47	140	30	76	19	347
Az ember élete elleni büntettek és vétségek:							
előfordult	325	272	305	259	241	310	1712
kiderített	317	259	296	244	126	298	1540
letartóztatott	119	187	231	119	134	174	964
feljelentett	314	179	181	193	183	220	1270
A párviadal:							
előfordult	1	1	.	2	7	5	16
kiderített	1	1	.	2	7	5	16
letartóztatott	6	6
feljelentett	2	2	.	8	18	9	39
A testi sértés:							
előfordult	1682	1228	1596	2067	1047	1281	8901
kiderített	1671	1211	1590	2055	1034	1269	8830
letartóztatott	97	173	158	281	198	159	1066
feljelentett	2571	1595	2280	3094	1428	2045	13013
A közegészség elleni büntettek és vétségek:							
előfordult	20	66	39	7	2	13	147
kiderített	19	65	39	7	2	13	145
letartóztatott	.	2	1	5	1	1	10
feljelentett	50	105	43	8	2	11	219
A személyes szabadságnak megsértése magán-személyek által:							
előfordult	3	11	5	1	.	3	23
kiderített	3	10	5	1	.	3	22
letartóztatott	2	2	4
feljelentett	3	20	20	2	.	5	50

A büntettek és vétségek megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	össze- sen
	számu csendőrkerületben						
A levél- és távsürgönytítok megsértése magán-személyek által:							
előfordult } eset	1	1	6	1	.	1	10
kiderített } eset	1	1	6	1	.	1	10
letartóztatott } egyén
feljelentett } egyén	1	1	6	2	.	1	11
A titok tiltott felfedezése:							
előfordult } eset
kiderített } eset
letartóztatott } egyén
feljelentett } egyén
A magánlaknak megsértése magánszemélyek által:							
előfordult } eset	68	43	117	91	121	64	504
kiderített } eset	68	43	117	91	110	64	493
letartóztatott } egyén	2	2	15	3	28	4	54
feljelentett } egyén	100	72	211	144	134	124	785
A lopás:							
előfordult } eset	4129	4031	4658	3853	4157	3533	24361
kiderített } eset	3748	3968	3907	3072	3163	2758	20616
letartóztatott } egyén	550	977	1246	1109	1184	1130	6196
feljelentett } egyén	4789	3239	4164	3282	3054	2630	21158
A rablás és zsarolás:							
előfordult } eset	160	134	135	169	124	88	810
kiderített } eset	153	129	127	161	117	76	763
letartóztatott } egyén	109	109	143	123	111	90	685
feljelentett } egyén	193	156	104	133	121	75	782
A sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés:							
előfordult } eset	50	83	101	65	41	58	398
kiderített } eset	50	82	99	65	39	58	393
letartóztatott } egyén	6	12	22	17	10	24	91
feljelentett } egyén	60	104	90	67	40	43	404
A jogtalan elsajátítás:							
előfordult } eset	116	112	162	124	81	72	667
kiderített } eset	111	111	159	124	80	72	657
letartóztatott } egyén	5	5	3	7	1	1	22
feljelentett } egyén	152	132	223	153	110	80	850

A büntettek, vétségek és kihágások megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	össze- sen
	számu csendőrkerületben						
Az orgazdaság és bűnpártolás:							
előfordult } eset	328	267	466	275	385	365	2086
kiderített } eset	328	267	462	271	385	365	2078
letartóztatott } egyén	17	49	56	13	21	56	212
feljelentett } egyén	505	345	641	426	507	559	2983
A család:							
előfordult } eset	105	177	207	137	77	128	831
kiderített } eset	105	173	191	134	76	123	802
letartóztatott } egyén	28	82	64	18	20	69	281
feljelentett } egyén	114	177	181	149	67	98	786
Okirat-hamisítás:							
előfordult } eset	34	36	33	22	20	36	181
kiderített } eset	34	35	32	20	20	36	177
letartóztatott } egyén	27	38	18	3	12	20	118
feljelentett } egyén	22	39	22	21	19	33	156
Orvosi és községi hamis bizonyítványok kiállítása és használása:							
előfordult } eset	.	.	2	1	.	1	4
kiderített } eset	.	.	2	1	.	1	4
letartóztatott } egyén
feljelentett } egyén	.	.	4	4	.	1	9
Bélyeghamisítás:							
előfordult } eset
kiderített } eset
letartóztatott } egyén
feljelentett } egyén
Acsalárd és vétkes bukás:							
előfordult } eset	2	.	4	2	1	2	11
kiderített } eset	2	.	4	2	1	2	11
letartóztatott } egyén	1	.	2	.	.	1	4
feljelentett } egyén	1	.	6	4	1	3	15
Más vagyonának meg- rongálása:							
előfordult } eset	285	296	351	279	158	216	1585
kiderített } eset	283	272	281	273	153	212	1474
letartóztatott } egyén	4	13	35	20	18	16	106
feljelentett } egyén	454	374	593	480	239	403	2543

A büntettek, vétségek és kihágások megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben						
A gyújtogatás:	1590	1627	1400	1456	1585	1123	8781
előfordult	1285	1072	1125	818	934	644	5878
kiderített	53	70	86	54	79	69	411
letartóztatott	1429	1217	1187	923	943	750	6449
feljelentett							
Vízáradás okozás:							4
előfordult	1	1	2	.	.	.	4
kiderített	1	1	2	.	.	.	4
letartóztatott							4
feljelentett	1	1	2	.	.	.	4
Vaspályák, hajók, táv- írdák megrongálása és egyéb közbizt. veszélyes cselekmé- nyek:							51
előfordult	11	9	16	3	8	4	48
kiderített	11	8	15	3	8	3	4
letartóztatott					4	.	112
feljelentett	23	26	27	11	21	4	112
A foglyok megszökte- tése:							3
előfordult	1	1	.	.	1	.	3
kiderített	1	1	.	.	1	.	1
letartóztatott	1	2
feljelentett		1	.	.	1	.	2
A fegyveres erő elleni büntettek és vétsé- gek:							163
előfordult	92	25	36	7	2	1	163
kiderített	92	25	36	7	2	1	150
letartóztatott	81	19	33	6	1	10	42
feljelentett	13	7	18	1	1	2	42
Az állam elleni kihágá- sok:							120
előfordult	39	16	28	19	9	9	119
kiderített	39	16	28	19	8	9	19
letartóztatott		11	5	.	1	2	323
feljelentett	133	37	115	19	9	10	323

A kihágások meg- nevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben						
A hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek:							6
előfordult	3	1	.	1	.	1	6
kiderített	3	1	.	1	.	1	6
letartóztatott							6
feljelentett	3	1	.	1	.	1	6
A hatóságok és a köz- csend elleni kihágá- sok:							1921
előfordult	272	102	469	236	375	467	1921
kiderített	272	102	469	235	374	462	1914
letartóztatott	2	15	2	20	19	11	69
feljelentett	488	287	1464	834	589	990	4652
A vallás és annak sza- bad gyakorlata elleni kihágások:							153
előfordult	10	3	9	8	82	41	153
kiderített	10	3	9	8	82	41	153
letartóztatott							286
feljelentett	54	3	17	21	124	67	286
Pénz és értékpapírok hamisítására vonat- kozó kihágások:							20
előfordult	7	4	7	2	.	.	20
kiderített	7	4	7	2	.	.	20
letartóztatott		2	2
feljelentett	10	3	7	2	.	.	22
A családi állás elleni kihágások:							10
előfordult		2	1	1	5	1	10
kiderített		2	1	1	5	1	10
letartóztatott							20
feljelentett		2	5	1	5	7	20
A közbiztonság elleni kihágások:							6120
előfordult	447	267	717	480	1811	2398	6120
kiderített	446	261	710	478	1801	2391	6090
letartóztatott	574	114	864	558	1925	1353	5388
feljelentett	163	265	371	179	344	1993	3315

A kihágások megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben						
A közrend és közszemérem elleni kihágások:							
előfordult	1277	807	1440	1508	2647	3026	10705
kiderített } eset	1277	804	1440	1469	2646	3017	10653
letartóztatott } egyén	5	8	30	4	115	37	199
feljelentett	2311	1688	2991	5437	3687	4434	20548
Szerencsejáték által elkövetett kihágások:							
előfordult	92	97	111	27	145	174	646
kiderített } eset	92	83	111	27	143	171	627
letartóztatott } egyén	1	1	1	.	18	7	28
feljelentett	249	275	420	123	315	371	1753
A közegészség és testi épség elleni kihágások:							
előfordult	772	870	724	754	1686	862	5668
kiderített } eset	772	869	724	753	1668	802	5588
letartóztatott } egyén	.	1	1	.	6	12	20
feljelentett	1197	1334	1780	1920	2161	1237	9629
A tulajdon elleni kihágások:							
előfordult	184	384	373	710	2433	1118	5202
kiderített } eset	182	382	369	684	2433	1110	5160
letartóztatott } egyén	3	.	7	.	12	8	30
feljelentett	319	737	516	1658	3181	2182	8593

Az 1898. év folyamán teljesített egyéb szolgálatok.

A különféle szolgálatok megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben						
Rendes szolgálat	29779	19046	23067	20100	19300	25150	137342
Ellenőrző szolgálat	15494	11098	10883	12259	10144	12927	72805
Nyomozó szolgálat	3319	4566	6828	4704	4989	5697	30103
Helyi járőrszolgálat	8957	7118	6608	8802	10572	8769	50826
Uti járőrszolgálat	5092	3145	5127	5341	2602	4546	25863
Találkozási járőrszolg.	462	344	332	254	763	365	2520
Letartóztatás felszólítás folytán	1637	296	211	1173	1430	149	4896
Segély-szolgálat	2271	1675	1369	2471	1463	1210	10459
Rabkiséret és őrizet	2511	1269	1952	2535	2303	2411	12981
Elővezetés	1255	273	549	815	2696	435	6023
Egyéb felszólított szolgálat	3165	2803	3748	6040	6924	4147	26827
Éjjeli őrk ellenőrzése	38842	32465	27439	49630	31827	50684	230887
Vasuti és hajó-ügyelet	3569	5343	4954	4151	8287	11213	37517
Vásár- és bucsuügyelet	2020	2002	2117	2434	1986	3999	14558
Nemzetközi indóház-és belépő állomási ügyelet	526	526
Folyamátkeelési ügyelet	.	513	85	70	58	531	1257
Fürdőhelyi ügyelet	571	577	581	1054	1303	1550	5816
Határszéli ügyelet	1093	179	.	.	22	78	1372
Határszéli őrházszolg.	1019	241	9	.	.	.	1269
Postafedezet	111	405	61	152	514	64	1307
Személyfedezet	24	3	1	30	26	.	84
Hullafedezet	40	7	7	13	16	.	83
Bánya-ügyelet	.	152	.	596	.	.	748
Gödöllői királyi lak körüli ügyelet	.	.	365	.	.	.	365
Vasgyár ügyelet	.	.	.	388	.	.	388

Táblázat

a m. kir. csendőrlegénység részére a betöltött szolgálati idő után esedékes évenkénti nyugdíjról (összegek o. é. forintokban).

Betöltött szolgálati idő, év		Csendőr részére							Őrsvezető részére							Örmester részére						
		ha szolg. pót-díjat nem élvez	ha napi						ha szolg. pót-díjat nem élvez	ha napi						ha szolg. pót-díjat nem élvez	ha napi					
			15	20	25	35	40	45		20	25	30	40	45	50		20	25	30	40	45	50
-től	-ig	krnyi szolgálati pót-díjat élvez							krnyi szolgálati pót-díjat élvez							krnyi szolgálati pót-díjat élvez						
—	10	125	125	150	156	—	—	—	158	158	189	194	—	—	—	191	191	221	228	—	—	—
10	15	125	125	150	156	168	174	—	158	158	189	194	207	213	—	191	191	221	228	240	268	—
15	20	141	141	168	175	189	196	203	178	178	212	219	233	240	246	215	215	249	256	270	276	283
20	25	188	188	224	234	252	261	270	237	237	283	292	310	319	329	287	287	232	341	360	369	378
25	30	235	235	280	292	315	326	338	297	297	354	365	388	399	411	358	358	415	427	449	461	472
30	35	282	282	367	380	378	391	405	356	356	424	438	465	479	493	430	430	498	512	539	553	567
35	40	329	329	393	409	421	457	473	415	415	495	511	543	559	575	501	501	581	597	629	645	661
40	—	376	376	449	467	504	522	540	474	474	567	584	621	639	657	573	573	664	683	719	737	756

Táblázat

a m. kir. csendőrlegénység részére a betöltött szolgálati idő után egyszer s mindenkorra szóló végkielégítésekről (az összegek o. é. forintokban).

Betöltött szolgálati idő, év		Csendőr részére			Őrsvezető részére			Őrmester					
		ha szolg. pótdíjat nem élvez	ha napi			ha szolg. pótdíjat nem élvez	ha napi			ha szolg. pótdíjat nem élvez	ha napi		
			15	20	25		20	25	30		20	25	30
-tól	-ig	kronyi szolgálati pótdíjat élvez			kronyi szolgálati pótdíjat élvez			kronyi szolgálati pótdíjat élvez					
a 3 évi csendőrségi szolgálati kötelezettség lejárt előtt		92.70	—	—	—	117	—	—	—	141.30	—	—	—
3	5	—	376	—	—	—	474.50	—	—	—	573	—	—
5	10	—	752	898	934	—	949	1131	1168	—	1146	1328	1365

FÜGGELÉK

Katonai és polgári czimtár.

I. KATONAI CZIMTÁR.

Legfőbb hadúr:

Ő cs. és apost. kir. Felsége I. FERENCZ JÓZSEF.

Cs. és kir. közös hadsereg.

Főhadsegédek: gróf Paar Ede lov. táb., v. b. t. t.; ahnenburgi Bolfras Arthur tbsz. v. b. t. t., a katonai iroda főnöke.

Szárnysegédek: 5 törzstiszt.

Az összes fegyveres erő vezérkari főnöke: báró Beck Frigyes tbsz.

Csapat-főfelügyelők: Herceg Windisch-Grätz Lajos lov. táb., báró Reinländer Vilmos tbsz. és báró Waldstätten János tbsz.

Testőrség: a) Arcier testőrség; állománya 45 tiszt; feláll. 1763. b) m. kir. testőrség; állománya 45 tiszt; feláll. 1760. c) Darabont-testőrség; állománya 6 tiszt, 44 altiszt; feláll. 1767. d) Lovas testőr-század; állománya 7 tiszt, 72 altiszt; feláll. 1849. e) Gyalog testőr-század; állománya 6 tiszt, 248 altiszt; feláll. 1802.

Cs. és kir. hadügyminiszter: báró Krieghammer Ödön, lov. táb. v. b. t. t.

A hadügyminiszterium segédközegei: A vezérkar főnöke: br. Beck Frigyes tbsz. — Hadi levéltári igazgató: Wetzler Leander alt. — Lovassági felügyelő: gr. Paar Alajos alt. — Tüzérségi felügyelő: lov. Kropatschek Alfréd alt. — Vártüzérségi felügyelő: Semrad Gusztáv alt. — Hadmérnöki felügyelő: nordenai Beck Ottó alt. — Utászfelügyelő: Szasskiewicz Sándor ezr. — Vonatfelügyelő: Latscher János altb. — Pótlóvazási felügyelő: br. Bothmer Vilmos alt. — Katonai nevelő és képzőintézetek felügyelője: klienfeldi Moravetz Ottó altb. — Vezér építésmérnök: Woat Miksa alt. — Egészségügyi csapat-

parancsnok: *Becher Mihály* ezredes. — Apostoli tábori püspöki helynök: dr. *Belopotoczky Kálmán* tricalai püspök. — Szakszámvevőség főnöke: *Križ János* miniszteri tanácsos.

Műszaki katonai bizottság: Elnök: arçeni gr. *Geldern Egmond Gusztáv* altb.

Katonai egészségügyi bizottság: Elnök: rothkreuzi lovag dr. *Nagy Mór* vezértörzsorvos.

Katonai földrajzi intézet: Igazg.: lov. *Steeb Keresztély* alt.

Katonai legfőbb törvényszék: Főnök: lov. *Pitreich Antal* tbsz.

Hadtest-parancsnokságok.

1. *hadtest*: *Krakkóban*. Területe: Nyugati Galiczia, Szilézia és Éjszak-Morvaország; az 1., 13., 20., 54., 56., 57., 93. és 100. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par. br. *Albóri Jenő* tbsz.

2. *hadtest*: *Bécsben*. Területe: Alsó-Ausztria és Dél-Morvaország; a 3., 4., 8., 49., 81., 84. és 99. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: gr. *Üxküll-Gyllenband Sándor* lov. táb.

3. *hadtest*: *Grácsban*. Területe: Stájerország, Karinthia, Krajna, Triest, Istria, Görz és Gradiska; a 7., 17., 27., 47., 87. és 97. gyalog-ezred hadkieg. területe. Par.: vezzei lov. *Succovaty Ede* tbsz.

4. *hadtest*: *Budapesten*. Területe: Magyarország; a 6., 23., 32., 38., 44., 52., 68., 69. és 86. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: herceg *Lobkowitz Rezső* tbsz.

5. *hadtest*: *Pozsonyban*. Területe: Magyarország; a 12., 19., 26., 48., 71., 72. 76.; és 83. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: Ő cs. és kir. Fensége *Frigyes főherceg* tbsz.

6. *hadtest*: *Kassán*. Területe: Magyarország; az 5., 25., 34., 60., 65., 66., 67. és 85. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Pokorny Hermann* alt.

7. *hadtest*: *Temesvárt*. Területe: Magyarország; a 29., 33., 37., 39., 43., 46., 61. és 101. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: bayersheimi lov. *Schwitzer Lajos* tbsz.

8. hadtest: Prágában. Területe: Csehország; a 11., 28., 35., 73., 75., 88., 91. és 102. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Fabini Lajos* tbsz.

9. hadtest: Josefstadtban. Területe: Csehország; a 18., 21., 36., 42., 74., 92., 94. és 98. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Klobus Hugó* alt.

10. hadtest: Przemyslben. Területe: Közép-Galiczia; a 9., 10., 40., 45., 77., 89. és 90. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Galgóczy Antal* tbsz.

11. hadtest: Lembergben. Területe: Keleti Galiczia és Bukovina; a 15., 24., 30., 41., 55., 58., 80. és 95. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Fiedler Ferdinand* altb.

12. hadtest: Nagy-Szebenben. Területe: Erdély; a 2., 31., 50., 51., 62., 63., 64. és 82. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *ohstorffi Probszt Emil* tbsz.

13. hadtest: Zágrábban. Területe: Horvát- és Szlavonország; a 16., 53., 70., 78., 79. és 96. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *br. Bechtolsheim Antal* lov. tb.

14. hadtest: Innsbruckban. Területe: Tirol és Vorarlberg, Felső-Ausztria és Salzburg; a 14. és 59. gyal. ezr. és a tiroli császár vadászok hadkieg. területe. Par.: *lov. Hold Sándor* tbsz.

15. hadtest: Sarajevóban. Területe: Bosznia és Hercegovina; a bosznia-hercegovinai ezredek hadkieg. területe. Par.: *br. Appel János* lov. tb.

Katonai hadparancsnokság Zúrában. Területe: Dalmácia; a 22. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Rhonfeldi David Emil* tbsz.

Gyalog-hadosztály- s dandárparancsnokságok:

1. gy. hdoszt.: Sarajevo. 1. ddr: Plevlje. 2. ddr: Sarajevo. 39. ddr: Dolnja-Tuzla. 7. hegyi ddr: Sarajevo. 8. hegyi ddr: Foča.

2. gy. hdoszt.: Jaroslau. 3. ddr: Rzeszów. 4. ddr: Jaroslau.

3. gy. hdoszt.: Linz. 5 ddr: Linz. 6. ddr: Salzburg.

4. gy. hdoszt.: Brünn. 7. ddr: Znaim. 8. ddr: Brünn.

5. gy. hadoszt.: Olmütz. 9. ddr: Olmütz. 10. ddr: Troppau.

6. gy. hdoszt.: Grác. 11. ddr: Grác. 12. ddr: Klagenfurt.

7. gy. hdoszt.: Eszék. 13. ddr: Eszék. 14. ddr: Pétervárad.

8. gy. hdoszt.: Innsbruck. 15. ddr: Innsbruck. 16. ddr: Trient.

9. gy. hdoszt.: Prága. 17. ddr és 18. ddr: Prága.

10. gy. hadosztály: Josefstadt. 19. ddr: Josefstadt. 20. ddr: Königgrätz.

11. gy. hdoszt.: Lemberg. 21. ddr. és 22. ddr: Lemberg.

12. gy. hdoszt.: Krakkó. 23. ddr. és 24. ddr: Krakkó.

13. gy. hdoszt.: Bécs. 25. ddr. és 26. ddr: Bécs.

14. gy. hdoszt.: Pozsony. 27. ddr: Pozsony. 28. ddr: Sopron.

15. gy. hdoszt.: Miskolcz. 29. ddr: Ungvár. 30. ddr: Miskolcz.

16. gy. hdoszt.: N.-Szeben. 31. ddr: Brassó. 32. ddr: N.-Szeben.

17. gy. hdoszt.: N.-Várad. 33. ddr: N.-Várad. 34. ddr: Arad.

18. gy. hdoszt.: Mostár. 1. hegyi ddr: Mostár. 2. hegyi ddr: Trebinje. 3. hegyi ddr: Nevesinje, 6. hegyi ddr. Bilek.

19. gy. hdoszt.: Pilsen. 37. ddr: Pilsen. 38. ddr: Budweis. 40. ddr: Banjaluka (15. hdt.).

20., 21., 22. és 23. gy. hdoszt. (csak hadjárat alkalmával állíttatnak fel).

24. gy. hdoszt.: Przemysl. 47. ddr és 48. ddr: Przemysl.

25. gy. hdoszt.: Bécs. 49. ddr és 50. ddr: Bécs

26. gy. hdoszt. (csak hadjárat alkalmával állíttatik fel).

27. gy. hdoszt.: Kassa. 53. ddr Kassa, 54. ddr: Eperjes.

28. gy. hdoszt.: Laibach. 55. ddr: Trieszt. 56. ddr: Laibach.

29. gy. hdoszt.: Theresienstadt. 57. ddr: Theresienstadt. 58. ddr: Reichenberg.

30. gy. hdoszt.: Lemberg. 59. ddr: Czernovitz
60. ddr: Lemberg.

31. gy. hdoszt.: Budapest. 61. ddr és 62. ddr: Budapest.

32. gy. hdoszt.: Bpest. 63. ddr és 64. ddr: Bpest.

33. gy. hdoszt.: Komárom. 65. ddr: Győr, 66. ddr: Komárom.

34. gy. hdoszt.: Temesvár. 67. ddr: Temesvár, 68. ddr: Fehértemplom.

35. gy. hdoszt.: Kolozsvár. 69. ddr: Gyula-Fehérvár. 70. ddr: Kolozsvár.

36. gy. hdoszt.: Zágráb. 71. ddr: Fiume 72. ddr: Zágráb.

Közvetlen a zárai katonai hadparancsnokságnak alárendelve: 94. ddr: Cattaro. 96. ddr: Zara.

Lovas hadosztályok.

Lovas hdoszt.: Lemberg (11. hadtest), 18. ddr: Zloczów. 21. ddr: Lemberg.

Lov. hdoszt.: Stanislau (11. hdt.), 13. ddr: Stanislau. 15. ddr: Tarnopol.

Lov. hdoszt.: Jaroslau (10. hdt.), 5. ddr: Jaroslau, és 14. ddr: Rzezów.

Lov. hdoszt.: Krakko (1. hadtest), 11. ddr: Tarnow, 20. ddr: Krakko.

Lov. hdoszt.: Bécs (2. hdt.), 8. ddr: Brünn. 10. és 17. dandár: Bécs.

Lovas dandárok.

Törzsek: 1. és 2. Békében nincsenek felállítva. 3. Marburg; 4. Budapest; 5. Jaroslau; 6. Miskolcz; 7. Temesvár; 8. Brünn; 9. Pardubitz; 10. Bécs; 11. Tarnow; 12. N.-Szeben; 13. Stanislau; 14. Rzezów; 15. Tarnopol; 16. Pozsony; 17. Bécs; 18. Zloczow; 19. (csak hadjárat alkalmával állítatik fel); 20. Krakko és 21. Lemberg.

Gyalog ezredek.

(Csákó, sötétkék kabát sima gombokkal, világoskék pantalló, illetve magyar nadrág, kékszürke köpeny.)

Pályó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állít- tatott fel	A törzs állomáshelye	A kieg. keret állomáshelye	A hajtóka színe	A gomb színe
1	Császár	1716	Troppau	Troppau	sötétpiros	s.
2	I. Sándor orosz ezár	1741	N.-Szeben	Brassó	császársárga	s.
3	Károly főherceg	1715	Brünn	Kremsier	égszínkék	f.
4	Hoch- und Deutschmeister (Jenő főherceg)	1696	Bécs	Bécs	égszínkék	s.
5	Braumüller	1762	Miskolcz	Sz.-Németi	rózsaszín	s.
6	I. Károly, román király	1762	Budapest	Ujvidék	rózsaszín	f.
7	gr. Khevenhüller	1691	Graz	Klagenfurt	sötétbarna	f.
8	Károly István főherceg	1642	Mostar	Brünn	fűzöld	s.
9	gr. Clerfayt	1725	Przemysl	Stryj	almazöld	s.
10	II. Oszkár Frigyes, svéd s norv. kir.	1715	Jaroslau	Przemysl	papagájzöld	f.
11	György, szász herceg	1629	Prága	Pisek	hamuszín	s.
12	Kovács	1702	Komárom	Komárom	sötétbarna	s.
13	Jung-Starhemberg	1814	Krakkó	Krakkó	rózsaszín	s.
14	Ernő Lajos hesseni nhercz.	1733	Bozen	Linz	fekete	s.
15	Adolf, luxemburgi nagyhercz., nass. hercz.	1701	Lemberg	Tarnopol	buzérvörös	s.

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állít- tatott fel	A törzs állomáshelye	A kieg. keret állomáshelye	A hajtóka színe	A gomb színe
16	br. Giesl	1703	Belovár	Belovár	kénsárga	s.
17	Milde	1674	Klagenfurt	Laibach	vörösbarna	f.
18	Lipót Salvator főherceg	1682	Olmütz	Königgrätz	sötétvörös	f.
19	Ferencz Ferd. főherceg	1734	Győr	Győr	égszínkék	f.
20	Henrik, porosz herceg	1681	Krakkó	Új-Sandec	rákvörös	f.
21	gr. Abensberg és Traun	1733	Kuttenberg	Czaszlau	tengerzöld	s.
22	gr. Lacy	1709	Zara	Spalato	császársárga	f.
23	Badeni örgróf	1814	Bécs	Zombor	cseresnyevörös	f.
24	br. Reinländer	1662	Lemberg	Kolomea	hamuszín	f.
25	br. Pürcker	1672	Bécs	Losoncz	tengerzöld	f.
26	Mihály, orosz nagyherceg	1717	Bécs	Esztergom	fekete	s.
27	II. Lipót, belga király	1682	Laibach	Grác	császársárga	s.
28	I. Humbert, olasz király	1698	Budweis	Prága	fűzöld	f.
29	br. Loudon	1704	Temesvár	N.-Becskerek	világoskék	f.
30	Fiedler	1725	Lemberg	Lemberg	csukaszín	s.
31	Frigyes Vilmos, meklenburg- strelitzi nagyherceg	1741	Plevlje	N.-Szeben	császársárga	f.
32	Mária Terézia, császárné és királyné	1741	Budapest	Budapest	égszínkék	s.
33	II. Lipót császár	1741	Arad	Arad	hamuszín	f.
34	I. Vilmos, német császár és porosz király	1734	Kassa	Kassa	buzérvörös	f.

35	br. Sterneek	1683	Pilsen	Pilsen	rákvörös	f.
36	gr. Browne	1683	Josefstadt	Jungbunzlau	halványvörös	s.
37	József főherceg	1741	Nagyvárad	Nagyvárad	skarlátvörös	f.
38	br. Mollinary	1814	Budapest	Kecskemét	fekete	s.
39	Alexis, orosz nagyherceg	1756	Debreczen	Debreczen	skarlátvörös	f.
40	Schaumburg-Lippe herceg	1733	Jaroslau	Rzeszów	világoskék	s.
41	Jenő főherceg	1701	Czernovitz	Czernovitz	kénsárga	f.
42	Ernö Agost, cumberlandi, braunsch. és lüneb. hg.	1685	Königgrätz	Theresienstadt	narancssárga	f.
43	gr. Grünne	1814	Bécs	Karánsebes	cseresnyevörös	s.
44	Albrecht főherceg	1744	Budapest	Kaposvár	buzérvörös	s.
45	Frigyes Agost, szász herceg	1816	Przemysl	Sanok	skarlátvörös	s.
46	br. Fejérváry	1762	Szeged	Szeged	papagájzöld	s.
47	br. Beck	1682	Görz	Marburg	acélzöld	f.
48	Ferdinand főherceg	1798	Sopron	N.-Kanizsa	acélzöld	s.
49	br. Hess	1715	Brünn	St.-Pölten	csukaszín	f.
50	Frigyes Vilmos L., badeni hng.	1762	Brassó	Gyulafehérvár	papagájzöld	f.
51	Probszt	1702	Kolozsvár	Kolozsvár	hamuszín	s.
52	Frigyes főherceg	1741	Pécs	Pécs	sötétvörös	s.
53	Latour	1741	Zágráb	Zágráb	sötétvörös	f.
54	Alt-Starhemberg	1661	Teschén	Olmütz	almazöld	f.
55	br. Merkl	1799	Tarnopol	Brzeżany	vörösbarna	s.
56	gr. Daun	1684	Krakkó	Wadowicze	acélzöld	s.
57	Szász-coburg-saalfeldi herceg	1689	Tarnow	Tarnow	halványvörös	s.

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állít- tatott fel	A törzs állomáshelye	A kieg. keret állomáshelye	A hajtóka színe	A gomb színe
58	Lajos Salvator főherceg	1763	Przemysl	Stanislaw	fekete	f.
59	Rainer főherceg	1682	Salzburg	Salzburg	narancssárga	s.
60	br. Appel	1798	Eger	Eger	acézöld	f.
61	lovag Hold	1798	Bród	Temesvár	fűzöld	s.
62	Lajos, bajor herceg	1798	M.-Vásárhely	M.-Vásárhely	fűzöld	f.
63	Pál Alexandrovics orosz nh.	1860	Besztercze	Besztercze	narancssárga	f.
64	Károly Sándor, szász-weimar- eisenachi nagyherceg	1860	Bécs	Szászváros	narancssárga	s.
65	Lajos Viktor főherceg	1860	Ungvár	Munkács	halványvörös	s.
66	IV. Ferdinand, tosk. nhg.	1860	Kassa	Ungvár	halványvörös	f.
67	br. Kray	1860	Eperjes	Eperjes	rákvörös	f.
68	br. Reicher	1860	Budapest	Szolnok	vörösarna	s.
69	gr. Jellačić	1860	Budapest	Székesfejérvár	csukaszin	f.
70	br. Philippović	1860	Pétervárad	Pétervárad	tengerzöld	s.
71	Galgótzty	1860	Pozsony	Trencsén	rákvörös	s.
72	Dávid	1860	Pozsony	Pozsony	világoskék	s.
73	Albrecht württembergi herceg	1860	Prága	Éger	cseresnyevörös	s.
74	br. Bouvard	1860	Reichenberg	Jičin	buzérvörös	f.
75	IX. Keresztély, dán király	1860	Neuhaus	Neuhaus	világoskék	f.
76	br. Salis-Soglio	1860	Esztergom	Sopron	csukaszin	s.
77	Fülöp, württembergi herceg	1860	Przemysl	Sambor	cseresnyevörös	f.
78	lovag Gradl	1860	Eszék	Eszék	vörösarna	f.
79	gr. Jellačić	1860	Otočac	Otočac	almazöld	f.

80	Arnulf, bajor herceg	1860	Lemberg	Zloczów	skarlátvörös	f.
81	br. Waldstätten	1883	Iglau	Iglau	karmazsinvör.	f.
82	lovag Schwitzer	1883	Gyulafehérvár	Sz.-Udvarhely	karmazsinvör.	f.
83	gr. Degenfeld-Schomburg	1883	Trebinye	Szombathely	sötétarna	f.
84	Alfréd, szász-coburg-gothai hg.	1883	Krems	Bécs	karmazsinvör.	s.
85	lovag Kees	1883	Lőcse	Márm.-Sziget	almazöld	s.
86	Forinyák	1883	Sarajevo	Szabadka	amarantvörös	s.
87	lovag Succovaty	1883	Pola	Cilli	tengerzöld	f.
88	br. Teuchert-Kauffmann	1883	Prága	Berann	bordóvörös	f.
89	br. Albori	1883	Jaroslau	Gródeck	bordóvörös	s.
90	Windisch-Graetz herceg	1883	Rzeszów	Jaroslau	amarantvörös	s.
91	lovag Fröhlich	1883	Prága	Budweis	papagájzöld	s.
92	br. König	1883	Theresienstadt	Komotau	fehér	f.
93	br. Joelson	1883	Olmütz	M.-Schönberg	sötétarna	s.
94		1883	Theresienstadt	Turnau	fehér	s.
95	lovag Rodakowski	1883	Stanislaw	Czortkow	amarantvörös	f.
96	br. Ramberg	1883	Fiume	Károlyváros	amarantvörös	f.
97	br. Waldstätten	1883	Triest	Triest	rózsaszin	f.
98	Stransky	1883	Josefstadt	Hohenmauth	világosdrap	f.
99	I. György, görög király	1883	Klosterbruck	Znaim	kénsárga	s.
100	br. Krieghammer	1883	Krakkó	Teschen	világosdrap	s.
101	Sergius Alexandrovitsch, orosz nagyherceg	1883	Fehértemplom	Csaba	kénsárga	f.
102	Fabini	1883	Trient	Beneschau	tengerfűzöld	s.

Vadászok.

(Kalap fekete tollbokrétával, csukaszínű kabát és zubbony füzöld hajtókával, sárga gomb, és pedig a tiroli vadász ezrednél simán, a tábori vadász zászlóaljknál számozva, csukaszínű pantalló füzöld szegélylyel az oldalvarrásokon, kékszürke köpeny.)

a) Tiroli császár vadászok (1813).

1. ezred:	Innsbruck.	
2. " "	Trient.	Kiegészítő par.: Innsbruck,
3. " "	Bécs.	Brixen, Trient és Hall.
4. " "	Linz.	

b) Tábori vadász zászlóaljak.

Szám	Törzs állomáshelye	Kiegészítő keret	Szám	Törzs állomáshelye	Kiegészítő keret
1	Reichenberg	Theresienst.	17	Gross-Mosty	Brünn
2	Reichenberg	Königgrätz	19	Komárom	Komárom
4	Niskó	Rzeszów	20	Judenburg	Trieszt
5	Jägerndorf	Olmütz	21	Tulln	Bécs
6	Prága	Pilsen	22	Prága	Eger
7	Bruck M/m.	Laibach	23	Kolozsvár	M.-Vásárhely
8	Tarvis	Klagenfurt	24	Trembowla	Budapest
9	Villach	Grác	25	Bécs-Ujhely	Brünn
10	Steyr	St.-Polten	28	N.-Szeben	N.-Szeben
11	Kőszeg	Győr	29	Beszterceb.	Losonez
12	Rawa ruszka	Jungbunzlau	30	Bródy	Stanislaw
13	Bochnia	Krakkó	31	Petrinja	Otočac
16	Niepolomice	Troppau	32	Zaleszczyki	Eperjes

Bosznia-hercegovinai gyal. ezredek.

(Fez, világoskék kabát alizarinvörös hajtókával és sárga számozott gombokkal, világoskék pantalló, kékszürke köpeny.)

Szám	A törzs		A kiegészítő keret	
	á l l o m á s h e l y e			
1.	Bécs		Sarajevo	
2.	Grác		Banjaluka	
3.	Budapest		Dolnja-Tuzla	
4.	Bécs		Mostar	

Lovas ezredek.

a) Dragonyos ezredek.

(Sisak, világoskék kabát sima gombokkal, buzérvörös csizma-nadrággal, sötétbarna köpeny.)

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állít- tatott fel	A törzs	A keret	A hajtóka színe	A gomb színe
			állomáshelye			
1	Ferencz császár	1768	Stanislau	Theresienstadt	sötétvörös	f.
2	gr. Paar	1672	Tarnopol	Dobřan	fekete	f.
3	Albert, szász király	1768	Krakkó	Bécs	sötétvörös	s.
4	Ferdinand császár	1672	Bécs-Ujhely	Wels	füzöld	f.
5	I. Miklós, orosz czár	1721	Marburg	Marburg	császársárga	f.
6	Albrecht, porosz herceg	1701	Enns	Brünn	fekete	s.
7	Lotharingiai herceg	1663	Brandeis E/m.	Alt-Bunzlau	kénsárga	f.
8	gr. Montecuccoli	1618	Pardubitz	Pardubitz	skarlátvörös	s.
9	Albrecht főh.	1682	Brzežany	Kolomea	füzöld	s.
10	Liechtenstein herceg	1640	Olmütz	Klattau	kénsárga	s.
11	Császár	1688	Stockerau	Stockerau	skarlátvörös	f.
12	Miklós orosz nagyherceg	1798	Krakkó	Olmütz	császársárga	s.
13	Savojai Jenő herceg	1682	Lançut	Laun	buzérvörös	f.
14	Windisch-Grätz hg	1725	Klattau	Klattau	buzérvörös	s.
15	br. Bechtolsheim	1891	Brünn	Bécs-Ujhely	fehér	s.

b) Huszár ezredek.

(Csákó, attila, mente, sötétkék zubbony, buzérvörös magyar nadrág, sötétbarna köpeny.)

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely év. ben állít- tatott fel	A törzs	A keret	Az attila	A csákó	A gomb színe
			állomáshelye		színe		
1	Császár	1756	Brassó	Nagyvárad	sötétkék	sötétkék	s.
2	Frigyes Lipót porosz herceg	1743	Nagy-Szeben		világoskék	fehér	s.
3	gr. Hadik	1702	Arad		s. k.	fehér	s.
4	Arthur, connaughti és strathearni herceg	1734	Gyöngyös	Lugos	v. k.	buzérvörös	f.
5	gr. Radetzky	1798	Pozsony		s. k.	buzérvörös	f.
6	I. Vilmos, württembergi kir.	1734	Klagenfurt	Gyöngyös	v. k.	hamuszín	s.
7	II. Vilmos, német császár és porosz király	1798	Nagyvárad	Debreczen	v. k.	világoskék	f.
8	gr. Pálffy	1696	Jaroslau	Szabadka	s. k.	buzérvörös	s.
9	gr. Nádasdy	1688	Sopron	Sopron	s. k.	fehér	f.
10	III. Frigyes Vilm., porosz kir.	1741	Nyiregyháza		v. k.	világoskék	s.
11	Windisch-Grätz hg	1762	Szombathely		s. k.	hamuszín	f.
12	Albert Eduard, walesi herceg	1800	Lemberg	Kassa	v. k.	fehér	f.
13	Jász-Kun	1859	Kecskemét		s. k.	sötétkék	f.
14	Vladimir, orosz nagyherceg	1859	Czernovitz	Nyiregyh.	v. k.	buzérvörös	s.
15	Ferencz Salvator főherceg	1701	Bécs		s. k.	hamuszín	s.
16	gr. Üxküll-Gyllenband	1798	Budapest		v. k.	hamuszín	f.

c) Dsidás ezredek.

(Czapka, világoskék uhlanka és prémes uhlanka buzérvörös szegélyezéssel, buzérvörös csizma-nadrág, sötétbarna köpeny.)

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állít- tatott fel	A törzs	A keret	A czapka színe	A gomb színe
			állomáshelye			
1	Otto főherceg	1791	Czortkow	Krakkó	császársárga	s.
2	Schwarzenberg herceg	1790	Tarnow	Tarnow	sötétzöld	s.
3	Károly főherceg	1801	Grodek	Grodek	buzérvörös	s.
4	Császár	1813	Zólkiew	Lemberg	fehér	s.
5	II. Miklós, orosz czár	1848	Varasd	Varasd	világoskék	s.
6	II. József császár	1688	Rzeszów	Przemysl	császársárga	f.
7	Ferencz Ferdinand főherceg	1758	G. Mosty	Brzezan	sötétzöld	f.
8	br. Ramberg	1718	Bécs	Stanislaw	buzérvörös	s.
9	} Fel lettek oszlatva.					
10						
11	II. Sándor, orosz czár	1814	Przemysl	Theresienstadt	cseresnyevörös	f.
12	br. Gagern	1854	Székesfehérvár	Székesfehérvár	sötétkék	s.
13	gr. Paar	1860	Zloczow	Zloczow	sötétkék	f.

Tüzér dandárok.

1-től 14. számig a hasonszámú hadtestparancsnokságok székhelyén, kivéve a 14. tüzerdandárt, mely békében a 2. számú hadtestparancsnokság alá van rendelve.

Tüzérigazgatóságok:

Innsbruck, Sarajevo és Zára.

Vártüzérigazgatóságok:

Krakkó, Przemysl, Trient és Cattaro, Pola.

a) Hadtest tüzezredek.

(Csákó lószőrforgóval, sötétbarna kabát skarlátvörös hajtókával, sárga számozott gombokkal, világoskék csizmanadrág, kékszürke köpeny.)

1. *Fischer*, törzs: Krakkó; 2. br. *Weigl*, törzs: Bécs; 3. *Vilmos* főh., törzs: Grác; 4. *Kropatschek* lov., törzs: Budapest; 5. *Albrecht* főherczeg, törzs: Pozsony; 6. *Ferencz Ferdinánd* főherczeg, törzs: Kassa; 7. *Lipót* bajor hercz., törzs: Temesvár; 8. *Császár*, törzs: Prága; 9. hercz. *Lichtenstein J. Venczel* törzs: Josefstadt; 10. *Luitpold* bajor hg., törzs: Przemysl; 11. br. *Smola*, törzs: Lemberg; 12. *Vacat*, törzs: N.-Szeben; 13. hercz. *Lobkowitz*, törzs: Zágráb; 14. br. *Ludwig*, törzs: Bécs.

b) Hadosztály tüzezredek.

(Öltözék mint a hadtest tüzezredekénél.)

1. Krakkó, 2. Olmütz, 3. Krakkó, 4. Bécs, 5. Brünn, 6. Bécs, 7. Laibach, 8. Görz, 9. Klagenfurt, 10. Budapest, 11. Budapest, 12. Budapest, 13. Sopron, 14. Somorja, 15. Komárom, 16. Kassa, 17. Miskolcz, 18. Eperjes, 19. Nagy-Várad, 20. Temesvár, 21. Lugos, 22. Pilsen, 23. Prága, 24. Budweis, 25. Josef-

stadt, 26. Theresienstadt, 27. Königgrätz, 28. Przemysl, 29. Jaroslau, 30. Przemysl, 31. Stanislau, 32. Lemberg, 33. Stanislau, 34. Brassó, 35. Kolozsvár, 36. Nagy-Szeben, 37. Radkersburg, 38. Eszék, 39. Varasd, 40. Linz, 41. Salzburg, 42. Bécs.

c) Hegyi üteg-osztály.

Trient.

d) Vártüzér ezredek.

(Öltözék mint a hadtest tüzezredekénél, de világoskék széles skarlátvörös szegélyzetű pantalló.)

1. *Császár*, törzs: Bécs; 2. *Sponner*, törzs: Krakkó; 3. hercz. *Kinsky*, törzs: Przemysl; 4. gr. *Colleredo-Mels*, törzs: Pola; 5. br. *Rouvroy*, törzs: Cattaro; 6. *Kollarz*, törzs: Komárom.

e) Önálló vártüzér zászlóaljok:

(Öltözék mint a vártüzér-ezredekénél.)

1. Trient; 2. Gyulafehérvár; 3. Pétervárad.

f) Műszaki tüzéség.

1. Tüzezérségi szergyár és szertár, átvevő bizottság és műszaki tüzer század a bécsi arsenálban.

2. Tüzezérségi szertárak: Bergstadtl, Budapest, Cattaro, Graz, Innsbruck, Josefstadt, Gyulafehérvár, Kassa, Komárom, Krakkó, Lemberg, Mostár, Pétervárad, Pola, Prága, Przemysl, Sarajevo, Temesvár, Trient, Wöllersdorf.

3. Tüzezérségi fiókszertárak: Ragusa, Zára, Laibach, St.-Veit, Linz, Salzburg, Theresienstadt, Nagy-Szeben, Besztercebánya, Pozsony, Olmütz, Eszék, Károlyváros, Trieszt.

4. Lőporgyár: Steinban és Blumauban.

5. Tölténygyár: Wöllersdorf.

Utász zászlóaljok. (1805.)

(Csákó; csukaszin kabát acélzöld hajtókával és fehér sima gombokkal; csukaszin pantalló acélzöld szegélylyel; kékszürke köpeny.)

1. Pozsony; 2. Linz; 3. Prága; 4. Pettau; 5. Krems; 6. Klosterneuburg; 7. Budapest; 8. Theresienstadt; 9. Krakó; 10. Przemysl; 11. Przemysl; 12. Károlyváros; 13. Komárom; 14. Szeged; 15. Klosterneuburg.
Szertár: Klosterneuburg.

Vasuti és távirtda ezred. (1883.)

(Öltözék mint az utász zászlóaljknál, csak hogy a galléron a csillagok mögött egy villámtól átczikázott szárnyas kerék van felvarrva.)

Az ezred törzse: Korneuburg; keret: Korneuburg.
1., 2. és 3. zlj.: Korneuburg.

Egészségügyi csapatok. (1849.)

(Csákó; sötétzöld kabát buzérvörös hajtókával és sárga sima gombokkal, kékszürke pantalló buzérvörös szegélylyel; kékszürke köpeny.)

Minden helyőrségi kórháznál egy-egy osztag.

Vonat-csapatok. (1771.)

(Csákó; sötétbarna kabát világoskék hajtókával és fehér sima gombokkal, buzérvörös csizma-nadrág; sötétbarna köpeny.)

1. ezred: Bécs. 2. osztály: Bécs, 3. osztály: Grác, 13. osztály: Zágráb, 14. osztály: Innsbruck, 15. osztály: Sarajevo.

2. ezred: Budapest. 4. osztály: Budapest, 5. osztály: Pozsony, 6. osztály: Kassa, 7. osztály: Temesvár, 12. osztály: Nagy-Szeben.

3. ezred: Lemberg. 1. oszt.: Krakó, 8. osztály: Prága, 9. osztály: Josefstadt, 10. osztály: Przemysl, 11. osztály: Lemberg.

Vonat-szertár: Klosterneuburg, vonatszertár-fiók: Budapest és Sarajevo.

Katonai rendőrség.

(Csákó; sötétzöld kabát buzérvörös hajtókával és sárga gombokkal; kékszürke pantalló; kékszürke köpeny.)

Egy-egy osztag Krakó, Lemberg és Przemyslben.

Katonai őrcsapat a bécsi cs. kir. polgári törvénytörvényeséknél.

(Csákó; sötétzöld kabát violaszínű hajtókával és sárga gombokkal; kékszürke pantalló violaszínű szegélylyel; kékszürke köpeny.)

Lótenyésztés-intézetek.*a) Cs. kir. lótenyésztés-intézetek.*

(Öltözék mint a vonatezrednél, de sárga gombokkal.)

Állami ménes: Radautzban és Pibérben.

Méntelepek: Pisek, Göding, Drohovicze, Grác és Stadlban Lambach mellett.

b) M. kir. lótenyésztés-intézetek.

(Öltözék mint a husároknál, de sötétbarna attila.)

Állami ménesek: Mezöhegyes, Kisbér, Bábolna, Fogaras.

Méntelepek: N.-Körös, Székesfehérvár, Debreczen, S.-Szt-György, Zágráb.

Pót-lovazási bizottságok.

1. Budapest, 2. Szeged, 3. Lemberg, 4. Rzeszów, 5. Nagy-Kanizsa, 6. Bilak, 7. Miskolcz.

Pótló-telepek.

Nagy-Daád-Sári, Kleczma-Dolna, Bilak, Lábod, Iházi-Marczaltó.

Katonai nevelő- és képző-intézetek.

1. Hadapród iskolák: *a)* gyalogsági: Bécs, Budapest, Prága, Károlyváros, Königsfeld, Lobczow, N.-Szeben, Triest, Liebenau, Pozsony, Innsbruck, Temesvár, Marburg, Kamenicz; Strass, Lemberg, *b)* lovassági: Weisskirchen (Morva); *c)* tüzérségi: Bécs. *d)* utász: Hainburg;

2. Katonai árvaház: Hirtenberg.
3. Katonai alreáliskolák: Fischau, St.-Pölten, Kőszeg, Kis-Marton, Kassa.
4. Katonai főreáliskola: Weisskirchen (Morva).
5. Katonai akadémia: Bécs-Ujhely.
6. Műszaki katonai akadémia: Bécs.
7. Hadi iskola: Bécs.
8. Tüzérségi törzstiszti tanfolyam: Bécs.
9. Magasabb tüzérségi tanfolyam: Bécs.
10. Magasabb hadmérnöki tanfolyam: Bécs.
11. Hadbiztosi tanfolyam: Bécs.
12. Élelmezési hivatalnoki tanfolyam: Bécs.
13. Törzst. jel. vizsgáló bizottsága: Bécs.
14. Hadsereg lövész-iskola: Bruck.
15. Katonai lovaglótanárképző-intézet: Bécs.
16. Katonai állatorvosi tanfolyam: Bécs.
17. Katonai vívó- és tornatanári tanfolyam: Bécs-Ujhely.
18. Lovassági táviró tanfolyam: Tulln.
19. Katonai léghajózási intézet: Bécs.
20. Tiszti leánynevelő-intézet: Hernals és Sopron.
21. Legénységi leánynevelő-intézet: Seebenstein és Szatmár-Németi.

Katonai földrajzi intézet.

Bécsben.

Helyőrségi kórházak.

- 1., 2. Bécs, 3. Przemysl, 4. Linz, 5. Brünn, 6. Olmütz, 7. Grác, 8. Laibach, 9. Triest, 10. Innsbruck, 11. Prága, 12. Josefstadt, 13. Theresienstadt, 14. Lemberg, 15. Krakó, 16., 17. Budapest, 18. Komárom, 19. Pozsony, 20. Kassa, 21. Temesvár, 22. N.-Szeben, 23. Zágráb, 24. Ragusa, 25. Sarajevo, 26. Mostár.

Ruházati raktárak.

1. Brünn, 2. Budapest, 3. Grác, 4. Kaiser-Ebersdorf.

Helyőrségi szállító-házak.

Bécs, Budapest, Bród, Krakó, Lemberg, Olmütz, Prága, Przemysl, Sarajevo, Triest.

Katonai rokkantak háza.

(Csukaszin kabát skarlátvörös hajtókával és sárga sima gombokkal, világoskék pantalló, kékszürke köpeny.)

1. Bécs (fiók: Neulerchenfeld), 2. Prága, 3. Nagy-Szombat, 4. Lemberg.

Katonai fegyrintézet.

Möllersdorf.

Várfogházak.

Arad, Pétervárad, Theresienstadt és Komárom.

Katonai élelmezési raktárak.

Arad, Bécs, Budapest, Brünn, Bród, Bruck a. d./L., Gyulafehérvár, Cattaro, Komárom, Czernovitz, Eszék, Fiume, Franzensfeste, Görcz, Grác, Klagenfurt, Nagy-Várad, Nagy-Szeben, Innsbruck, Jaroslau, Josefstadt, Kassa, Klagenfurt, Kolozsvár, Krakó, Laibach, Lemberg, Linz, Marburg, Nyiregyháza, Sopron, Olmütz, Pétervárad, Pola, Prága, Przemysl, Pilsen, Pozsony, Ragusa, Risano, Rzeszów, Stanislau, Székesfejérvár, Tarnopol, Tarnow, Temesvár, Theresienstadt, Trient, Triest, Zágráb, Zára, Zlocow.

Banjaluka, Bilek, Dolnjá-Tuzla, Foča, Gorazda, Mostar, Plevlje, Travnik és Sarajevo, Trebinje.

Katonai ágyraktárak.

Bécs, Budapest, Krakó, Lemberg, Przemysl és Prága

Műszaki igazgatóságok.

Krakó, Przemysl, Klagenfurt, Pola, Komárom, Gyulafehérvár, Mostár, Trebinje, Pétervárad, Eris... Trient, Cattaro, Sarajevo, Bilek.

Cs. és kir. hadi tengerészet.

Tengerészeti parancsnok: a közös hadügyminiszterium tengerészeti csoport főnöke: *br. Spaun Hermann* tengernagy.

Cs. és kir. hajóhad.

I. Vértés hadihajók: Kronprinz Rudolf, Kronprinzessin Stefanie, Monarch, Wien, Budapest (toronyhajók), Tegetthoff, Custozza, Erzherzog Albrecht, Don Juan d'Austria, Kaiser Max, Prinz Eugen, (casematthajók).

II. Cziráló hajók: Kaiser Karl VI. Kais. u. Kön. Maria Theresia, Kaiserin Elisabeth, Kaiser Franz Josef I (torpedó koshajók); Panther, Leopard, Zenta, Aspern «C.», (építés alatt) Tiger, Zara, Spalato, Sebenico, Lussin (torpedó hajók); Meteor, Blitz, Komet, Planet, Trabant, Satellit, Magnet (torpedó járművek).

III. Torpedó naszádok: Viper, Natter, Cobra, Boa, Python, Kigyó, Adler, Falke, Habicht, Sperber, Bussard, Condor, Uhu, Geier, Kranich, Ibis, Würger, Reiher, Flamingo, Marabu, Weihe, Secretär, Harpie, Gaukler, Elster, Rabe, Krähe, Staar, Kukuk, Kibitz (I. oszt.); Nr. XXXIII—XXXIX. XI—XXXII. és IX. és X. (II. oszt.); Nr. I—VIII. (III. oszt.)

IV. Jelző hajók: Miramar, Fantasie.

V. Szerhajók: Pelikan, Cyclop, Pola, Najade, Gigant, Salamander.

VI. Monitorok: Maros, Laitha, Körös, Szamos és «a».

VII. Allomási és kiküldetési hajók: Laudon (fregatt); Donau, Saida, Zrinyi, Frundsberg, Aurora (corvet); Hum, Nautilus, Albatros, Kerka (ágyúnaszád); Andreas Hofer, Taurus (kerekes gőzös).

VIII. Kikötői és tengerparti szolgálatra: Triton, Hippos, Büffel, Dromedar.

IX. Iskola hajók: Radeckzy, Erzsh. Ferdinand Max, Alpha, Schwartzenberg, Artemisia, Cameleon, Möve, Bravo, Spalato, Sansego, Zara, Habsburg, Tegetthof.

X. Laktanya hajók: Bellona, Beta, Fasana, Grille, Narenta.

Magyar kir. honvédség.

Magyar királyi honvédelmi miniszter:

Komlós-keresztesi báró **Fejérváry Géza**, tábornokszernagy, v. b. t. t., a L. r. n. k., I. o. v. k. r. l., Sz. I. r. kp. k., M. T. r. lvg., k. é. k. gyémántokkal, ¶, a es. és k. 46. gy. e. tul, a katonai Mária Terézia rend kancellárja.

Államtitkár:

Vajszkai és bogyáni **Gromon Dezső**, v. b. t. t., F. J. r. n. k. II. oszt. v. k. r. l., Sz. I. r. k. k.

M. k. honvéd-főparancsnokság Budapesten.

Főparancsnok: Ő császári és királyi Fensége **József** (Károly Lajos) főherceg, lovassági tábornok.

Főparancsnoki adlátus: csáford-jobbaházi **Bolla Kálmán** altábornagy.

I. honvéd-kerület: Budapesten.

Parancsnok: *Csesznák Benő* vezérőrnagy.

79. honvéd gyalogdandár: Budapesten.

1. gyalog ezred: Budapesten. 1. és 2. zlj: Budapesten. 3. zlj.: Félegyházán. 4. zlj.: Budapesten.
2. gyalog ezred: Gyulán. 1. és 2. zlj: Gyulán. 3. zlj: Jászberényben.

80. honvéd gyalogdandár: Debreczenben.

3. gyalog ezred: Debreczenben. 1., 2. és 3. zlj. Debreczenben. 4. zlj: Zilahon.
4. gyalog ezred: Nagy-Váradon. 1. és 2. zlj: Nagy-Váradon. 3. zlj. Boros-Jenőn.

II. honvéd-kerület: Szegeden.

Parancsnok: karstenfelsi és hegyaljai *Pacor Vilmos* altábornagy.

45. honvéd gyalogdandár: Szegeden.

5. gyalog ezred: Szegeden. 1. és 2. zlj: Szegeden. 3. zlj: Nagy-Becskereken. 4. zlj: Szegeden.

6. gyalog ezred: Szabadkán. 1. zlj: Szabadkán. 2. zlj: Zomborban. 3. zlj: Ujvidéken.

46. honvéd gyalogdandár: Lugoson.

7. gyalog ezred: Verseczen. 1. zlj: Verseczen. 2. zlj: Oraviczán. 3. zlj: Pancsován.

8. gyalog ezred: Lugoson. 1. és 2. zlj: Lugoson. 3. zlj: Aradon. 4. zlj: Orsován.

III. honvéd-kerület: Kassán.

Parancsnok: szentmihályi *Clair Gyula* altábornagy.

77. honvéd gyalogdandár: Kassán.

9. gyalog ezred: Kassán. 1. és 2. zlj: Kassán. 3. zlj: Eperjesen. 4. zlj: Iglón.

10. gyalog ezred: Miskolczon. 1. zlj: Miskolczon. 2. zlj: Egerben. 3. zlj: S.-A.-Ujhelyt.

78. honvéd gyalogdandár: Szatmár-Németiben.

11. gyalog ezred: Munkácson. 1. és 2. zlj: Munkácson. 3. zlj: Ungvárt.

12. gyalog ezred: Szatmárt. 1. zlj: Szatmárt. 2. zlj: Máramaros-Szigeten. 3. zlj: Nagy-Károlyban.

IV. honvéd-kerület: Pozsonyban.

Parancsnok: felső-eőri *Benedek András* vezérőrnagy.

73. honvéd gyalogdandár: Pozsonyban.

13. gyalog ezred: Pozsonyban. 1., 2. és 3. zlj: Pozsonyban. 4. zlj: Tatán.

15. gyalog ezred: Trencsénben. 1. és 2. zlj: Trencsénben. 3. zlj: Rózsahegyen.

74. honv. gyalogdandár: Nyitrán.

14. gyalog ezred: Nyitrán. 1. zlj: Nyitrán. 2. zlj: Léván. 3. zlj: Nyitrán.

16. gyalog ezred: Besztercebányán. 1. zlj: Besztercebányán. 2. zlj: Balassa-Gyarmaton. 3. zlj: Jolsván.

V. honvéd-kerület: Székesfehérvárt.

Parancsnok: zalavári *Zurna Károly* altábornagy.

81. honvéd gyalogdandár: Székesfehérvárt.

17. gyalog ezred: Székesfehérvárt. 1. és 2. zlj: Székesfehérvárt. 3. és 4. zlj: Veszprémben.

18. gyalog ezred: Sopronban. 1. zlj és 2. zlj: Sopronban. 3. zlj: Kőszegen.

82. honvéd gyalogdandár: Pécsett.

19. gyalog ezred: Pécsett. 1. és 2. zlj: Pécsett. 3. és 4. zlj: Kaposvárt.

20. gyalog ezred: Nagy-Kanizsán. 1. és 2. zlj: Nagy-Kanizsán. 3. zlj: Körmenden. *Fiumei század.*

VI. honvéd-kerület: Kolozsvárt.

Parancsnok: *Palkovics József* altábornagy.

75. honvéd gyalogdandár: Kolozsvárt.

21. gyalog ezred: Kolozsvárt. 1. és 3. zlj: Kolozsvárt. 2. zlj: Nagy-Enyeden. 4. zlj: Deésen.

22. gyalog ezred: Maros-Vásárhelyt. 1. zlj: M.-Vásárhelyt. 2. zlj: Beszterczén és 3. zlj: M.-Vásárhelyt.

76. honv. gyalogdandár: Nagy-Szebenben.

23. gyalog ezred: Nagy-Szebenben. 1. zlj: N.-Szebenben. 2. zlj: Déván. 3. zlj: Erzsébetvárosban.

24. gyalog ezred: Brassóban. 1. zlj: Brassóban. 2. zlj: Fogarason. 3. zlj: Kézdi-Vásárhelyt. 4. zlj: Csik-Szeredán.

VII. horv.-szlapon honv.-kerület: Zágrábben.

Parancsnok: *Bach József* altábornagy.

83. honv. gyalogdandár: Zágrábben.

25. gyalog ezred: Zágrábben. 1. zlj: Zágrábben. 2. zlj. Varasdon. 3. zlj: Zágrábben.

26. gyalog ezred: Károlyvárosban. 1. és 2. zlj: Károlyvárosban. 3. zlj: Goszpicsban.

84. honvéd gyalogdandár: Eszéken.

27. gyalog ezred: Sziszekén. 1. és 2. zlj: Sziszekén. 3. zlj: Uj-Gradiskán.
28. gyalog ezred: Eszéken. 1. és 2. zlj: Eszéken. 3. zlj: Zimonyban.

Honv. lovassági felügyelő Budapesten.

Klobučar Vilmos altábornagy.

1. honvéd lovasdandár: Szeged.

3. huszár ezred: Szegeden. I. oszt.: Aradon. II. oszt.: Szegeden.
4. huszár ezred: Kecskeméten. I. oszt.: Baján. II. oszt.: Kecskeméten.

2. honvéd lovasdandár: Budapesten.

1. huszár ezred: Budapesten. I. oszt.: Budapesten. II. oszt.: Jászberényben.
6. huszár ezred: Vácson. I. oszt.: Érsekújvárt. II. oszt.: Vácson.

3. honvéd lovasdandár: Pécssett.

7. huszár ezred: Pápán. I. oszt.: Pápán. II. oszt.: Zala-Egerszegen.
8. huszár ezred: Pécssett. I. oszt.: Pécssett. II. oszt.: Keszthelyen.
10. huszár ezred: Varasdon. I. osztály: Varasdon. II. oszt.: Verőczen.

4. honvéd lovasdandár: Debreczen.

2. huszár ezred: Debreczenben. I. osztály: Nagyváradon. II. osztály: Debreczenben.
5. huszár ezred: Kassán. I. oszt.: Kassán. II. oszt.: Nyiregyházán.
9. huszár ezred: Maros-Vásárhelyt. I. oszt.: Szamos-Ujvár. II. oszt.: Maros-Vásárhely.

M. kir. honvéd helyi hatóság.

Budapesti m. kir. honv. tér-parancsnokság.

M. kir. honvéd bíróságok.

*M. kir. honvéd-főtörvényszék Budapesten.
Első folyamodásu m. kir. honvéd bíróságok. (A kerületi bíróságok).*

M. kir. honvédségi intézetek.

*M. kir. honv. Ludovika-Akadémia Budapesten.
Felsőbb tiszti tanfolyam Budapesten.
M. kir. közp. honv. lovas iskola Budapesten.
M. kir. honv. törzstiszti tanfolyam Budapesten.
M. kir. honv. központi ruhatár Budapesten.
M. kir. honv. központi fegyvertár Budapesten.
M. kir. honv. lőszer-bizottság Pozsonyban.
M. kir. honv. főreáliskola Sopronban.
M. kir. honv. hadapród iskola Pécssett.
M. kir. honv. hadapród iskola N.-Váradon.*

M. kir. koronaőrség.

Budapesten.

Cs. kir. Landwehr.

(Osztrák honvédség.)

*Cs. kir. Landwehr-miniszter: gróf Welseheimb
Zenó tbsz.*

*Landwehr-főparancsnokság: Ö cs. és kir. Fensége
Rainer főherczeg, tbsz. — Adlatus: Schmidt Mór tbsz.*

*Landwehr-parancsnokságok: (az illető hadtest-
parancsnokságok).*

Landwehr gyalogság.

1. Landwehr ezred Bécs, 2. Linz, 3. Grác, 4. Klagenfurt, 5. Triest, 6. Éger, 7. Pilsen, 8. Prága, 9. Leitmeritz, 10. Jungbunzlau, 11. Jičín, 12. Cszatlan, 13. Olmütz, 14. Brünn, 15. Troppau, 16. Krakó, 17. Rzeszów, 18. Przemyśl, 19. Lemberg, 20. Stanislau, 21. St.-Pölten, 22. Csernovitz, 23. Zára, 28. Pisek, 29. Budweis, 30. Hohenmanth, 35. Zloczów, 36. Kolomea.

Landwehr-parancsnokság Innsbruckban.

Parancsnok: a 14. sz. hadtest parancsnoka.

Országos lövész-ezredek: I. Innsbruck, II. Bozen, III. Trient.

*Landwehr lovasság.**I. Landwehr zásidás ezredek:*

1. sz. ezred:	Kolomea,
2. " "	Hohenmanth,
3. " "	Sambor,
4. " "	Olmütz,
5. " "	Stockeran,
6. " "	Wels.

II. Lovasított tiroli országos lövészek. Keret: Innsbruck.

III. Lovasított dalmát országos lövészek. Keret: Sinj.

*

II. POLGÁRI CZIMTÁR.

*Közös miniszteriumok.***I. Cs. és kir. közös külügyminiszterium.**

Miniszter: *Goluchowski Agenor* gróf, aranygyapjas rend lvg., a Szt. I. r. n. k., I. o. vaskorona r. l., F. J. R. közk., v. b. t. t., I.

II. Cs. és kir. közös pénzügyminiszterium.

Miniszter: Nagy-kállói *Kállay Benjámín*, a L. r. n. k., a Szt. I. r. lov., v. b. t. t., I.

III. Cs. és kir. közös hadügyminiszterium.

Miniszter: Br. *Krieghammer Ede*, L. r. n. k., I. o. V. k. r. lv., k. é. k. (hdm), v. b. t. t., a 100. gy. ezr. tul. lov. táb.

Cs. és kir. közös legfőbb számszék.

Elnök: *Plener Ernő* lovag, v. b. t. t.

Magyar kir. miniszterelnökség.

Miniszterelnök: duka és szentgyörgyvölgyi *Széll Kálmán*, L. r. n. k.; v. b. t. t.; orsz. képviselő.
Államtitkár: *Tarkovich József*.

Ő Felsége személye körüli m. kir. miniszterium.

Miniszter: gróf *Széchenyi Manó*.

Horv.-szlav.-dalm. kir. miniszterium.

Miniszter: *Cseh Ervin*.

M. kir. belügyminiszterium.

Miniszter: duka és szentgyörgyvölgyi *Szell Kálmán*, v. b. t. t., L. r. n. k., orsz. képvis., miniszterelnök, a belügyminiszterium vezetésével megbizva.

Államtitkárok: *Jakabffy Imre*, *Szell Ignác*.

Elnöki osztály: oszt. vezető: *Horváth Emil* oszt. tan.

I. Közjogi főosztály: oszt. főn.: dr. *Bezerédj Viktor* min. tan., oszt. vez.: dr. *Némethy Károly* cz. oszt. tan.

II. Vármegyei főosztály: oszt. főn.: *Simontsits Béla* min. tan., oszt. vez.: *Gózonny László* oszt. tan.

III. Városi főosztály: oszt. főn.: dr. *Faschó Moys Sándor* min. tan. — a) Törv. hat. joggal felr. és rend. tan. városi ügyosztály: oszt. vez.: *Marek Ede* oszt. tan. — b) Földtehermentesítési ügyosztály: oszt. vez.: *Kereszty Sándor* oszt. tan.

IV. Községi főosztály: oszt. főn.: *Kaffka László* oszt. tan. — a) Községi közigazgatási ügyosztály: oszt. vez.: *Kolossváry Miklós* titkár, — b) Községi illetőségi ügyosztály: oszt. vez.: *Sacelláry Mihály* oszt. tan.

V. Rendőri főosztály: oszt. főn.: Dr. *Sélely Sándor* cz. min. tan. — a) Kihágási ügyosztály: oszt. vez.: *Martinovich Elek* oszt. tan. — b) Államrend. és közbiztons. ügyosztály: oszt. vez.: *Szabó László* F. J. r. l., oszt. tan. — Beosztva: dr. *Kégl Imre* titkár, *Körfi Lajos* és *Petroczy Lajos* czimz. titkárok, *Kovács Béla* segédfogalmazó és dr. *Aldássy József* fogalm. gyakornok. — c) Közrendészeti ügyosztály: oszt. vez.: *Liptai Lajos* oszt. tan.

VI. Közegészségügyi főosztály: oszt. főn.: dr. *Chyzer Kornél* min. tan. — a) Közegészségi közigazg. ügyosztály: oszt. vez.: dr. *Raisz Gedeon* cz. oszt. tan., egészségügyi felügyelő. — b) Kórházi és gyógyszerügyi ügyosztály: oszt. vez.: *Buth Károly* oszt. tan.

VII. Alapok kezelési és jótékonyági főoszt.: oszt. főn.: rajnai és körösladányi *Stesser József* min. tan., oszt. vez.: *Forray Ferencz* oszt. tan.

VIII. Árvaügyi főosztály: oszt. főn.: *Vajda Ottó* cz. min. tan. — a) Árvaügyi közigazgatási ügyosztály: oszt. vez.: dr. *Bosnyák Zoltán* titk. — b) Árvaügyi határozati ügyosztály: oszt. vez.: *Madách László* oszt. tanácsos.

IX. Állami anyakönyvi ügyosztály: oszt. főn.: *Madarász Elemér* cz. oszt. tan., anyakönyvi felügyelő.

A belügyminiszteri számvevőség. Igazgató: *Payer Béla*, igazgató helyettes: *Csada Lajos* számv. főnök. — Közbiztonsági ügyosztály (VII): oszt. vez.: *Kramer János*, számvizsgáló, számellenőr: *Fazekas János* és *Könye Imre*. — Számtiszt: *Huszár Antal*. — Számgyakornok: *Postl Hugó*.

Ezenkívül beosztva: *Stolczenberg János* csendőrszázados-számvivő, k. a. é. k. és hat csendőr-örmester.

Országos levéltár: főlevéltárnok *Pauler Gyula* min. tanácsos.

Országos közegészségügyi tanács: elnöke dr. *Müller Kálmán*, min. tanácsos.

Fiumei magyar kir. tengerparti kormányzó: gróf *Szápáry László*.

Fővárosi állami rendőrség: főkap. rudnói és divékujfalusi *Rudnay Béla*.

Rendőrfőparancsnok: kálnói és ádámföldi *Bornemisza Boldizsár*.

Törvényhatóságok.*

a) Megyék.

Abauj-Torna m.: fp. *Péchy Zsigmond*, alp. Dr. *Rakovszky Endre*, fj. ifj. *Hammersberg László*. Fszb. *Cseroháti j.:* *Géczy Gy.* *Gönczi j.:* *Dobozy J.* *Füzéri j.:* *Koós Béla.* *Kassai j.:* *Jászay István.* *Szikszói j.:* *Váczy József.* *Tornai j.:* *Gedeon Alfréd.*

* Rövidítések: fp. = főispán, alp. = alispán, fj. = főjegyző, fszb. = főszolgabíró, m. = megye, j. = járás, Rend. tan. vár. = Rendezett tanácsu város, pm. = polgármester, rk. = rendőrkapitány.

Alsó-Fehér m.: fp. Zeyk Dániel, alp. Csató Ján., fj. Gáspár Ján. Fszb. *Alvinczi j.*: Pongrácz Géza. *Balázsfalvi j.*: Simonfy Alaj. *Kisenyedi j.*: Szabó Laj. G. *Magyar-igeni j.*: Csuka Dom. *Maros-újvári j.*: Bőjthe Kálm. *Nagy-enyedi j.*: Szász Józ. *Verespataki j.*: Imre K. *Rend. tan. vár. Abrudbánya*: pm. Boér B. rk. Képes Fer. *Gyulafehérvár*: pm. Novák Fer., rk. Roska Józ. *Nagy-Enyed*: pm. Kovács Gyula, rk. Sombory Sándor. *Vizakna*: pm. Szöcs József, rk. Herepei Károly.

Arad m.: fp. Fábián Lász., alp. dr. Dálnoki Nagy Lajos fj. Schill József. Fszb. *Aradi j.*: Péczely Elek. *Pécskai j.*: Senk Ferencz. *Világosi j.*: Párizs Gábor. *Ternovai j.*: Kállay Kovács Gy. *Radnai j.*: Csukay S. *Nagy-halmágyi j.*: Lengyel Sándor. *Boros-sebesi j.*: dr. Baros Fer. *Boros-jenői j.* Borsos Géza. *Kis-jenői j.*: Csukay Gyula. *Eleki j.*: Jank Ján.

Arva m.: fp. Kürthy Lajos, alp. ifj. Csillaghy Józ. fj. ifj. Csaplovics Sim. Fszb. *Kubini j.*: Zmeskal Aladár. *Vári j.*: Abaffy Aurél. *Trsztonai j.*: Bulla György. *Námesztói j.*: Szmétanay János.

Bács-Bodrog m.: fp. bajsai dr. Vojnits István, alp. Karácsony Gy., fj. Vojnits István. Fszb. *Zombori j.*: Tárczay Dezső. *Zentai j.*: dr. Mikusevits Kanut. *Almási j.*: Vojnits Máté. *Ó-becsei j.*: dr. Balaton Gyula. *Topolyai j.*: Császáz Pét. *Ujvidéki j.*: Mihájlovits Kornél. *Kulai j.*: dr. Szécsényi Tam. *Apatini j.*: Deák Zsigm. *Palánkai j.*: Hipp Dezső. *Hódsági j.*: Szemző Kár., *Titeli j.*: Szemző János. *Zsablyai j.*: Nikolics Izidor. *Bajai j.*: Latinovits Gy. — *Zenta rend. tan. város*: pm. Boromisza János, rk. Resny Aur.

Baranya m.: fp. br. Fejérváry Imre, alp. Tormai Károly, fj. Koszits Kamil. Fszb. *Pécsi j.*: Wanis Sánd. *Baranyavári j.*: Stenge F., *Mohácsi. j.*: Szinkovich Kár. *Siklósi j.*: Krasznay Mih. *Pécsváradi j.*: Jeszenszky Gyula. *Hegyháti j.*: Máthé Ödön. *Szt-lőrinczi j.*: ifj. Horváth István.

Bars m.: fp. Kazy János, alp. Simonyi Béla, fj. Majláth István. Fszb. *Garam-szent-kereszt i.*:

dr. Finka Sánd. *Lévai j.*: Ordódy Endre. *Aranyos-maróthi j.*: dr. Rudnyánszky Tit. *Oszlányi j.*: Lüleý J., *Verebelyi j.*: Nedeczky V. — *Rend. tan. vár. Kör-möczbánya*: pm. Chabada József, rk. Palkovits Emil. *Ujbánya*: pm. Kotiers Emil, rk. Koperniczky József.

Békés m.: fp. dr. Lukács György, alp. dr. Fábri Sándor., fj. dr. Bodóky Zoltán. Fszb. *Gyulai j.*: Lukács Endre. *Csabai j.*: Sztraka György. *Békési j.*: Popovics Szilv. *Szarvasi j.*: dr. Krecsmárik Ján. *Szeg-halmi j.*: Csánky Jenő. *Orosházi j.*: Ambrus Sándor. *Gyomai j.*: Rohoska M. *Rend. tan. vár. Gyula*: pm. Dutkay B., rk. Endrődy Géza.

Bereg m.: fp. dr. Hagara Vikt., alp. Jobszty Gy., fj. Kovács Lajos. Fszb. *Tiszaháti j.*: Ekkel Elemér. *Kászonyi j.*: Morvay Zolt. *Felvidéki j.*: Komlósy Gy. *Munkácsi j.*: Pintér Józ. *Szolyvai j.*: Balajthy Mór. — *Rend. tan. vár. Beregszász*: pm. Buzáth Kam., rk. Balás János. *Munkács*: pm. Cseh Laj., rk. Fazekas B. *Besztercze-Naszód m.*: fp. gr. Bethlen Pál, alp. Kualesz God., fj. Takács Károly. Fszb. *Naszódi j.*: Bodó Kálm. *Ó-radnai j.*: dr. Hunyadi Im. *Jaádi j.*: dr. Szabó Oreszt. *Besenyői j.*: Láni Godofréd. — *Rend. tan. vár. Besztercze*: pm. Pellion Márt., rk. Gyürk Zsigmond.

Bihar m.: fp. Beöthy Lász., alp. Szunyogh Pét., fj. Papp János. Fszb. *Kozponti j.*: dr. Miskolczy Fer. *Szalárdi j.*: Veitersűtz Ján. *Élesdi j.*: Bérczy Im. *Mező-keresztési j.*: Eresey D. *Berettyó-ujfalusi j.*: Bölönyi Gy. *Tordai j.*: szatmári Király A. *Szekelyhídi j.*: Kovásznay Marczel. *Derecskei j.*: Frater Bar. *Margittai j.*: Nyisztor Al. *Szalontai j.*: Nagy M. *Cséffai j.*: dr. Beöthy Pál. *Tenkei j.*: Kékus István. *Ér-mihályfalvi j.*: Dobozy K. *Beéli j.*: Éder G. *Magyar-csékei j.*: Szöllősi Ferencz. *Belényesi j.*: Beliczey Sándor. *Vaskohi j.*: Rednik G.

Borsod m.: fp. br. Vay Elem., alp. dr. Tarnay Gy., fj. Molnár Bertalan, Fszb. *Miskolczi j.*: Buthy Lajos. *Mező-csáthi j.*: Feyér End., *Egri j.*: Bónis Bert. *Szent-péteri j.*: Vadnay Istv. *Szendrei j.*: Zsóry Guszt.

Ósdi j.: Zsóry György. *Rend. tan. vár. Miskolcz*: pm. Soltész Nagy Kál., rk. Lukács Béla.

Brassó m.: fp. Maurer Mih., alp. dr. Jekel Fr., fj. Pánczél Istv. Fszb. *Hétfulusi j.*: Zonda János. *Felvidéki j.*: Farkas Mihály. *Alvidéki j.*: Wendl Mór. — *Rend. tan. vár. Brassó*: pm. Himes Ferencz, rk. Fischer Frigyes.

Csanád m.: fp. Lonovics Józ., alp. dr. Meskó Sán., fj. dr. ifj. Návay Lajos, Fszb.: *Központi j.*: Farkas Mór. *Nagylaki j.*: Szójka Kálm. *Batonyai j.*: Hervay Kál. *Kovács házi j.*: Kövér Béla. — *Rend. tan. vár. Makó*: pm. rk. Cseresnyés Ján.

Csik m.: fp. Mikó Bál., alp. Becze Ant., fj. Mihály Fer. Fszb. *Csik-szt-mártoni j.*: Bartalis Ágost. *Csik-szeredai j.*: Fejér Sándor. *Gy.-szt-miklósi j.*: Nagy Tam. *Gy.-tölgyesi j.*: dr. Lázár Ján. — *Rend. tan. vár. Csik-Szereda*: pm. Eltes Jakab, rk. Kovács János.

Csongrád m.: fp. Vadnay Andor, alp. dr. Csathó Zsig., fj. Cicatricis Laj. *Tiszáninnenii j.*: Herglotz Istv. *Csongrádi j.*: Mátéffy Kálmán. *Tiszántuli j.*: . . . — *Rend. tan. vár. Szentes*: pm. dr. Lakos Imre, rk. Arady Kál.

Esztergom m.: fp. Kruplanitz Kál., alp. Andrassy Ján., fj. Szabó Mihály. Fszb. *Esztergomi j.*: Reviczky Gyöz. *Parkányi j.*: dr. Perényi Kál. — *Rend. tan. vár. Esztergom*: pm. dr. Malina Laj., rk. Niedermann Józ.

Fejér m.: fp. br. Fiáth Pál, alp. Huszár Ag., fj. Szüts Arth. Fszb.: *Székesfehérvári j.*: Kálmán Vin. *Moori j.*: Kovács Sánd. *Sárbogárdi j.*: Heltay Jen. *Vaali j.*: Szüts Jen. *Adonyi j.*: Huszt Dezső.

Fogaras m.: fp. Bausnern Guido, alp. Kapocsányi Mór, fj. Belle S. Fszb. *Sárkányi j.*: Benedek Arthur. *Törösvári j.*: Urdea György. *Fogarasi j.*: Herszényi I. *Árpási j.*: Bisztray József.

Gömör m.: fp. Hámos Lász., alp. Bornemisza Lász., fj. Lukács G. Fszb. *Rozsnyói j.*: Nagy Elemér. *Nagy-röczei j.*: Kuna Aur. *Rimaszombati j.*: Máriássy Gyula. *Rimaszécsi j.*: Draskóczy Lász. *Tornallyai j.*: Szontagh Zolt. — *Rend. tan. vár. Dobsina*: pm. Szon-

tagh B., rk. Lang Guszt. *Jolsva*: pm. Basilides Guszt., rk. Piacek R. *Nagy-Röcse*: pm. Stefancok Kár., rk. Lieszkovszky G. *Rimaszombat*: pm. Szabó György, rk. id. Badiny Gy. *Rozsnyó*: pm. Sziklai G. rk. Sulyán Sánd.

Győr m.: fp. gr. Lászlberg Rezs., alp. Goda Béla, fj. Németh Miklós. Fszb. *Tosziget-csillizközi j.*: Szodfried Józ. *Sokoróaljai j.*: Horváth Bál. *Pusztai j.*: Szodfried Endre.

Hajdu m.: fp. gr. Schomberg-Degenfeld Józ., alp. Rásó Gyu., fj. Veszprémi Z. Fszb. *Balmaz-ujvárosi j.*: Ferenczy El. *Nádudvari j.*: Nábráczy Ist. — *Rend. tan. vár. Hajdu-Böszörmény*: pm. Somossy B., rk. Paksy Kár. *Hajdu-Nánas*: pm. Csohany Lász., rk. Csiha Már. *Hajdu-Szoboszló*: pm. Kovács Gy., rk. G. Tóth János.

Háromszék m.: fp. Pótsa Józ., alp. fj. Szentiványi Mik. Fszb. *Sepsi j.*: Vajna Mik. *Kézdi j.*: Cseh Gyula. *Orbai j.*: Hollaki Att. *Miklós-vári j.*: Konya Mik. — *Rend. tan. vár. Kézdi-Vásárhely*: pm. Bartók Kár., rk. Bocz József. *Sepsi-Szt.-György*: pm. ifj. Gödri Ferencz, rk. Sübek Ede.

Hont m.: fp. Horváth Béla, alp. Czibulya Lász., fj. Sántha Béla. Fszb. *Ipolysági j.*: Marek Károly. *Szobbi j.*: br. Nyári Alf. *Nagy-csalómiai j.*: Horch Oszkár. *Korponai j.*: Halmay Lász. *Báti j.*: Szlávay Pál. *Rend. tan. vár. Korpona*: pm. Plachy Gyula, rk. Pongrácz G.

Heves m.: fp. Kállay Zolt., alp. Hellebronth B. fj. Majzik Vik. Fszb. *Egri j.*: Isaák Gy. *Gyöngyösi j.*: Biró József. *Hatvani j.*: Zalczyk Im. *Hevesi j.*: Korponay Ist. *Tiszafüredi j.*: Fülöp Zolt. *Pétervásári j.*: Drizsuei B. — *Rend. tan. vár. Eger*: pm. Jankovics Dezső, rk. Gaál Béla. *Gyöngyös*: pm. Balogh Gy., rk.

Hunyád m.: fp. gróf Bethlen Miklós, alp. Mara László, fj. Pogány Béla. Fszb. *Algyógyi j.*: Fekete Kár. *Brádi j.*: Krasznay Oliv. *Dévai j.*: Csulay Lajos. *Hátszegi j.*: Pietsch Sánd. *Hunyadi j.*: Török Béla. *Körösbányai j.*: Lázár Fark. *Maros-illyei j.*: Goro Ede. *Petrossényi j.*: Buda Károly. *Puji j.*:

Török Árp. *Szászvárosi j.*: Fodor Gy. — *Rend. tan. vár. Déva*: pm. Koncz Domokos, rk. Géber K. *Hátszeg*: pm. Musnai Béla, rk. Lenkes József. *Szászváros*: pm. Acker Frigy., rk. Mihályi B. *Vajda-Hunyad*: pm. Danila Gy., rk. Czintai Alb.

Jász-Nagy-Kun-Szolnok m.: fp. Lippich Guszt., alp. Bagosi Kár., fj. dr. Benkó A. Fszb. *Jászsági felső j.*: Balogh S. *Jászsági alsó j.*: dr. Cseh J. *Tiszai felső j.*: dr. Beleznay Endre. *Tiszai közép j.*: Jancsó Géza. *Tiszai alsó j.*: Busa Ákos. — *Rend. tan. vár. Jászberény*: pm. Török Aladár, rk. Almásy Árpád. *Karczag*: pm. Tassy Géza, rk. Bathó Endre. *Kis-Uj-szállás*: pm. Gál Kálmán, rk. Pethe Gáb. *Mező-Tur*: pm. dr. Ádám Sán., rk. Farkas Kálm. *Szolnok*: pm. Kludik Gy., rk. Taposi Márta. *Turkeve*: pm. Czihát Kár., rk. Zsengeller Józ.

Kis-Küküllő m.: fp. Sándor Ján., alp. Gál Dom., fj. Fekete Gy. Fszb. *Dicső-szent-mártoni j.*: Frits R. *Radnóthi j.*: Csató Gábor. *Hosszuaszói j.*: Gyárfás Kár. *Erzsébetvárosi j.*: Horváth Ákos. — *Rend. tan. vár. Erzsébetváros*: pm. hely. Trajánovits Ján., rk. Bokrai Emil.

Kolozs m.: fp. gr. Béldi Ak., alp. gr. Lázár Istv., fj. Csiszár Gy. Fszb. *Gyalui j.*: Bidermann J. *Bánffy-hunyadi j.*: Kertész Sámuel. *Almási j.*: üresedésben. *Nádasmenti j.*: Toczauer Ö. *Kolozsvári j.*: dr. Hankó Veress Kár. *Mócsi j.*: Mayr J. *Mezőorményesi j.*: Münstermann Gy. *Tekei j.*: Pap Zoltán. — *Rend. tan. vár. Kolozs*: pm. Zabulik László, rk. Emmerling R.

Komárom m.: fp. Sárközy Aur., alp. Ghyczy Dén., fj. Erdélyi Gás. Fszb. *Tatai j.*: Pöcze Ján. *Gesztesi j.*: Konkoly-Thege Laj. *Csallóközi j.*: Emánuel Sánd. *Udvardi j.*: Balogh Imre.

Krassó-Szörény m.: fp. Pogány Károly, alp. Fialka Károly, fj. Issekutz Aurél. Fszb. *Lugosi j.*: Podhrászky Kor. *Temesi j.*: Fogarasi Vaz. *Bégai j.*: Hirschl B. *Facségi j.*: Schönenfeld L. *Marosi. j.*: Popeszkú Aur. *Resiczai j.*: Gartner Zol. *Bogsányi j.*: Knothy Gy. *Oraviczai j.*: Motsidlovsky Er. *Jami j.*:

Korkán Pét. *Moldovai j.*: ifj. Biró Béla. *Karánsebesi j.*: Rudeu Gy. *Teregovai j.*: id. Biró Béla. *Bozovicsi j.*: Peczely Ger. *Orsovai j.*: Reifer Rezső. — *Rend. tan. vár. Karánsebes*: pm. Burdia Szilárd, rk. Dragomir Cor. *Lugos*: pm. Marsovszky Béla, rk. Král Ig.

Liptó m.: fp. Kürthy Laj., alp. Palugyay Gy. fj. Balló Rudolf. Fszb. *Liptóújvári j.*: Joób Marcz. *Liptó-szent-miklósi j.*: Joób Gy. és Bobrovniczky Kál. *Rózsahegy j.*: Kubinyi Hugó.

Máramaros m.: fp. dr. br. Rosner Erv., alp. Lator Sándor, fj. Szabó Sán. Fszb. *Visői j.*: Papp Sim. *Izavölgyi j.*: Scholez B. *Szigeti j.*: Szaplóczay L. *Tiszavölgyi j.*: Pogány Zsigm. *Taracsvizi j.*: Hatfaludi Sándor. *Técsői j.*: Pogány Ödön. *Husztai j.*: Toma Jenő. *Ökörmezői j.*: Szabó József. *Dolhai j.*: Hatfaludy Lászl. *Akna-sugatagi j.*: Rednik Istv. fszb. — *Rend. tan. vár. Máramaros-Sziget*: pm. Szerémy György, rk. Czirbusz János.

Maros-Torda m.: fp. Mikó Árp., alp. Dézsi Zoltán, fj. Hajdu Elek. Fszb. *Marosi felső j.*: dr. Molnár G. *Marosi alsó j.*: Rozsnyay Istv. *Régeni alsó j.*: Magyar Elem. *Régeni felső j.*: Farkas Alb. *Nyárad-szeredai j.*: Nagy József. — *Rend. tan. vár. Szász-Régen*: pm. From Traugott, rk. Gölner Sámuel.

Moson m.: fp. gr. Pálffy-Daun V., alp. Pogány J., fj. Békeffy J. Fszb. *Magyar-óvári j.*: Koós Sán. *Nezséderi j.*: gróf Dezasse Ján. *Rajkai j.*: Sötér Ferencz.

Nagy-Küküllő m.: fp. Sándor László, alp. Somogyi Ist., fj. Schaser Frigy. Fszb. *Nagy-sinkai j.*: Imecs Jenő. *Szentágotai j.*: Schreiber Fr. *Kőhalmi j.*: dr. Tompa István. *Keresdi j.*: Lendvay Sándor. *Bölya-berethalmi j.*: Fodor Láz. — *Rend. tan. város Medgyes*: pm. dr. Theil Frigyes, rk. Dengel Frigyes. *Segesvár*: pm. Walbaum Fr., rk. Vasváry Arthur.

Nógrád m.: fp. szendrői Török Zolt. alp. Nagy Mih., fj. Fajner Sánd. Fszb. *B-gyarmati j.*: Baitner Arn. *Nógrádi j.*: Nagy Forb Rákóczy Istv. *Sziráki j.*: Veres Ján. *Szécsényi j.*: Baross Árpád. *Losonczy j.*: Csonka Zsig. *Füleki j.*: Plachy Józ. *Gácsi j.*: Szakáll

Ant. — *Rend. tan. vár. Losoncz*: pm. Wagner Sán. volt., rk. Ottohál Antal.

Nyitra m.: fp. Thuróczy Vil., alp. Markóth Gy., fj. dr. Kostyál M. Fszb. *Nyitrai j.* dr. Majthényi G. *Vág-ujhelyi j.*: Langhammer Vin. *Galgóczy j.*: Tóth Laj. *Szeniczi j.*: dr. Szalé Laj. *Nagy-tapolesányi j.*: Rákóczy Laj. *Privigyeyi j.*: dr. Filberger Gy. *Érsek-ujvari j.*: Turesányi Öd. *Miavai j.*: Csenkey Ad. *Holicsi j.*: Friedeczky B. *Vág-sellyei j.*: Csemniczky G. *Pöstyéni j.*: Mathovics Ján. *Ny.-zsámbokréthyi j.*: Soóky Ödön. — *Rend. tan. vár. Érsekújvár*: pm. Kukán Imre, rk. Miklóska Al. *Nyitra*: pm. gr. Rudnay Sán., rk. Rédéky G. *Szakolcza*: pm. Gernya László, rk. Nagy Sándor.

Pozsony m.: fp. báró Vay Dénes, alp. Klempa Bert., fj. Petőcz Jen. Fszb. *Pozsonyi j.*: Bézay Szil. *Hegyentuli j.*: Nagy Ág. *Nagy-szombati j.*: Kiss Vil. *Szempezi j.*: Burián Pál. *Felső-csallóközi j.*: Druga Sándor. *Alsó-csallóközi j.*: Németh D. *Külső j.*: Új Ist. — *Rend. tan. város. Bazin*: pm. Masát Antal, rk. Szemann Ján. *Modor*: pm. Boruta P., rk. Dubovszky József. *Nagy-Szombat*: pm. Francisci Lajos, rk. Kratky Fer. *Somorja*: pm. Sidó Ist., rk. Dolnay Öd. *Szent-György*: pm. Jánoska Gy., rk. Vashegyi Péter.

Pest-Pilis-Solt-Kis-Kún m.: fp. Beniczky Ferencz, alp. Beniczky Lajos, fj. Fazekas Ágost. Fszb. *Nagykátai j.*: Dezsőffy Emil. *Abonyi j.*: Teszáry László. *Kún-Szt-Miklósi j.*: Szondy Dénes. *Félegyházai j.*: dr. Endre Zsigm. *Monori j.*: Sárközy Pál. *Alsó Dabasi j.*: Halász Jenő. *Ráczkevei j.*: Szilágyi Lajos. *Pomázi j.*: dr. Csapó Loránt. *Biai j.*: Tahy István. *Dunavecsei j.*: Csikay Imre. *Kalocsai j.*: Helle Ján. *Kis-Kőrösi j.*: Szilassy Elek. *Vácsi j.*: Ivánka Pál. *Gödöllői j.*: Kapezy Vilmos. — *Rend. tan. vár. Czepléd*: pm. Gubody F., rk. dr. Arányi L. *Kis-Kún-Félegyháza*: pm. dr. Szerelemhegyi Károly, rk. Póka Laj. *Kis-Kún-Halás*: pm. Szabó Istv., rk. Székér Pál. *Nagy-Kőrös*: pm. Ny. Szabó Fer., rk. Fitos Vil. *Szent-Endre*: pm. Dumtsa Jenő. rk. Maximovits István. *Vác*: pm. dr. Zádor János, rk. Kálló Antal.

Sáros m.: fp. Szinyei Merse Istv., alp. ifj. Tahy J., fj. Bánó A. Fszb. *Alsó-tárczai j.*: Szakmári G. *Felső-tárczai j.*: Bánó Á. *Sirokai j.*: Egerer Fer. *Topolyi j.*: Berzeviczy Rezs. *Szekesői j.*: Tóth Ist. *Makoviczai j.*: Winkler A. *Rend. tan. vár. Bartfa*: pm. Rhódy Al., rk. Geffert Meny. *Eperjes*: pm. Mandics Ede, rk. Teörös Józs. *Kis-Szeben*: pm. Eiselt An., rk. Sándor Béla. *Somogy m.*: fp. Tallián Gy., alp. Maár Gy., fj. Gabsovics Kár. Fszb. *Kaposvári j.*: Sárközy B. *Szigetvári j.*: Hegyessi János. *Nagy-atádi j.*: Ehn Sándor. *Csurgói j.*: Kacs Kovics L. *Marczali j.*: dr. Paiss M. *Lengyel-tóti j.*: Plachner S. *Tabi j.*: Bernáth K. *Igali j.*: Trombitás Mih. *Barcsi j.*: Fenyőssy Ö. *Rend. tan. vár. Kaposvár*: pm. Német Istv., rk. id. Leposics Ig.

Sopron m.: fp. Simon Öd., alp. dr. Baán Endre, fj. dr. Baditz Zolt. Fszb. *Soproni j.*: Molnár Istv. *Nagy-mártoni j.*: Robitzza End. *Kis-mártoni j.*: Wolf Lajos. *Pulyai j.*: Bründl Róbf. *Csepregi j.*: Csontos Fer. *Kapuvári j.*: Guáry Béla. *Csornai j.*: Hajas Gyula. *Rend. tan. vár. Kis-Marton*: pm. Fügi B., rk. Farkas Fer. *Ruszt*: pm. Conrád Laj., rk. Magyar El. *Szabolcs m.*: fp. br. Felitsch Berth., alp. Mikecz J., fj. Mikecz Dezső. Fszb. *Bogdányi j.*: Krasznay Pét. *Dadai alsó j.*: Dobos I. *Dadai felső j.*: Kömmerling J. *Kis-várdai j.*: Angyalossy Pál. *Nagy-kallói j.*: Zoltán Istv. *Nyirbátori j.*: dr. Lövey Elek. *Tiszai j.*: Vidovich Lászl. — *Rend. tan. vár. Nyiregyháza*: pm. Bencs Lászl., rk. Kertész Bertalan.

Szatmár m.: fp. gr. Hugonnay Béla, alp. Nagy L., fj. Ilosvay Alad. Fszb. *Nagykárolyi j.*: Domahidy Elm. *Maté-szalkai j.*: Ilosvay E. *Fehér-gyarmati j.*: Jékey S. *Erdődi j.*: Damokos Fer. *Szinyér-váraljai j.*: Szuhányi G. *Nagybányai j.*: Dienes D. *Nagy-somkúti j.*: Thoma Lászl. *Csengeri j.*: Böszörményi End. *Szatmári j.*: Csaba Adorján. — *Rend. tan. vár. Felsőbánya*: pm. Farkas J., rk. Prohászka Ant. *Nagybánya*: pm. Turmann Oliv., rk. Schönherr Ant. *Nagy-Károly*: pm. Debreczeni Istv., rk. Domidor Ignác.

Szeben m.: fp. Thalmann Guszt., alp. Reissen-

berger G., fj. Stroja István. Fszb. *Szász-szebesi j.*:
 Börr Alb. *Ujegyhazi j.*: Hanner Guszt. *Szebeni j.*:
 Fabritius Laj. *Szelistyei j.*: Dragits Péter. *Szerda-*
helyi j.: Mangesius Hermann.— *Rend. tan. vár. Nagy-*
Szeben: pm. Drotleff József, rk. Simonis Rób. *Szász-*
Szebes: pm. Konrád O., rk. Kischer Rezső.

Szepes m.: fp. gr. Csáky Zenó, alp. Raisz Al.
 fj. dr. Neogrady L. Fszb. *Sz.-ófalvi j.*: Mattyasovszky
 Bold. *Ó-lublói j.*: Teőke Lász. *Késmárki j.*: Wyda
 Lász. *Sz.-szombathi j.*: Montskó István *Löcsei j.*: Mertz
 Máty. *Iglói j.*: Sztavacs Vik. *Sz.-vár-aljai j.*: Görgey
 Guszt. *Gölniczbányai j.*: Winkler Pál. *Rend. tan. vár.*
Gölnitzbánya: pm. Menesdorfer Kár., rk. Dirner Alb.
Igló: pm. Folgens Korn., rk. Matolesi Ján. *Késmárk*: pm.
 dr. Schwarz K., rk. Oszvöld Gy. *Löcse*: pm. Szönyey
 Kál., rk. Gundelfinger L. *Poprád*: pm. Wagner Vilm.,
 rk. Glatz Vilmos. *Szepes-Olaszi*: pm. Förszter G., rk.
 Sterbinszky B. *Szepes-Váralja*: pm. dr. Szilvási And.,
 rk. Thurzó Miksa.

Szilágy m.: fp. br. Wesselényi Mik., alp. dr. Kaiz-
 ler György, fj. Török Ist. Fszb. *Krasznai j.*: Nagy Dom.
Szilágy-somlyói j.: Nagy Gy. *Tasnádi j.* Bölöni Bál.
Sz.-csehi j.: Kiss Lász. *Zsibói j.*: Péchy Imre. *Zilahi*
j.: dr. Verres Sánd. *Rend. tan. vár. Szilágy-Somlyó*: pm.
 Geneszy Sán., rk. Hegedüs S. *Zilah*: pm. br. Diószeghy
 Zsigmond, rk.

Szolnok-Doboka m.: fp. br. Bornemisza Kár.,
 alp. dr. Torma Mik., fj. Bándy György. Fszb. *Beth-*
leni j.: Gajzágó Vilmos. *Csáki-gorbói j.*:
 Deési j.: Vékony Fer. *Szamosujvári j.*:
 Nagy Laj. *Kékesi j.*: Debreczeni Dénes. *Nagy-ilondai j.*:
 Veres Imre. *Magyar-láposi j.*: Vass Imre. — *Rend.*
tan. vár. Deés: pm. Szilágyi Alb., rk. Stingly Zs.
Szamosujvár: pm. Placsintár Dáv., rk. Duha Ján.

Temes m.: fp. Molnár Vik., alp. Kabdebó Gergely,
 fj. Fszb. *Központi j.*: Joannovich Sándor.
Vingai j.: Török Béla. *Uj-aradi j.*: Schäffer Béla.
Lippai j.: Baroty Ferencz. *Rékási j.*: Jeszenszky Ján.
Buziási j.: Unger Józs. *Csákovári j.*: Györi Imre.

Dettai j.: Prepeliczay Öd. *Versecki j.*: Csapó Géz.
Fehértemplomi j.: Somogyi Gyula. *Kubini j.*: Pongrácz
 Miklós. *Rend. tan. vár. Fehértemplom*: pm. Fronius
 Kár., rk. Petzrik József. *Vinga*: pm. dr. Feletár Nánd.,
 rk. Dobroszláv József.

Tolna m.: fp. gr. Széchényi Sán., alp. Dóry
 Pál, fj. Simontsits Elemér. Fszb. *Központi j.*: Nunko-
 vics Ferencz. *Völgységi j.*: Perczel Béla. *Dunaföld-*
vári j.: Rasovszky Jul. *Simontornyai j.*: Pesthy El.
Tamási j.: Szévald Mór. *Dombovári j.*: Nagy István.

Torda-Aranyos m.: fp. gr. Bethlen Géz., alp.
 dr. Betegh Mik. fj. Nagy Oliv. Fszb. *Tordai j.*: Szemerlay
 Gyula. *Alsó-jarai j.*: Szöts Pét. *Toroczkói j.*: Asztalos
 Gáb. *Marosludasi j.*: Felföldi Béla. *Felvinczi j.*: Mé-
 száros Istv. *Topánfalvi j.*: Vlászsa János. — *Torda*: pm.
 Velits Ödön., rk. Jakab Gergely.

Torontál m.: fp. Rónay Jen., alp. Delimanich
 Lajos, fj. Botka Béla. Fszb. *Nagy-becskereki j.*:
 Dániel Ferencz. *Török-becsei j.*: Lóvizier Imre. *Nagy-*
kikindai j.: Grób B. *Török-kanizsai j.*: Tallian Em.
N.-sz-t-miklői j.: Hadfy Károly. *Perjámosi j.*: Gyer-
 tyánffy Dén. *Zsombolyai j.*: Fóris József. *Cseneji j.*:
 Uzbasics Gásp., *Párdányi j.*: Hertelendy Im. *Módosai j.*:
 dr. Gyertyánffy Jen. *Bánlaki j.*: br. Hauzer Kár. *Alibü-*
nári j.: Kajtár Jenő. *Pancsovai j.*: Jablonszky Miklós.
Antalfalvi j.: Szávics Gerő. *Rend. tan. vár. Nagy-*
Becskerek: pm. dr. Grandjean József, rk. Reitter Oszkár.
Nagy-Kikinda: pm. dr. Bogdán Zsivkó, rk. Wachtl Leó.

Trencsén m.: fp. Osztrólczy Géza, alp. Baross
 Juszt., fj. Bangya Guszt. Fszb. *Ósacsi j.*: Szeghy
 János. *Kisucza-ujhelyi j.*: Hajdin Imre. *Zsolnai j.*:
 Rudnay István. *Bittsei j.*: Domaniczky László. *Vag-*
besztercei j.: Baross Kár. *Puchói j.*: Boreniczky László.
Illavai j.: Vietoris György. *Trencsényi j.*: Schwertner
 Antal. *Bani j.*: Zamaróczy János. — *Rend. tan.*
vár. Trencsén: pm. Ucsnai Ernő, rk. Boros Samu.

Turóc m.: fp. ifj. Justh György, alp. Benienky
 Kál., fj. Keviczky Ist. Fszb. *Szent-márton-blatniczai j.*:
 Ujhelyi Attila. *Mosóc-aniói j.*: Zorkóczy Tiv.

Udvarhely m.: fp. kishalmágyi Hollaky Arthur, alp. Jakab Gyula, fj. gr. Lázár Ád. Fszb. *Udvarhelyi j.*: dr. Demeter Lőrincz. *Szt-kereszturi j.*: Gálffy Kálmán. *Homoródi j.*: Benedek I. id. — *Rend. tan. vár. Székely-Udvarhely*: pm. dr. Gyarmati D., rk. Szombatfalvy Laj. *Ung m.*: fp. gr. Török Józs., alp. Kende Pét., fj. Lőrinczy Jenő. Fszb. *Ungvári j.*: Minay István. *Szobránczi j.*: Köröskényi El. *Kaposi j.*: Kusnyiri Gy. *Bereznai j.*: Deák Bertalan. — *Rend. tan. vár. Ungvár*: pm. dr. Lüleý Sán., rk. Berzeviczy István. *Ugocea m.*: fp. gr. Csáky László, alp. Beesky Emil, fj. dr. Varga J. Fszb. *Tiszáninneni j.*: Szabó Sán. *Tiszántúli j.*: Benyovszky Aladár. *Vas m.*: fp. Reiszig E., alp. dr. Károlyi Ant., fj. dr. Bezerédj István. Fszb. *Szombathelyi j.*: Bozzay Gás. *Köszegi j.*: Somogyi Mik. *Sárvári j.*: Nagy József. *Kis-czelli j.*: Jakab Bod. *Vasvári j.*: Molnárfy G. *Körmendi j.*: Rusa Lázár. *Muraszombati j.*: Pollák Pongrácz. *Szt-gotthárdi j.*: Papp Ant. *Németújvári j.*: Dömötör Laj. *Felső-öri j.*: Szabó El. — *Rend. tan. vár. Köszeg*: pm. Tipka Fer., rk. Köszegi Józs. *Szombathely*: pm. dr. Ehen Gyula, rk. Kisfaludy József. *Veszprém m.*: fp. dr. Fenyvessy Ferencz, alp. Kolozsváry Józs., fj. Koller Sánd. Fszb. *Veszpremi j.*: Kleczár Fer. *Pápai j.*: Belák Lajos. *Devecseri j.*: Noszlopy Vik. *Zirczi j.*: Szönyeghy Al. *Enyingi j.*: Kenessey M. — *Rend. tan. vár. Pápa*: pm. Mészáros K., rk. Szokoly I. *Veszprém*: pm. Szeglethy Gy., rk. Fejes A. *Zala m.*: fp. dr. gróf Jankovits László, alp. Csertán Kár., fj. Árvai Lajos, Fszb. *Tapolczai j.*: Szentmiklóssy Gy. *Sümegi j.*: Fszb. Füzik Gyula, *Keszthelyi j.*: Takáts Im. *Kanizsai j.*: Fszb. Viosz Fer. *Pacsai j.*: Gaál Mik. *Zalaegerszegi j.*: Thassy Laj. *Novai j.*: Fszb. Malatinczki Laj. *Alsó-lendvai j.*: Szmodics Vik. *Perlaki j.*: Kovács Rezső, *Letenyei j.*: Merkli Antal. *Csáktornyai j.*: Fszb. Kolbenschlag Béla, *Szt-gróthi j.*: Bottka Fer. — *Rend. tan. vár. Nagy-Kanizsa*: pm. Vécsey Zsig., rk. Deák Péter. *Zalaegerszeg*: pm. Botfy Lajos, rk. Gaál Kár.

Zemplén m.: fp. Molnár Ist., alp. Matolay Et., fj. Dokus Gy., Fszb. *S.-a.-ujhelyi j.*: Barthos J. *Nagy-mihályi j.*: Füzesséry T. *Szerencsi j.*: Pintér Istv. *Varannói j.*: Füzesséry György. *Bodroglózi j.*: Bencsik Ist. *Homonnai j.*: Harasztí Mik. *Tokaji j.*: Füzesséry Öd. *Sztropkói j.*: Bárczy Ben. *Galszécsi j.*: ifj. Nemthy Józs. *Szinnai j.*: Kosanuth El.

Zolyom m.: fp. alp. Répási Máty., fj. Weisz Gyula, Fszb. *Breznóbányai j.*: Battik Ödön. *Besztercebányai j.*: Lazarovich Im. *Zólyomi j.*: Ujhelyi Sánd. *Nagyszalatnai j.*: Sztrakoniczky Kálm. *Rend. tan. vár. Besztercebánya*: pm. Csesznák Gy., rk. Kollárik Ján. *Breznóbánya*: pm. dr. Sramkó A. rk. Bruoth János. *Zólyom*: pm. Skrovina M., rk. Krafi János.

b) Városok.

Arad (sz. kir.): fp. Fábián László, pm. Salacz Gy., rk. Sarlot Dom.

Baja (sz. kir.): fp. Schmausz Endre, pm. dr. Hegedűs Alad. rk. Scheibner Gy.

Budapest székes főváros: fpm. Márkus József, pm. Halmos Ján., alp. Matuska Alajos és Rozsavölgyi Gyula.

Debreczen (sz. kir.): fp. gr. Degenfeld-Schomburg Józs., pm. Simonffy Im., rk. Bocskó Sám.

Győr (sz. kir.): fp. gr. Lászlberg R., pm. Zechmeister Kár., rk. Angyal Arm.

Hódmező-Vásárhely: fp. thoroczkói báró Thoroczky Viktor, pm. Juhász Mihály, rk. Nagy János.

Kassa (sz. kir.): fp. Péchy Zsig., pm. Münster Tiv., rk. Madarász B.

Kecskemét (sz. kir.): fp. Beniczky Fr., pm. Kada Elek, Fekete István helyettes pm., rk. Vámos Béla.

Kolozsvár (sz. kir.): fp. gr. Böldi Ak., pm. Szvaesina Géza, rk. Deák Pál.

Komárom (sz. kir.): fp. Sárközy Aur., pm. Tátray Józs., rk. Sárkány Fer.

Maros-Vásárhely (sz. kir.): fp. Miko Árpád, pm. Geréb Bél., rk. Lázár Ben.

Nagy-Várád, fp. Beöthy Lász., pm. dr. Bulyovszky József, rk. Rimler Kár.

Pancsova: fp. Rónay Jenő, pm. Mattanovits Ad., rk. Lestyánszky János.

Pécs (sz. kir.): fp. br. Fehérváry Imre, pm. Majorosy Imre, rk. Vaszary Gyula.

Pozsony (sz. kir.): fp. br. Vay Dénes, pm. Taller Pál, rk. Kutsera István.

Selmecz- és Bélabánya (sz. kir.): fp. Horváth Béla, pm. Szitnyay József, rk. Krausz Kálmán.

Sopron (sz. kir.): fp. Simon Ödön, pm. Gebhart J., rk. dr. Nessel Károly.

Szabadka (sz. kir.): fp. Schmausz End., pm. Mamusits Láz., rk. Szalay Mátyás.

Szatmár-Németi (sz. kir.): fp. gr. Hugonnay Béla, pm. Hermann Mihály, rk. dr. Korbai Károly.

Szeged (sz. kir.): fp. Kállay A., pm. Pálffy F., rk. Rainer J.

Székesfejérvár (sz. kir.): fp. br. Fiáth Pál, pm. Havranek Józ., rk. Réh István.

Temesvár (sz. kir.): fp. Molnár Vik., pm. dr. Telbisz Kár., rk. Bandl Rezső.

Ujvidék (sz. kir.): fp. dr. Flatt Vik., pm. Petzi Popovich Istv., kir. tan., rk. dr. Demetrovits Vladimir.

Versecz: fp. Pálffy E. pm. Seemayer J., rk. Bodó L.

Zombor (sz. kir.): fp. bajsai dr. Vojnits Ist., pm. Frischler Ferencz, rk. Thurszky Jenő.

Magyar kir. pénzügyminiszterium.

Miniszter: *Lukács László*. I. o. v. k. r. és a L. r. lv., v. b. t. t.

Államtitkár: *Gränzstein Béla*.

Kereskedelemügyi m. k. miniszterium.

Miniszter: *Hegedüs Sándor*, v. b. t. t.
Államtitkár: *Dr. Schmidt József*.

Magyar kir. posta- és távirda-igazgatóságok:
Budapest; *Kassán*; *Nagy-Szebenben*; *Nagy-Várádon*; *Pozsonyban*; *Sopronban*; *Temesváron*; *Pécsett*; *Zágrábban*.

Földmívelésügyi m. k. miniszterium.

Miniszter: *dr. Darányi Ignác*, I. o. v. k. r. lov., v. b. t. t.

Államtitkár: *nemeskéri Kiss Pál*.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

Miniszter: *dr. Wlassics Gyula*, I. o. v. k. r. lov., v. b. t. t.

Államtitkár: *Zsibinszky Mihály*.

Magyar kir. igazságügyminiszterium

Igazságügyminiszter: *dr. Plósz Sándor*, v. b. t. t.
Államtitkárok: *Vörösmarty Béla* és *dr. Bernáth Géza*.

Az 1871. évi VIII. t.-cz. 35. §-a szerint eljáró legfőbb fegyelmi bíróság. Elnöke:

Kir. Curia. Elnök: *Szabó Miklós*. Másodelnök: *Czorda Bodog*.

I. Budapesti kir. ítélő tábla. Eln.: *Vértessy Sándor*.
Budapesti kir. főügyész: *Hammersberg Jenő*.

Balassa-gyarmati trvszk. Eln.: *Kray Istv.*; ügy.: *dr. Milassevics Sándor*. — *Járásbíróság Balassa-Gyarmaton*: *Zeke Kálmán*. *Füleken*: *Nagy Miklós*.

Losonczon: *Bogya Ján*. *Szécsényben*: *Szilasy Kálmán*. *Szirákon*: *Kun Barnabás*. *Rétságán*: *Dr. Ligety Ernő*.

Budapesti trvszk. Eln.: *dr. Horváth Fer.*; ügy. *dr. Gegus Guszt.* — *Járbir. I—III. ker.*: *Lithvay Máty.*

IV. ker.: *Kiss Kár.* *V. ker.*: *Boronkay Ig.* *VI. ker.*: *Massanek Rezs.* *VII. ker.*: *Cséry Kál.* *VIII—X. ker.*: *Schmör Gyula dr.* *IV—X. ker.*: *bünt. Gajzágó Manó.*

Budapesti k. keresked. és váltótrvszk. Eln.: *Nagy Ödön*.

Budapesti bünt. trvszk. Eln.: Zsitvay Leo.
Besztercebányai trvszk. Eln.: Boleman Laj.;
 ügy.: dr. Kemény Gy. — *Járbir. Besztercebányán:*
 Olerini Ján. *Breznóbányán:* Mazanek Róbert; *Turóc-*
Szt-Mártonban: Fekete Mik., *Znió-Varalján:* Le-
 hoczky Istv. *Zólyomban:* Martinovich Istv.

Egri trvszk. Eln.: Hunyor Sán.; ügy.: Berkó
 Alad. — *Járbir. Egerben:* Kósa Kál. *Gyöngyösön:*
 Dobsa G. *Hatvanban:* Kolozsváry László. *Hevesen:*
 Nemesik Kálm. *Pétervásáron:* dr. Kozma Endre. —
T.-Füreden: Cserveny Istv.

Fiumei trvszk. Eln.: Thierry Alajos cur. birói
 czímmel és jell., ügy.: dr. Fésüs György.

Ipolysági trvszk. Eln.: Helmbacher Nán.; ügy.:
 dr. Lipcsey Érv. — *Járbir. Ipolyságon:* Kecskeméty G.
Korponán: Libertiny J. *Selmeczbányán:* Liha Antal.
Vámos-Mikolán: Markovics Jenő.

Kalocsai trvszk. Eln.: Bohuniczky Ö.; ügy.:
 Stipl Károly. — *Járbir. Kalocsán:* Rimer Kázm.
Kis-Körösön: Salamon Mik. *Kun-Halason:* dr. Zilah
 Benő. *Duna-Vecsén:* dr. Szakmeiszter Lajos.

Kecskeméti trvszk. Eln.:; ügy.:
 Dr. Kiss J., Horváth György és Csupai Ferencz alügyé-
 szek. — *Járbir. Kecskeméten:* dr. Zallus Zsigmond.
Czepléden: Sárkány Gyula. *Félegyházán:* Czajlik
 Kálmán. *Kun-Szt-Miklóson:* Baký József. *Nagy-*
Körösön: Járai G.

Pestvidéki trvszk. Eln.: dr. Seyfried J.; ügy.:
 dr. Vizlendvay I. — *Járbir. Pestvidéki:* Muttnyánszky
 Ad. *Gödöllön:* Cserba Fer. *Monoron:* Cherier J. *Nagy-*
Kátán: dr. Solti K. *Ócsán:* Galovits Arthur. *Ráczkevény:*
 Murraközy Árp. *Szt-Endrén:* Rose Gy. *Vácson:* Helcz
 Fer. *Ujpesten:*

Székesfehérvári trvszk. Eln.: Daróczy Ist.;
 ügy.: Újházi S. — *Járbir. Székesfehérváron:* Gazdy
 Béla. *Adonyban:* Halassy Szil. *Moóron:* Kálmán Lajos.
Sárbogárdon: Förstner Antal. *Vaálon:* Kulcsár L.

Szolnoki trvszk. Eln.: Örley B.; ügy.: Tóth
 Mór. — *Járbir. Szolnokon:* Barbur László. *Jász-*

berényben: Becsey Gy. *Karczagon:* Simon János.
Kis-Ujszálláson: Magay Kár. *Mezőtúron:* dr. Istvánfy
 Gy. *Jászapátin:* Csathó Lajos. *Kun-Szent-Márton-*
ban: dr. Dévay Gyula. *Abád-Szalókon:* Király Géza.

II. Debreczeni kir. ítélő tábla. Eln.: Bernáth-
 falvi Bernáth Elemér.

Debreczeni kir. főügyész: Pongrácz Jenő.

Debreczeni trvszk. Eln.: Igyartó Sánd.; ügy.
 Simonffy B. — *Járbir. Debreczenben:* Sárvári Lőr. *De-*
recskén: Jakó Gyula. *H.-Böszörményben:* Virág Béla.
H.-Nánáson: Olchváry Z. *Püspök-Ladányban:* Illés
 Sándor. *H.-Szoboszlón:* Lengyel Imre.

Máramaros-szigeti trvszk. Eln.: Eördögh Virg.;
 ügy.: dr. Csipkés Kár. — *Járbir. Máramaros-Szigeten:*
 Benda Bertalan. *Rahón:* Grázler Lipót. *Felső-Visón:*
 dr. Plopu György. *Husztton:* Petrovics L. *Ökörmezőn:*
 Taninecz En. *Técsön:* Bényey Gyula.

Nyíregyházai trvszk. Eln.: Megyeri G.; ügy.:
 Lázár Kál. — *Járbir. Nyíregyházán:* Nagy Lajos. *Kis-*
Várdán: Vay Pét. *Nagy-Kállón:* Szabó József. *Nyír-*
Bátorban: Farkas Bert. *Tiszalókon:* Vekerdy Máté.

Szatmár-németi trvszk. Eln.: Galba Lajos;
 ügy.: Dénes Laj. — *Járbir. Szatmár-Németiben:* Ve-
 réczy Ant. *Erdődön:* Donovanák Sánd. *Fehér-Gyarmaton:*
 Bódy Lász. *Halmiban:* Petróczy Zolt. *Máté-Szalkán:*
 Horváth Gy. *Nagybányán:* Papp Sánd. *Nagy-Károly-*
ban: Szabó P. *Szinyér-Varalján:* Székely Sándor.
Nagy-Somkúton: Sebe Pál.

Zilahai trvszk. Eln.:; ügy.: Gazda
 Fer. — *Járbir. Zilahon:* Darvas Ign. *Szilágy-Cséhén:*
 Pap Sán. *Szilágy-Somlyón:* Mile Mih. *Tasnádon:*
 Dercsényi Alb. *Zsibón:* Szentmiklósy József.

III. Györi kir. ítélő tábla. Elnök: Vági Mór.

Györi kir. főügyész:

Györi trvszk. Eln.: Sebő Im.; ügy.: dr. Fischer
 Gyula. — *Járbir. Győrött:* Frehtinger Ernő. *Győr-*
Szt-Mártonban: Kampis Iv. *Magyar-Óváron:* Le-
 possa Dániel. *Nezsideren:* Karsay B. *Téthén:* Galamb
 Kristóf.

Komáromi trvszk. Eln.: Pulay G.; ügy.: Kossár Dezs. — *Járbir. Komáromban:* Gombos Kál. *Esztergomban:* Magos S. *Muzslán:* dr. Gönczy Gy. *Nagy-Igmádon:* Kukorelly Kár. *Ó-Gyallán:* Emanuel Józ. *Tatán:* Gábel Fer.

Soproni trvszk. Elnök: dr. Takács Dénes; ügy.: Vághy Mihály. — *Járbir. Sopronban:* Gonzales Frigy. *Csepregen:* Köninger Ant. *Csornán:* Vajda Józ. *Felső-Pulyán:* Hannibal Mór. *Kapuváron:* Füleky Endre. *Kis-Martonban:* Sohár Laj. *Nagy-Martonban:* Mátyás Alb.

Szombathelyi trvszk. Eln.: dr. Laky Krist.; ügy.: Bárdossy László. — *Járbir. Szombathelyen:* Gruber Ede. *Felső-Eőrön:* Pogány Gusz. *Kis-Czellben:* dr. Szabó Im. *Körmenden:* Illés Ant. *Kőszegen:* Korchmáros Gásp. *Mura-Szombatban:* Saári József. *Német-Ujváron:* dr. Wiplinger Róbert. *Sárváron:* dr. Hódosy Ernő. *Szt-Gotthárdon:* dr. Galgóczy E. *Vasváron:* Feichtinger Ernő.

Veszprémi trvszk. Eln.: Csenkey G.; ügy.: Gerő Antal — *Járbir. Veszprémben:* Mórocza Kálm. *Pápán:* Mikovényi Ödön. *Devecserben:* Perczel Sánd. *Enyingen:* Mészöly Gy. *Zirczen:* nárai Szabó Jenő. *Balaton-Füreden:* dr. Segesdy Fer.

Zalaegerszegi trvszk. Eln.: Stanislavszky Ad.; ügy.: dr. Felber A. — *Járbir. Zala-Egerszegen:* Szupics A. *Alsó-Lendván:* Karabélyos El. *Sümege:* Horváth Ede. *Tapolczán:* Bulla Antal.

IV. Kassai kir. ítélő tábla. Eln.: Berczelly J.

Kassai kir. főügyész: Paksy József.

Beregszászi trvszk. Eln.: Arnold Sán.; ügy.: dr. Böszörményi J. — *Járbir. Beregszászon:* Nemes J. *Alsó-Vereczkén:* Nemes M. *Ilosván:* Terestenyi Dán. *M.-Kászonban:* Szabó Kár. *Munkácson:* Roskovich János. *Nagy-Bereznán:* Petri József. *Nagy-Kaposon:* Kozma Gy. *Nagy-Szöllősen:* Krasznay Vik. *Szobrán-cson:* Kormos B. *Ungváron:* Popovits Mik.

Eperjesi trvszk. Eln.: Palugyay Gusz.; ügy.: Grineusz G. — *Járbir. Eperjesen:* Keczer Im. *Bárt-*

fán: Keczer László. *Girálton:* Irinyi Csaba. *Kis-Szebenben:* Marthényi Fer. *Lemesen:* Haszlinzky G. *Szvidniken:* Szepesházi Im.

Lőcsei trvszk. Eln.: dr. Lupkovics Józ. S.; ügy.: Eisert Ist. — *Járbir. Lőcsén:* Rácz Lajos. *Göllniczbányán:* Mattyasovszky Gáb. *Iglón:* Nádas Árpád. *Késmárkon:* Mattyasovszky Józ. *Lublón:* Gresch Gy. *Szepes-Szombatban:* Ruttkay Alad. *Szepes-Váralján:* Haszlinzky Marcz. *Ó-Falván:* Chanath Mik.

Kassai trvszk. Eln.: Sziráky Barna; ügy.: dr. Baloghi György. — *Járbir. Kassán:* Madarász Ján. *Szepsin:* Olovváry El. *Tornán:* Nagy Pét. *Abauj-Szanton:* Schwáby Sán. *Szikszón:* Szentléleki László. *Zsadányon:* Szopkó Rób.

Miskolczi trvszk. Eln.: Ortvay Miksa; ügy.: Dévány Ottó. — *Járbir. Miskolczon:* Strazsek Ján. *Edelenyén:* Rácz János. *Mező-Csáthon:* Bekény B. *Mező-Kövesden:* Szeghő K. *Sajo-Szent-Péteren:* Kolozs Barna.

Rimaszombati trvszk. Eln.: Kubinyi Al.; ügy.: dr. Hányi Gyöz. — *Járbir. Rimaszombatban:* Lengyel György. *Nagy-Röczén:* Desseffy Árpád. *Rimaszécsen:* Frits Ferencz. *Rozsnyón:* Tichy Mihály. *Tornalján:* Borsody Józ.

Sátoralja-ujhelyi trvszk. Eln.: Fornszek B.; ügy.: Hlavaty Józ. — *Járbir. Sátoralja-Ujhelyen:* Görgey Gyula. *Gálszécsen:* Kail Antal. *Homonnán:* Dezső Sándor. *Királyhelmecczen:* Stépan László. *Nagy-Mihályon:* Mattyasovszky M. *Szerencsen:* Zaffiry Istv. *Sztrophón:* Mauksch El. *Tokajon:* dr. Plathy Zsigmond. *Varannón:* Antalóczy Ant.

V. Kolozsvári kir. ítélő tábla. Elnök: Fekete Gábor.

Kolozsvári kir. főügyész: Kozma Gyula.

Besztercei trvszk. Eln.: Kendefy Dom.; ügy.: gr. Lázár Árpád. — *Járbir. Beszterczen:* Sill Hen. *Naszódon:* Pap Lász. *Ó-Radnán:* Kovássy Géza.

Deési trvszk. Eln.: Balázs Mát.; ügy.: gr. Lázár Kál. — *Járbir. Deésen:* Hersényi K. *Bethlenben:* Imreh

Dom. Csáki-Gorbón: Ballok Kár. Kékesen: Simay János. Magyar-Láposon: Váradai István. Nagy-Ilondán: Pap Em. Szamos-Ujváron: Gajzágó Ferencz.

Dévai trvszk. Eln.: dr. Papp Domokos; ügy.: Horváth Sim. — *Járbir. Déván:* Jaszenovich Ist. *Algyógyon:* Farkas Árp. *Hátszegén:* dr. Borbély S. *Körösbányán:* Brády Attila. *Maros-Illyén:* dr. Wild József. *Pujiban:* Pászthóhy Tib. *Szászvároson:* Balogh Józ. *Vajda-Hunyadon:* Szász Iván dr.

Gyulafehérvári trvszk. Eln.: Nemes Sám.; ügy.: Csiki L. — *Járbir. Gyulafehérváron:* Szigethy István. *Abrudbányán:* Zanathy Gáb. *Balázsfalván:* Enyedy Laj. *Maros-Ujváron:* Csegezy Gy. *Nagy-Enyeden:* Csernátoni V. Péter. *Vizaknán:* Gajzágó Tivadar.

Kolozsvári trvszk. Eln.: br. Szentkereszty Zsig.; ügy.: Sámi L. — *Járbir. Kolozsvár vidéki:* Bokor Károly. *Kolozsvár városi:* Herczeg Zsigm. *Bánffy-Hunyadon:* Végh József. *Hidalmáson:* Schopf Gy. *Mócson:* Kovács Ist. *Tekén:* Gál Gyula.

Nagy-szebeni trvszk. Eln.: Jánosi Sándor; ügy.: Csizinszky A. — *Járbir. Nagy-Szebenben:* László József. *Szász-Sebesen:* Egyed Kálmán. *Szelistyén:* Elekes Bál. *Szerdahelyen:* Végh József. *Ujegyházán:* Steidl B.

Tordai trvszk. Eln.: dr. Damokos Ant.; ügy.: — *Járbir. Tordán:* Csegezy Mih. *Alsó-Jarán:* Virágháti Fl. *Felvinczen:* Veres Zoltán. *Maros-Ludason:* Vajna Vincze.

VI. Marosvásárhelyi kir. ítélő tábla. Elnök: Ternovszky Béla.

Marosvásárhelyi kir. főügyész: Kozma Gyula. *Brassói trvszk.* Eln.: Ponor S.; ügy.: Wittich Kár. — *Járbir. Brassón:* Skita Mih. *Fogarason:* Tibald Mih. *Hosszúfalun:* Hersényi Kál. *Sárkányon:* Nagy Dénes. *Zernesten:* Czámpa Guszt.

Csikszeredai trvszk. Eln.: Gyárfás Lász.; ügy.: Paris Frigy. — *Járbir. Csikszeredán:* Szacsвай Im. *Cs.-Szt-Mártonban:* Csia Béla. *Gyergyó-Szent-Miklósön:* Szász Ig.

Erzsébetvárosi trvszk. Eln.: Ven Andr.; ügy.: Gorove Laj. — *Járbir. Erzsébetvároson:* Gillyén Laj. *Dicső-Szent-Mártonban:* Végh Alb. *Hosszúaszón:* Lokodi Géza. *Kőhalmon:* Szongoth Vilm. *Medgyesen:* dr. Hegyesi Győző. *Nagysinken:* Bocskor Antal. *Segesváron:* Lészay A. *Szent-Ágothán:* Pildner K. *Kézdi-vásárhelyi trvszk.* Eln.: Sólyom M.; ügy.: Wittich József. — *Járbir. Kézdi-Vásárhelyen:* Fejér Kár. *Kovásznán:* Séra Lajos. *Szepsi-Szent-Györgyön:* Sylvester Dén. *Nagy-Ajtán:* Körtvélyfáy József.

Marosvásárhelyi trvszk. Eln.: Szentmarjay Dezső; ügy.: Gyártás Lajos. — *Járbir. Marosvásárhelyt:* Hincz M. *Nyárad-Szeredán:* Gyalokay S. *Szászrégenben:* Rozsnyay Fer.

Székely-udvarhelyi trvszk. Eln.: Mentóvich Gyul.; ügy.: Diemár Kár. — *Járbir. Székely-Udvarhelyen:* Csanádi Z. *Okbindon:* dr. Rottáridesz Mih. *Székely-Keresztúron:* Apathy Gy.

VII. Nagyvárad kir. ítélő tábla. Eln.: Ritóok Zs. *Nagyvárad kir. főügyész:* Pongrácz Jenő. *Aradi trvszk.* Eln. Otrubay Kár.; ügy.: Parecz Gy. — *Járbir. Aradon:* Kugler Istv. és Babó Iván. *Borosjenőn:* Bitó J. *Kisjenőn:* Tabajdi S. *Nagy-Buttyiban:* Szeress Fer. *Nagyhalmogyon:* Frics Laj. *Pécskán:* Novák Istv. *Radnán:* Róth Nánd. *Világoson:* Aknay Andor.

Gyulai trvszk. Eln.: Novák Kam.; ügy.: dr. Lissy Vikt. — *Járbir. Gyulán:* Fekete Gyula. *Békésen:* dr. Degre Miklós. *Békés-Csabán:* Steller Árpád. *Orosházán:* Sall Ján. *Szarvason:* Mészáros G. *Szeghalmon:* Kovács Lajos.

Nagyvárad kir. trvszk. Eln.: dr. Tassy Pál; ügy.: dr. Perjesi Mihály. — *Járbir. Nagy-Váradon:* (városi) Velyáczky Gy. *Nagy-Váradon:* (vidéki) Kenéz Sándor. *Belényesen:* Benedek Lász. *Berettyó-Ujfalun:* dr. Csaplaky L. *Élesden:* Böhm Jenő. *Magyar-Cséke:* dr. Seemayer Béla. *Margittán:* dr. Csulyok Béla. *Szalontán:* Kovács Károly. *Székelyhidon:* Fényes

Endre. *Tenkén*: dr. Toperczer S. *Vaskohon*: Kovács Sándor.

VIII. Pécsi kir. ítélő tábla: Eln.: *Blaskovich István*.

Pécsi kir. főügyész: hely. Zsolnay György.

Kaposvári trvszk. Eln.: Dorner Zolt.; ügy.: Kulin S. — *Járbir. Kaposváron*: Herman Man. *Csurgón*: Melieskó Mik. *Igalon*: Pataky Istv. *Lengyeltötiben*: Kölgyessy Kál. *Marczalin*: dr. Lefévre Kár. *Nagy-Atádon*: dr. Kiszely László. *Szigetváron*: Zsiga Kár. *Tabon*: dr. Pirovics Ferencz.

Nagy-kanizsai trvszk. Eln.: Tóth László; ügy.: dr. Orosdy Laj. — *Járbir. N.-Kanizsán*: Oszterhuber László. *Csáktornyan*: Simon Laj. *Keszthelyen*: Göcz Ferencz. *Letenyén*: Philippits Ján. *Perlakon*: Horváth Csongor János.

Pécsi trvszk. Eln.: Sável Kál.; ügy.: Zsolnay György. — *Járbir. Pécsen*: Rásky Mih. *Dárdán*: Balaskó Ján. *Mohácson*: Materényi Ján. *Pécsváradon*: Horváth Mór. *Sásdon*: dr. Borsitzky Imre. *Siklóson*: Visy Pál. *Szent-Lőrinczen*: Marjovszky István.

Szegzárdi trvszk. Eln.: Selez Józ. G.; ügy.: Kresmarik P. — *Járbir. Szegzárdon*: Szendrödy Kár. *Bonyhádon*: Osztrits Mih. *Duna-Földváron*: Báthory Géza. *Gyönkön*: Muraközy László. *Pakson*: Szentpétery Józ. *Tamasiban*: Várady János.

IX. Pozsonyi kir. ítélő tábla: Eln.: *Lehoczky Kálmán*.

Pozsonyi kir. főügyész: (l. Kassán).
" " *főügyészi helyettes*: Kramolin Viktor.

Aranyos-maróti trvszk. Eln.: Andrassy Sándor; ügy.: Kovács-Sebestyén Laj. — *Járbir. Aranyos-Maróton*: Péchy Pál. *Körmöczbányán*: Havas B. kir. táblabírói czimmal. *Léván*: Pogány Virg. *Verebélyen*: dr. Prónay Nándor. *Újbányán*: Bocsek Károly.

Nyitrai trvszk. Eln.: Sándor G.; ügy.: dr. Kubinyi Laj. — *Járbir. Nyitran*: Juhász Vin. *Érsekújváron*: dr. Szirányi Gy. *Galgócson*: ifj. Sándor Géza.

Miaván: Jeszenszky B. *Nagy-Tapolcsányon*: dr. Girtler Aladár. *Privigyén*: Tivadar L. *Sellyén*: Ruttkay János. *Szokolczán*: dr. Hamar Gy. *Szeniczen*: Martényi Sán. *Vágújhelyen*: Fityma Sándor.

Pozsonyi trvszk. Eln.: Petöcz Gábor; ügy.: Kramolin Vik. — *Járbir. Pozsonyban*: I. Eremit R. II. dr. Vida Géza. *Bazinban*: Streihammer Józ. *Duna-Szerdahelyen*: Kabina Kálm. *Galánthán*: Micznay Jen. *Malaczkán*: Gyurtsy K. *Nagy-Szombatban*: Frankó István. *Somorján*: Tóth Lajos.

Rózsahegy-i trvszk. Eln.: Závody Albin; ügy.: dr. Füzesséry Tib. — *Járbir. Rózsahegyén*: Kaminszky Gy. *Alsó-Kubinban*: Szontagh Szan. *Liptó-Szt-Miklós*: Jeszenszky G. *Liptó-Ujváron*: Vitalis K. *Námesztón*: Kudász Endre. *Trsztenán*: Homma Józ.

Trencsényi trvszk. Eln.: Siebenfreund B.; ügy.: Brandisz Pál. — *Járbir. Trencsénben*: Kosztelny And. *Baánon*: *Bitsén*: dr. Spozon Gy. *Csaczán*: Reviczky Alf. *Illaván*: Simonyi El. *Puchón*: Dezsöffy Aur. *Vág-Beszterczén*: Links István. *Zsolnán*: Hajdu Géza.

X. Szegedi kir. ítélő tábla: Elnök: dr. Csathó Ferencz.

Szegedi kir. főügyész: Lobmayer István.
Nagy-beckereki trvszk. Eln.: Zsiros Laj.; ügy.: dr. Chudovszky G. — *Járbir. Nagy-Beckereken*: Alföldy Ede. *Módoson*: dr. Szöke Kár. *Török-Becsén*: Jakabffy Titus.

Nagy-kikindai trvszk. Eln.: Róth Ger.; ügy.: Stocker Ant. — *Járbir. Nagy-Kikindán*: Eidenmüller Ad. *Billéten*: Erneszt Gyula. K. *Nagy-Szt-Miklóson*: Juhász József. *Török-Kanizsán*: dr. Bernáth Gyula. *Zsombolyán*: dr. Korponai Sándor.

Szabadkai trvszk. Eln.: Polgár József; ügy.: Ringhoffer Laj. — *Járbir. Szabadkán*: dr. Dekker Gy. *Bács-Almásán*: Kovacsits Ant. *Baján*: dr. Magay Sánd. *Topolyán*: Sarkadi Gy. *Zentán*: Jánossy Mih. Máté.

Szegedi trvszk. Eln.: dr. Hodossy L.; ügy.: Kardos Kálmán. — *Járbir. Szegeden*: Véber Fer. *Battonyan*:

dr. Simony Ak. *Csongrádon*: dr. Szappanos Sánd. *Hódmező-Vásárhelyen*: Kiss Bertal. *Makón*: Málusz Gy. *Nagylakon*: Várady Kál. *Szentesen*: Gaál Sánd.

Ujvidéki trvszk. Eln.: dr. Devich Lász.; ügy.: főügyész helyettes Popovich Aur. — *Járbir.* *Ujvidéken*: Kovacsits Józ. *Ó-Becsén*: Kéller S. *Palánkán*: Tillinger S. *Józseffalván (zsablyai)*: Obaleczky Hugó. *Titelen*: Lestyánszky P.

Zombori trvszk. Eln.: Gozsdú Elek; ügy.: dr. Atányi József. — *Járbir.* *Zomborban*: Dömötör Pál. *Apatinban*: Dekleva Béla. *Hódságon*: Jusits Lajos. *Kulán*: Lederer Gusz.

XI. Temesvári kir. ítélő tábla. Eln.: dr. Laszi Józ.

Temesvári kir. főügyész: (l. Szegeden).

Fehértemplomi trvszk. Eln.: Pászt Vil.; ügy.: dr. Perjesi Mih. — *Járbir.* *Fehértemplomban*: Ottrubay Kár. *Dettán*: Porutin Em. *Károlyfalván*: Gerle Jak. *Kubinban*: Szunyogh And. *Oraviczabányán*: Virányi Ist. *Szászkabányán*: Anner Ján. *Verseczen*: Paulovics I.

Karánsebesi trvszk. Eln.: Salacz Béla; ügy.: Oszlányi Kor. — *Járbir.* *Karánsebesen*: Kovács B. *Bozovicson*: dr. Loyczell Kálmán. *Ó-Orsován*: Vojnic Guido. *Teregován*: Sipos Kálmán.

Lugosi trvszk. Eln.: Péczely Ferencz; ügy.: Stein József. — *Járbir.* *Lugoson*: Juschitz K. *Bogánon*: Antal Miklós. *Facséten*: Kraczezh Gy.

Pancsovai trvszk. Eln.: Vozáry Ján.; ügy.: Milasin Kálm. — *Járbir.* *Pancsován*: Fritsch F. *Alibunáron*: Kövér Dezső. *Antalfalván*: dr. Kohányi Viktor. *Perlaszon*: Szikszay Sándor.

Temesvári trvszk. Eln.: Mály István; ügy.: Aschinger F. — *Járbir.* *Temesváron*: Hofbauer Pét. *Buziáson*: Benedek G. *Csákován*: Bányai V. *Lippán*: Bene Gáb. *Rékáson*: Barakovits Kálm. *Uj-Aradon*: üresedésben. *Vingán*: Fodor Ödön.

Országos művegyészeti intézet. Országos művegyész: dr. Felletár Emil.

Iggazsáügyi orvosi tanács. Elnök: dr. Korányi Frigyes

M. k. honvédelmi miniszterium.

Honvédelmi miniszter: Komlós-keresztesi báró **Fejérváry Géza** tábornoszernagy, a szolgálaton kívüli viszonyban; L. r. n. k., I. oszt. vaskor. lov., Szent Istv.-rend kp. k., Mária Terézia r. l., k. é. k. gyémántokkal, Ⓛ, Sz² v. b. t. t., I., a cs. és k. 46. gyalogezred tulajdonosa, a főrendiház tagja, a katonai Mária Terézia-rend kancellárja.

Államtitkár: Vajszkai és bogyáni **Gromon Dezső**, v. b. t. t. a F. J. r. n. k., 2. o. v. k. l. Szt Istv.-r. ks. k., a tovarisovai kerület országgyűlési képviselője.

Elnöki osztály. Ügyköre: Beadványok felbontása, külön fentartott ügyek elintézése. A sajtóügyek és a hivatalos nyomtatványok kinyomatása körül szükséges intézkedések. Rendeleti közlöny szerkesztése stb. Osztályvezető: *Terböcz István* osztálytanácsos, a 3. o. v. k. r. lv. Katonai előadó. Miniszteri parancsörtszt: vizeki *Tallián Andras* huszárszázados.

I. ügycsoport (I., II., III., IV., V. és XIX. osztályok). Csoportfőnök: *Bihar Ferencz* vezérőrnagy, Lt. r. és 3. oszt. V. k. r. lvg. Ⓛ.

I. ügyosztály. Ügyköre: Kiképzés, mozgósítás stb. Osztályvezető: *Günzl Antal* alezredes, 3. o. V. k. r. lvg., k. é. k. hdm.

II. ügyosztály. Ügyköre: Összes havidijasok nyilvántartása, személyügyei stb. Osztályvezető: okányi *Szlávy Béla* ezredes, 3. o. V. k. lvg.

III. ügyosztály. Ügyköre: Legénységi ügyek, szolgálati könyvek stb. Osztályvezető: *arnótfalvi Arnótfalvy István* k. é. k. ezredes.

IV. ügyosztály. Ügyköre: Népfelkelési ügyek. Osztályvezető: *Lenz Győző* alezredes, k. é. k.

V. ügyosztály. Ügyköre: Egészségügyi szolgálatra vonatkozó ügyek. A honvédorvosi tisztikar személyi ügyei stb. Osztályvezető: dr. *haraszi Bernolák József* vezértörzsorvos és a honv. orvosi kar főnöke, F. J. r. lvg.

XIX. ügyosztály. Ügyköre: A honvéd-lovasságra

vonatkozó ügyek. Osztályvezető: *Álgya Sándor* ezredes, k. é. k.

II. ügycsoport (VI., VII. és XVIII. ügyosztályok). Csoportfőnök: orsovai *Láner Győző* altábornagy, Lt. r. lvg., 3. o. V. k. r. lvg, hdm., k. é. k.

VI. ügyosztály. Ügyköre: Ruházat, felszerelés, elhelyezés stb. Osztályfőnök: *Schmer Ferencz* II. o. főhadbizt, F. J. r. lvg.

VII. ügyosztály. Ügyköre: Illetékek, élelmezés stb. Osztályfőnök: *Majnik Béla* I. oszt. főhadbiztos, F. J. r. lvg. ⁶.

XVIII. ügyosztály. Ügyköre: Elhelyezési ügyek, szállítmányozás, termény- és anyag-járandóságok biztosítása stb. Osztályfőnök: *Gallasz Gyula* I. oszt. főhadbiztos, 3. oszt. V. k. r. és F. J. r. lvg.

III. ügycsoport (VIII/a. és IX. ügyosztályok). Csoportfőnök: *Grúz Albert* miniszteri tanácsos, Szt I. r. és L. r. lvg.

VIII/a. ügyosztály. Ügyköre: Újonevezés, védtörvény stb. Osztályvezető: *Szentgyörgyi Lajos* min. tanácsos.

IX. ügyosztály. Ügyköre: Fősorozás eredménye, hadjutalék stb. Osztályvezető: *Styukovszky Károly* m. titkár ideiglenes.

IV. ügycsoport (X. és XIV. ügyosztályok). Csoportfőnök: *Szaborits Antal* min. tan. Lt. r. lvg.

X. ügyosztály. Ügyköre: Beszállásolás, lószükséglet, altiszti igazolványok, menház stb. Osztályfőnök: *Karátson Lajos* oszt. tan.

XIV. ügyosztály. Ügyköre: Alapítványi ügyek. Osztályfőnök: *Láner Gyula* min. tan.

V. ügycsoport (XIV. és XVII. ügyosztályok). Csoportfőnök: *Biró Pál* min. tan., 3. o. V. k. r. és F. J. r. lvg.

XI. ügyosztály. Ügyköre: Áthelyezések a hadsereg-ből és viszont, törvényellenes besorozások stb. Osztályfőnök: *Losonczy György*, oszt. tan.

XVII. ügyosztály. Ügyköre: Külföldön tartózkodó magyar hadkötelesek ügyei stb. Osztályvezető: *incseli Szóts Albert*, oszt. tanácsos.

VI. ügycsoport (XII. és XIII. ügyosztályok). Csoportfőnök: ehrenheimi *Schyttva István* miniszt. tan, Lt. r. lvg.

XIII. ügyosztály. Ügyköre: Felszólamlási folyam., elbocsátások stb. Osztályvezető: *Szohner Antal* oszt. tanácsos.

VII. ügycsoport. (VIII/b., XII. ügyoszt.) Csoportfőnök: *Lerman József* min. tanácsos.

VIII/b. ügyosztály. Ügyköre: Távollévő hadkötelesek ügyei. Osztályvezető: székelyföldvári *Szilágyi Emil* oszt. tanácsos.

XII. ügyosztály. Ügyköre: Horvát ügyek és fordítások. Osztályvezető: *Tóth Tivadar* oszt. tanácsos.

Csoporton kívül.

Közvetlenül az államtitkár alá rendelve.

(XV. és XVI. ügyosztályok.)

XV. ügyosztály. Ügyköre: Hadbírói kar személyes ügyei. Honvéd és csendőr büntető igazságszolgáltatásra vonatkozó ügyek. Havidíjasok nősülési ügyei. Osztályvezető: bereznai *Hanskarl S.* tábornok-hadbíró, F. J. r. kp. k. csillaggal, 3. oszt. V. k. r. lvg., ¹, Sz³.

XVI. ügyosztály. Ügyköre: A csendőr törzs- és főtisztek mindennemű személyi ügyei, úgymint: a) a tiszti kinevezésekre vonatkozó felségfelterjesztések tervezetének szerkesztése; b) felülvizsgálati, nyugdíjazási és kegydíjak iránti ügyek; c) a tiszti, valamint a legénységi létszámhoz tartozó csendőrségi egyének kitüntetése és jutalmazása iránti előterjesztések; d) a csendőrtisztek, hadapródok és számvivők minősítvényi táblázatainak megőrzése, valamint ezek időnkinti kiegészítésére vonatkozó intézkedések; e) a csendőrhadapródok és tiszthelyettesek kinevezése iránti előterjesztések; f) csendőrtisztek és hadapródok beosztása, áthelyezése és vezénylése; g) szabadságolások; h) tiszti rendfokozatról való lemondások.

A csendőrtisztek és hadapródok rangsorozati és beosztási lajstromának nyilvántartása.

A csendőrtiszti állomány kiegészítési ügyei.

A csendőrség legénységi- és lóállományának rendszeresítése, kiegészítése és nyilvántartása.

A csendőrlegénység szabadságolási, felülvizsgálatási és nyugdíjazási ügyei.

A csendőrlegénység közigazgatási úton való eltávolítása.

A csendőrlegénység nősülési ügyei.

A csendőr-egyéneket illető alapítványok adományozása.

Elmebeteg csendőrségi egyének elhelyezése.

Külföldre szóló útlevelek megszerzése csendőrségi egyének részére.

Fürdők használatának engedélyezése csendőrségi egyének részére.

Csendőrségi egyének névváltoztatására vonatkozó ügyek.

A csendőrség tisztjei és legénységének katonai szolgálati jellel való ellátása.

A csendőrség szolgálata és szakszerű kiképzése iránti intézkedések, valamint az idevonatkozó szabályok és utasítások kidolgozása.

A csendőrségi szolgálati könyvekre vonatkozó intézkedések (a III. ügyosztály útján).

A csendőrség öltözeti és felszerelési szabályzatára vonatkozó ügyek.

A csendőrség szervezésére vonatkozó összes munkálatok; továbbá a csendőr kerületi parancsnokságok területi beosztása

A csendőrség mozgósítási ügyei.

A tábori csendőrség ügyei.

Statisztikai adatok gyűjtése.

Osztályvezető: **Reinle Gábor** csendőr-ezredes, a 3. o. v. k. r. lov. 8.

Beosztva: *Tyrman József* 8, és *Szathmáry József* csendőr-századosok; *Némethy Ferencz* csendőr-lőhadnagy.

Segédhivatalok. Főigazgató: *Bogdanffy Ferencz* kir. tanácsos, szolg. kiv. honv. őrnagy.

Honvédszámvevőség. Főnök: *mihálfi Mihálffy Győző*, 1. oszt. főhadbiztos, 8, 1.

Magyar kir. állami számvevőségek.

Elnök: *nagy-rakói és kelemenfalvai Rakovszky István*, v. b. t. t., 1.

Horvát-szlavon-dalmát országos kormány.

Bán: *Hédervári gróf Khuen-Héderváry Karoly.*

Belügyi osztályvezető: *Krajčović Ottó.*

Horvát-Szlavonország közigazgatási beosztása.

- I. Belovár-Körös megye: Belovár (megyeszékhely), Kaproncza és Körös városokkal.
- II. Lika-Krbava megye: Goszpics (megyeszékhely) és Zengg városokkal.
- III. Modrus-Fiume megye: Ogulin (megyeszékhely) és Buccari városokkal.
- IV. Pozsega megye: Pozsega (megyeszékhely) és Bród városokkal.
- V. Szerém megye: Vukovár (megyeszékhely), Karlócza, Mitrovicza, Pétervárad és Zimony városokkal.
- VI. Varasd megye: Varasd (megyeszékhely) várossal.
- VII. Verőcze megye: Eszék (megyeszékhely) várossal.
- VIII. Zágráb megye: Zágráb (megyeszékhely), Károlyváros, Petrinja és Sziszek városokkal.

